ประสบการณ์ความสำเร็จ

การรังวัดทำแผนที่เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

การจัดการความรู้ในองค์กร

สถาบันวิชาการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ

กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย

ประสบการณ์ความสำเร็จ

การรังวัดทำแผนที่เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

การจัดการความรู้ในองค์กร

ตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดินของรัฐ

ความนำ

หนังสือประสบการณ์ความสำเร็จการรังวัดทำแผนที่เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเล่มนี้เป็นผลผลิตจากการดำเนินการจัดการความรู้ภายในกรมที่ดิน โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการณ์กิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice : CoP) ตามแผนการจัดการความรู้ของกรมที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550

กรมที่ดินตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) โดยมองเห็นว่า ปัจจุบันเป็นยุคแห่งสังคมฐานความรู้ (Knowledge Based Society) องค์กรทุกองค์กรต่างให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้ภายในองค์กรของตน ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคล เอกสาร ข้อมูลสารสนเทศ การจัดการความรู้เหล่านี้ให้เป็นระบบเท่ากับเป็นการแบ่งปัน ถ่ายโยงความรู้ จนสามารถเผยแพร่กระจายให้ความรู้ไหลเวียนทั่วทั้งองค์กรเพื่อให้คนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญจะส่งผลให้เป็นการเพิ่มศักยภาพหรือขีดความสามารถขององค์ในการที่จะขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายได้ในที่สุด

ความรู้ที่รวบรวมไว้ในหนังสือเล่มนี้ เป็นความรู้ที่ได้จากการเล่าถึงประสบการณ์ความสำเร็จจากการปฏิบัติงานของผู้เล่าซึ่งผู้เล่ามีความภาคภูมิใจกับผลงานที่ได้ดำเนินการจนประสบความสำเร็จ กรมที่ดินเห็นว่าความรู้จากประสบการณ์ที่ทำจนประสบความสำเร็จเหล่านี้เป็นความรู้ อันยิ่งใหญ่ และมีคุณค่ามากมายมหาศาลต่อการปฏิบัติงานของกรมที่ดิน เพราะไม่สามารถแสวงหาได้จากตำราเล่มไหนหรือศึกษาได้จากสถานศึกษาใดในโลก จึงได้รวบรวมไว้เผยแพร่ให้ข้าราชการกรมที่ดินได้ศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ทั้งจะเป็นการขยายผลและต่อยอดความรู้ต่อไปในอนาคตด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการความรู้ และยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรของกรมที่ดินอันมีเป้าหมายให้องค์กรกรมที่ดินเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization : LO)

ความรู้ในหนังสือเล่มนี้ ประกอบด้วย ความเป็นมาของโครงการ องค์ความรู้ เรื่อง การตรวจสอบข้อมูลที่ดินสาธารณประโยชน์ การรังวัดทำแผนที่เพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ การพิจารณาดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และองค์ความรู้เรื่อง อื่นๆ ซึ่งเป็นการรวบรวมความรู้ที่ฝังลึกในตัวคน (tacit Knowledge) ที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) ข้าราชการสำนักจัดการที่ดินของรัฐ จำนวน 44 คน ซึ่งต้องขอขอบคุณข้าราชการสำนักจัดการที่ดินของรัฐ และกองฝึกอบรมที่มีส่วนร่วมทุกท่านในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ ตลอดจนอาจารย์พูนสุข แก้วศรีพจน์ และอาจารย์บูรชัย

ศิริมหาสาคร จากสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กรุณาเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำจนทำให้หนังสือเล่มนี้สำเร็จด้วยดี

กรมที่ดินหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ข้าราชการกรมที่ดินผู้สนใจทั่วไปและจะมีการต่อยอดความรู้ต่อไป

กรมที่ดิน

สิงหาคม 2550

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1

ความเป็นมาของโครงการ 1

บทที่ 2

องค์ความรู้ที่ 1 เรื่อง การตรวจสอบข้อมูลที่ดิน 9

สาธารณประโยชน์

เรื่องที่ 1 หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) รอลงนาม 9

เรื่องที่ 2 ใจเย็น ๆ 15

เรื่องที่ 3 “สองเด้ง” 19

เรื่องที่ 4 ผิดวัน - ผิดเดือน 22

เรื่องที่ 5 จะดำเนินการอย่างไร 26

เรื่องที่ 6 การบุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์ 30

เรื่องที่ 7 กว่าจะรังวัดได้ 33

เรื่องที่ 8 ครั้งแรกของผม 37

เรื่องที่ 9 ติดต่อกับสำนักงานที่ดิน 41

บทที่ 3

องค์ความรู้ที่ 2 เรื่อง การรังวัดทำแผนที่เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ 47

เรื่องที่ 1 กาวใจ 47

เรื่องที่ 2 ร่วมด้วยช่วยกัน 51

เรื่องที่ 3 เหนื่อยก็ทน 54

เรื่องที่ 4 อย่าทะเลาะกัน 58

เรื่องที่ 5 นาทีวิกฤตของช่างรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง นสล. 62

เรื่องที่ 6 เก่งแพ้เก๋า 68

เรื่องที่ 7 คนไม่ถูกกัน 71

เรื่องที่ 8 เซ็นว่าไม่เซ็น 75

เรื่องที่ 9 การเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ 79

เรื่องที่ 10 จบด้วยดี 83

เรื่องที่ 11 สิทธิที่เท่าเทียม 87

เรื่องที่ 12 ค้นหาสมบัติ 91

เรื่องที่ 13 แนวทางการแก้ไขที่สาธารณประโยชน์ 95

เรื่องที่ 14 ขั้นตอนการเตรียมการเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง นสล. 99

เรื่องที่ 15 ชายแดนใต้ 101

เรื่องที่ 16 การประณีประนอมให้ชาวบ้านยินยอม 104

เรื่องที่ 17 งานเฉพาะกิจ 107
เรื่องที่ 18 รอฝน 110
เรื่องที่ 19 พี่น้อง (ไม่ปรองดองกัน) 113
เรื่องที่ 20 ไปวัดป่าชุมชนกับนายสุภาพ อ่อนน้อม 116
เรื่องที่ 21 ขอให้เหมือนเดิม 121
เรื่องที่ 22 พื้นที่สามเหลี่ยม 124

บทที่ 4

องค์ความรู้ที่ 3 เรื่อง การพิจารณาดำเนินการออกหนังสือ 129
สำคัญสำหรับที่หลวง

เรื่องที่ 1 ปัญหาแนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ 129
เรื่องที่ 2 เต็มใจรังวัดทั้งที่ราษฎร์ – ที่หลวง 134
เรื่องที่ 3 เหตุที่ไม่แจ้งหมายฯ 137
เรื่องที่ 4 มีปัญหาควรปรึกษาผู้ใหญ่ 141
เรื่องที่ 5 ทับไม่ร้อง 146
เรื่องที่ 6 แบ่งกันดูแล 150
เรื่องที่ 7 “รู้เขา รู้เรา” 154
เรื่องที่ 8 ยอมถอยด้วยหลักฐาน 157
เรื่องที่ 9 นสล. จัดให้ 161
เรื่องที่ 10 เกือบไปแล้ว 165

บทที่ 5

องค์ความรู้ที่ 4 เรื่อง อื่นๆ

องค์ความรู้เรื่อง การมอบอำนาจในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม/แบ่งแยก 169

ชื่อเรื่อง พบกันคนละครึ่งทาง 169

องค์ความรู้เรื่อง การตรวจสอบโฉนดที่ดินปลอม 169

ชื่อเรื่อง ปลอมคล้ายจริง 173

องค์ความรู้เรื่อง การออกโฉนดที่ดินในเขต สปก. 173

ชื่อเรื่อง เขาไม่รู้ 176

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (CoP)

กฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ.2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2537

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย……..

ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการ……..

อื่นๆ (ถ้ามี)

บทที่ 1
ความเป็นมาโครงการ

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เป็นมิติหนึ่งในด้านการพัฒนาองค์การที่เริ่มต้นจากข้าราชการต้องสามารถพึ่งตนเองได้ สามารถนำองค์ความรู้ที่จำเป็นจากการจัดการความรู้มาใช้ในกระบวนงานของการปฏิบัติราชการเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยส่งเสริมและผลักดันให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมืออาชีพ (Professional) รวมถึงประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ นอกจากนี้ผลที่ได้รับจากการจัดการความรู้ย่อมจะเชื่อมโยงส่งผลโดยตรงต่อการปฏิบัติราชการในมิติอื่นๆ ด้วย ซึ่งสามารถสะท้อนถึงการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในเรื่องของการทำงานด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และมีประสิทธิภาพ สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดให้การจัดการความรู้เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติราชการ และวางแนวทางการดำเนินการพัฒนาระบบการจัดการความรู้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ .พ.ศ 2548 ซึ่งเริ่มต้นด้วยการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ได้กำหนดกลยุทธ์การจัดการความรู้ให้ส่วนราชการเรียนรู้และเริ่มต้นจัดการความรู้ในองค์การอย่างเป็นระบบ และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 นี้ ได้ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการความรู้

ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในองค์ความรู้ที่สำคัญที่มีผลต่อการปฏิบัติราชการ ตามประเด็นยุทธ์ศาสตร์อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ตลอดจนผลักดันให้มีการพัฒนาการจัดการความรู้ในส่วนราชการให้ก้าวไปสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ต่อไป โดยจะต้องมีการขยายผล ส่งเสริม และพัฒนาระบบการจัดการความรู้ในส่วนราชการอย่างต่อเนื่องจากปีงบประมาณที่ผ่านมา ซึ่งเน้นให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในองค์ความรู้ที่สำคัญที่จะมีผลต่อการปฏิบัติราชการตามประเด็นยุทธศาสตร์ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อให้การทำ KM ครอบคลุมการปฏิบัติราชการในทุกส่วนขององค์การอย่างจริงจัง จึงได้กำหนดให้การดำเนินการจัดการความรู้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 จะต้องจัดทำแผนการจัดการความรู้ที่สามารถส่งผลโดยตรงต่อประเด็นยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด (KPI) ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 เพื่อให้ส่วนราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกส่วนงานให้มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างและผลักดันให้ส่วนราชการมีการจัดการความรู้ที่มุ่งไปสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization : LO) อย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยการนำความรู้ที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการเพิ่มขีดสมรรถนะการปฏิบัติงานตามประเด็นยุทธศาสตร์อย่างได้ผลจริง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 นี้ การจัดทำแผนการจัดการความรู้เริ่มต้นจากการกำหนดองค์ความรู้ที่จำเป็นของประเด็นยุทธศาสตร์ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการและคัดเลือกประเด็นยุทธศาสตร์อย่างน้อย 2 ประเด็น

ยุทธศาสตร์ เพื่อนำมาจัดทำแผนการจัดการความรู้อย่างน้อย 2 แผน โดยแต่ละแผนจะต้องเน้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นสำคัญ

การจัดการจัดการความรู้ภายในกรมที่ดินนับว่าเป็นการมองการณ์ไกลหรือความมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารของกรมที่ดินที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรมาอย่างต่อเนื่องถึงแม้ว่าจะมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณบ้างก็ตามดังจะเห็นได้จากการที่กรมที่ดินพยายามหาช่องทางในการพัฒนาบุคลากรหลายช่องทางทั้งผ่านการฝึกอบรมโดยตรงหรือผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Website) หรือผ่านระบบ online (e-learning) และวางแนวทางให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรบุคคลของกรมที่ดิน ระหว่างปี พ.ศ 2548 - 2552 มีเป้าหมายที่จะพัฒนาบุคลากรและกรมที่ดินให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางและเป้าหมายของการดำเนินการจัดการความรู้ ซึ่งกรมที่ดินได้ดำเนินการจัดการความรู้มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 โดยเฉพาะในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 นี้ กรมที่ดินได้ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการความรู้ จำนวน 2 แผน โดยเลือกประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เรื่อง การพัฒนาระบบการออกเอกสารสิทธิในที่ดินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตและสังคม เพื่อดำเนินการจัดทำแผนการจัดการความรู้ แผนที่ 1 มีตัวชี้วัด คือ จำนวนระวางแผนที่ที่สร้างใหม่เพื่อนำไปใช้ในการออกโฉนดที่ดิน เป้าหมาย 20,000 ระวาง กำหนดองค์

ความรู้ที่จำเป็นในการที่จะผลักดันให้การดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายของประเด็นยุทธศาสตร์ คือ

1. การรังวัดหมุดหลักฐานแผนที่

-วิธีการสำรวจโดยการวางโครงหมุดหลักฐานแผนที่

- วิธีการสำรวจโดยการรังวัดดาวเทียม

- วิธีการสำรวจโดยภาพถ่ายทางอากาศ

2. การสร้างระวางแผนที่

และเลือกประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 เรื่อง บริหารจัดการที่ดินของรัฐ เพื่อนำมาจัดทำแผนการจัดการความรู้ แผนที่ 2 ตัวชี้วัด คือ จำนวนแปลงที่ดินของรัฐที่มีแนวเขตที่ดินชัดเจน มีเป้าหมาย 2,880 แปลงและกำหนดองค์ความรู้ที่จำเป็นในการที่จะผลักดันให้การดำเนินการบรรลุตามเป้าหมาย 3 องค์ความรู้ คือ

1. การตรวจสอบข้อมูลที่ดินสาธารณประโยชน์

2. การรังวัดทำแผนที่เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

3. การพิจารณาดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

โดยแผนการจัดการความรู้ทั้ง 2 แผน กำหนดให้มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับองค์ความรู้ของทั้ง 2 แผน โดยมีเป้าหมายเพื่อรวบรวมองค์ความรู้เหล่านี้ให้เป็นหมวดหมู่และเผยแพร่ให้ข้าราชการกรมที่ดินได้ศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนให้มีการขยายผลและต่อ

ยอดความรู้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ตามแผนการจัดการความรู้

ดังนั้น วิธีการที่จะได้มาซึ่งองค์ความรู้ตามแผนการจัดการความรู้ของกรมที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 กรมที่ดิน จึงได้กำหนดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice : CoP) เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เข้าร่วมประชุมและเป็นการรวบรวมองค์ความรู้ตามแผนการจัดการความรู้ แผนที่ 2 ขึ้น

ภาพการประชุมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice : CoP)

การประชุมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) ครั้งนี้เป็นการประชุมข้าราชการสำนักจัดการที่ดินของรัฐ จำนวน 44 คน ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในองค์ความรู้ทั้ง 3 ตามแผนการจัดการความรู้ แผนที่ 2 ข้างต้น โดยใช้เทคนิคการถ่ายทอดด้วยการเล่าเรื่องความสำเร็จจากประสบการณ์จริงของแต่ละคน จากนั้นก็สกัดและรวบรวมองค์ความรู้ที่ได้จากการประชุมจัดทำให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อที่จะเผยแพร่ให้ข้าราชการกรมที่ดินได้ศึกษาและนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนนำไปขยายผลและต่อยอดองค์ความรู้ต่อไปในอนาคตด้วย ดังนั้น เรื่องที่ท่านจะได้อ่านในหนังสือเล่มนี้ ในบทต่อไปจะเป็นเรื่องที่เกิดจากประสบการณ์จริงของผู้เล่าที่ได้รวบรวมไว้โดยแยกเป็นองค์ความรู้ตามที่แผนการจัดการความรู้ของกรมที่ดินกำหนดไว้ ซึ่งหวังว่าจะเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมที่ดินต่อไป

วิทยากร อาจารย์พูนสุข แก้วศรีพจน์ และอาจารย์บูรชัย ศิริมหาสาคร กำลังบรรยายเกี่ยวกับการจัดการความรู้ โดยผู้เข้าร่วมประชุมฟังอย่างตั้งใจ (เอาจริงเอาจังสีหน้าบ่งบอกถึงการใช้ความคิด)

ภาพบนขณะกำลังร้องบทเพลง KM ส่วนภาพล่างเป็นบรรยากาศการบริหารร่างกายตามแบบฉบับ KM โดยแยกเป็นการใช้สมองซีกด้านซ้าย และสมองซีกด้านขวา

บทที่2
องค์ความรู้ เรื่อง การตรวจสอบข้อมูลที่ดินสาธารณประโยชน์

ชื่อ – นามสกุล	นายสมศักดิ์ สกุลภุชพงษ์
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 6
ชื่อเรื่อง	หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) รอลงนาม
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	คำขอรังวัดออก นสล.
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ	ปีงบประมาณ 2549
สถานที่	อำเภอเมือง อำเภอนาวัง และ อำเภอนากลาง จังหวัด หนองบัวลำภู

เนื้อเรื่อง

เมื่อข้าพเจ้าปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) จังหวัดหนองบัวลำภู มีเรื่องรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) จำนวนมาก ซึ่งช่างรังวัดทำการรังวัดไว้ตามโครงการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ในปีงบประมาณที่ผ่านๆ มา ค้างอยู่ที่สำนักงานที่ดินจังหวัดซึ่งไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ เนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ข้างเคียงไม่ครบ เรื่องเดิมหาไม่พบ รายการรังวัดสูญหาย

เรื่องรังวัดขัดข้อง หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องไม่ได้รับแจ้งหมายฯ เป็นปัญหาที่ค้างสะสม (คาราคาซัง) กับสำนักงานที่ดินเป็นอย่างมาก ประกอบกับราษฎรในพื้นที่มีความต้องการที่จะทำการรังวัดออกโฉนดที่ดินบริเวณใกล้เคียงกับที่สาธารณประโยชน์ ซึ่งไม่ทราบขอบเขตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ที่ชัดเจน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์จะขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์เพื่อประโยชน์ของทางราชการ หน่วยรังวัดออก หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ปีงบประมาณ 2549 เข้าปฏิบัติงานรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ในพื้นที่สำรวจพบว่า มีการรังวัดปักหลักเขต หลักเขตที่สาธารณประโยชน์ และแผ่นป้ายชื่อที่สาธารณะฯ ถูกต้องตามระเบียบการรังวัดในสนามทุกประเภท แต่ยังไม่มีหลักฐานหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (สธ.1) ซึ่งทำการรังวัดไว้เป็นเวลานานแล้ว บางแปลงเกิน 10 ปี บางแปลงยังเป็นหลักฐานที่ตั้งอยู่อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี (ปัจจุบันเป็นจังหวัดหนองบัวลำภู) เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหนองบัวลำภูมีดำริที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ที่ค้างอยู่เป็นจำนวนมาก โดยทำการรังวัดใหม่ แต่ติดปัญหาว่าค่าใช้จ่ายในการรังวัด เบี้ยเลี้ยง ที่พัก ค่าขนหลัก จะเป็นการเบิกซ้ำซ้อนเนื่องจากรังวัดแปลงเดิม ข้าพเจ้าพยายามศึกษาหาแนวทางแก้ไข ปรึกษาหัวหน้าฝ่ายหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหนองบัวลำภู และผู้อำนวยการสำนักจัดการที่ดินของรัฐแล้ว

ได้รับคำแนะนำแนวทางการปฏิบัติงานตามระเบียบ โดยการให้นายอำเภอท้องที่เจ้าของคำขอดำเนินการยกเลิกคำขอรังวัดเดิม เนื่องจากเรื่องรังวัดขัดข้องและสร้างคำขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ใหม่ในคราวเดียวกัน ทำให้เรื่องเดิมเป็นอันจบขั้นตอน ส่วนคำขอรังวัดใหม่ก็สามารถเริ่มตามขั้นตอนต่อไป ด้านการรังวัดในสนามก็ปฏิบัติไปตามระเบียบ คือ ปักแผ่นป้าย ฯ หลักเขต สธ.1 เพิ่ม ทำให้งานดำเนินการต่อไปได้ เป็นผลดีต่อทางราชการ และประชาชนได้ประโยชน์

อีกกรณีหนึ่งที่อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ช่างรังวัด โครงการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) เข้าปฏิบัติงานในพื้นที่แล้ว แต่ยังไม่มีคำขอทำให้เกิดปัญหาแก่ช่างรังวัดผู้ปฏิบัติงาน เมื่อสร้างคำขอแล้ว วันรังวัดเกิดก่อนคำขอ เนื่องจากช่างรังวัดไม่สามารถรอคำขอก่อนรังวัด เพราะในแต่ละเดือนจะมีระยะเวลาเป้าหมาย แผนงาน ค่าใช้จ่าย ที่แน่นอนตายตัว ฉะนั้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นภายหน้า กรณีคำขอเกิดหลังวันรังวัด ให้บันทึกผู้ตรวจ (หัวหน้าหน่วยฯ) ว่าคำขอรังวัดเกิดหลังวันรังวัด เนื่องจากเป็นงานเร่งด่วน เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ และเป็นงานตามโครงการของกรมที่ดิน ทำให้งานดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนโดยไม่ติดขัด

จากผลงานที่ได้ปฏิบัติทั้ง 2 ตัวอย่าง ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจที่สามารถสะสางงาน หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) เก่า ๆ ที่ค้างเป็นเวลานานสามารถออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ได้เป็นผลงานของสำนักงานที่ดินจังหวัดหนองบัวลำภู และกรมที่ดินของเรา

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. ศึกษาสาเหตุปัญหาของงานค้างหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.)
2. ใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหาโดยไม่ขัดต่อระเบียบกฎหมาย
3. ปรึกษาและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบแนวทางการทำงาน
4. ให้ความยืดหยุ่นในการทำงานโดยมุ่งเน้นผลสำเร็จของงาน
5. สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ขอรับบริการ

<u>แรงบันดาลใจที่ทำให้งานประสบความสำเร็จ</u>

➢ เพื่อให้ราษฎรที่มีที่ดินอยู่ใกล้เคียงที่สาธารณประโยชน์ สามารถออกโฉนดที่ดินได้ เนื่องจากรู้ขอบเขตที่สาธารณประโยชน์ที่แน่นอน

➢ ปัจจุบันมีหน่วยงานท้องถิ่นที่ต้องการใช้ประโยชน์ในที่สาธารณะฯ เพื่อประโยชน์ของทางราชการจำนวนมาก แต่ไม่ทราบ แนวเขตที่แน่นอน เมื่อมีหลักฐานหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้ว สามารถขอใช้ที่สาธารณะฯ ของบประมาณต่าง ๆ มาเพื่อพัฒนาเป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่น

➢ ป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐประเภทพลเมืองใช้ร่วมกันจากราษฎร เพราะมีหลักฐานแนวเขตที่สาธารณประโยชน์ที่แน่นอน

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- ปรึกษา
- ประสาน
- ปฏิบัติ
- ประโยชน์

กลยุทธ์ในการทำงาน

"งานเก่าจบไปงานใหม่เกิดแทน"

รายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำแล้วประสพผลสำเร็จ

-ใช้หลักการระดมความคิดของแต่ละหน่วยงานในองค์กร ติดต่อประสานงานกับผู้บังคับบัญชา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้ช่องว่างของระเบียบซึ่งเปิดไว้มาปฏิบัติ โดยคำนึงถึงความเหมาะสม คุ้มค่า และสามารถปฏิบัติได้เป็นแนวทาง

ระเบียบ

-คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 948/2516 ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2516

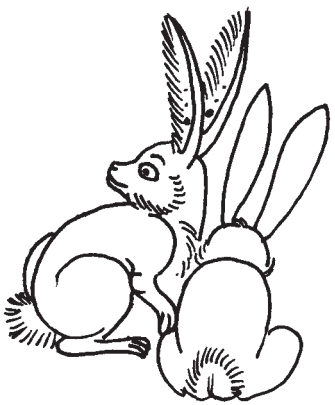

ชื่อ – นามสกุล นายทิศชัย ประเสริฐศิริสร

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 5

ชื่อเรื่อง ใจเย็น ๆ

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การบุกรุกที่สาธารณประโยชน์

สถานที่ สำนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาตระการพืชผล

เนื้อเรื่อง

เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อครั้งได้ออกปฏิบัติงานโครงการรังวัดออกและตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ปีงบประมาณ 2550 ณ. สำนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาตระการพืชผล เนื่องจากข้าพเจ้าได้ไปดำเนินการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) แปลงที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ หมู่ที่ 11 มีเนื้อที่ตามทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ เมื่อ พ.ศ. 2526 เนื้อที่ประมาณ 50 ไร่

ในวันทำการรังวัดข้าพเจ้าได้ออกไปทำการรังวัดโดยมีผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 11 ซึ่งเป็นผู้แทนนายอำเภอ ตัวแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อบต. ผู้สูงอายุ และกรรมการหมู่บ้านจำนวน 10 ท่าน เป็นผู้นำทำการรังวัด แต่ในบริเวณที่ดินที่ทำการรังวัดมีราษฎร หมู่ที่ 14 ซึ่งเป็นหมู่บ้านใกล้เคียงประมาณ 10 ท่าน ได้มาขัดขวางมิให้ผู้ใหญ่บ้านนำเจ้าหน้าที่ทำการรังวัดปักหลักเขตที่ดินโดยอ้างว่าที่ดินบริเวณนี้มิใช่ที่สาธารณประโยชน์ แต่เป็นที่ของราษฎร

หมู่ที่ 14 ที่ครอบครองทำประโยชน์มาเป็นเวลานาน แต่ผู้ใหญ่บ้าน ผู้สูงอายุ กรรมการหมู่บ้าน หมู่ที่ 11 ต่างกล่าวว่าที่ดินที่ราษฎร หมู่ที่ 14 ทำประโยชน์อยู่นั้นบุกรุกที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ของหมู่ที่ 11 มานาน ผู้ใหญ่บ้านเคยขับไล่หลายครั้ง แต่ราษฎร หมู่ที่ 14 ไม่ยอมออกจากที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว จึงเกิดการโต้เถียงกันอย่างรุนแรง ระหว่างกลุ่มผู้นำทำการรังวัด หมู่ที่ 11 กับกลุ่มราษฎรหมู่ที่ 14 ที่เข้ามาทำประโยชน์ โดยไม่มีทีท่าจะยุติลงได้ ในขณะนั้น เมื่อได้ฟังและรับทราบปัญหา จึงได้เข้าไปแนะนำตัวและกล่าวคำสุภาพเพื่อจะยุติการโต้เถียงกันโดยข้าพเจ้ากล่าวว่า สวัสดีครับกรุณาใจเย็นๆ กระผม นายทิศชัย ประเสริฐศิริสร นายช่างรังวัด 5 เป็นเจ้าหน้าที่ที่ดิน ออกมาทำการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) แปลงที่ทำเลเลี้ยงสัตว์หมู่ที่ 11 โดยนายอำเภอท่านเป็นผู้ยื่นคำขอรังวัดและมีหลักฐานเป็นทะเบียนขึ้นไว้ปี พ.ศ. 2486 มีอาณาเขตทิศเหนือ , ใต้ , ออก ,ตก จดอะไร และระยะเท่าใด เนื้อที่ 50ไร่ ชี้แจงให้ราษฎรทั้ง 2 ฝ่ายรับทราบและชี้แจงขั้นตอนการดำเนินการตามระเบียบว่าในกรณีการรังวัด ที่มีการคัดค้านจะต้องดำเนินการอย่างไร โดยกล่าวว่าการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ครั้งนี้ จะให้ผู้ใหญ่บ้าน , ผู้สูงอายุ , กรรมการหมู่บ้านหมู่ที่ 11 เป็นผู้นำทำการรังวัดชี้แนวเขตที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ก่อน หากราษฎรหมู่ที่ 14 ท่านใด เห็นว่าการนำทำการรังวัดครั้งนี้รุกล้ำที่ดินที่ตนครอบครองทำประโยชน์อยู่มีสิทธิที่จะคัดค้าน โดยจะให้นำทำ

การรังวัดในส่วนที่คัดค้านเพื่อที่จะนำรูปแผนที่คัดค้านเสนอต่อผู้บังคับบัญชาประกอบการพิจารณา หรือหากเรื่องนี้ขึ้นสู่การพิจารณาของศาล และแนะนำผู้คัดค้านไปยื่นคำขอคัดค้าน ณ. สำนักงานที่ดิน โดยใช้บัตรประชาชนและ สำเนาทะเบียนบ้าน หลักฐานที่ดิน (ถ้ามี) เมื่อทั้ง 2 ฝ่ายได้รับคำชี้แจงดังกล่าวก็รู้สึกพอใจ ต่างฝ่ายต่างนำทำการรังวัดทำให้งานสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รูปแผนที่คัดค้านส่งให้สำนักงานที่ดินเพื่อจะได้ดำเนินการตามระเบียบต่อไป

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. รู้จักควบคุมสถานการณ์และมีสติ
2. ชี้แจงหลักฐานและระเบียบปฏิบัติ
3. ใช้วาจาสุภาพอ่อนน้อมอธิบาย
4. ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
5. แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- มีสติ
- ใช้ระเบียบ
- สุภาพ
- เป็นกลาง
- แก้ไขปัญหา

กลยุทธ์ในการทำงาน

อิงระเบียบ

รายละเอียดของกลยุทธ์

การชี้แจงแนวทางปฏิบัติและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้วยวาจาสุภาพ ภาษาเข้าใจง่าย เพื่อให้ราษฎร์ทั้ง 2 ฝ่าย ปฏิบัติตามและนำเรื่องเข้าสู่กระบวนการของทางราชการ

กฎระเบียบ/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

กฎกระทรวงฉบับที่ 45 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2537

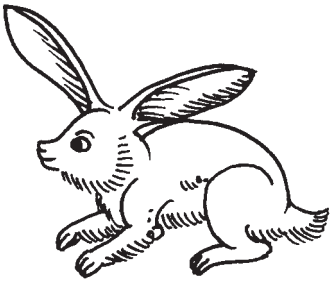

ชื่อ – นามสกุล	นายชุมพล งามวิวัฒน์อนันต์
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 6
ชื่อเรื่อง	“สองเด้ง”
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง
สถานที่ – พ.ศ.	สำนักงานที่ดินจังหวัดยโสธร สาขามหาชนะชัย ปีงบประมาณ 2549

เนื้อเรื่อง

ในปีงบประมาณ 2549 ข้าพเจ้าได้ไปปฏิบัติงานโครงการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในเขตท้องที่อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ปรากฏว่ามีที่สาธารณประโยชน์ตามแผนงานหลายแปลงที่ไม่สามารถดำเนินการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้ เนื่องจากบางแปลงได้มีการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ไปแล้ว และบางแปลงเป็นที่สาธารณประโยชน์โดยสภาพ ข้าพเจ้าจึงจำเป็นต้องสำรวจหาแปลงทดแทนเพื่อให้ครบตามแผนงานที่กรมที่ดินได้กำหนดไว้ เมื่อข้าพเจ้าได้เข้าไปสำรวจหาแปลงทดแทนตามหมู่บ้านต่าง ๆ เสร็จแล้ว จึงได้ไปตรวจสอบข้อมูลที่สาธารณประโยชน์แปลงดังกล่าว ณ สำนักงานที่ดินจังหวดยโสธร สาขามหาชนะชัย ว่าได้มีการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ไปแล้วหรือไม่ เป็นงานค้างที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จของสำนักงานที่ดินหรือไม่ และอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือไม่ อย่างไร โดยตรวจสอบจากระวางแผนที่ภูมิประเทศ 1:50,000 ระวางแผนที่ ระวางรูปถ่ายทางอากาศ

(น.ส.3 ก.) ต้นร่างแผนที่หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (ส.ธ.1) ทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ และบัญชีรายชื่อที่สาธารณประโยชน์ที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ (งานค้าง)

ปรากฏว่ามีที่สาธารณประโยชน์บางแปลงที่ได้สำรวจมาไปตรงกันกับรายชื่อที่สาธารณ-ประโยชน์ที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จของสำนักงานที่ดิน (งานค้าง) ซึ่งได้มีการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ไปแล้ว เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2524 แต่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จึงอยู่ในระหว่างดำเนินการติดต่อประสานงานกับทางกรมป่าไม้ เรื่องการรับรองแนวเขตที่ดิน ต่อมาเมื่อทางท่านเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดยโสธร สาขามหาชนะชัยได้ทราบเรื่องจึงได้สอบถามข้าพเจ้าว่า ที่สาธารณประโยชน์แปลงดังกล่าวไม่ได้อยู่ในเขตป่าไม้สงวนแห่งชาติ เนื่องจากได้มีการประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน (สปก.) แล้ว สามารถดำเนินการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ใหม่ในครั้งนี้ได้หรือไม่ โดยจะทำเรื่องยกเลิกคำขอรังวัดเดิมให้เพื่อที่จะได้ไม่เป็นงานค้างของสำนักงานที่ดินอีกต่อไป ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าจะสามารถดำเนินการรังวัดใหม่ได้หรือไม่ เพราะว่าไม่เคยมีประสบการณ์ในกรณีเช่นนี้มาก่อน จึงได้ตอบกลับไปว่า ขอสอบถามทางฝ่ายรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงก่อนว่าจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ ข้าพเจ้าจึงได้โทรศัพท์สอบถามหัวหน้าหน่วยรังวัดหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ในขณะนั้นว่า ในกรณีแบบนี้สามารถดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ใหม่ ได้หรือไม่ อย่างไร เมื่อได้ข้อสรุปว่าสามารถดำเนินการรังวัดใหม่ได้ ข้าพเจ้าจึงได้นำข้อมูลไปเรียนให้ท่านเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดยโสธร สาขามหาชนะชัย ได้ทราบ

ทางสำนักงานที่ดินจังหวัดยโสธร สาขามหาชนะชัย จึงได้ทำเรื่องยกเลิกคำขอรังวัดเดิมให้ ข้าพเจ้าจึงได้ยื่นคำขอรังวัดใหม่ และเข้าไปดำเนินการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงตามปกติต่อไป

ขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. ศึกษาระเบียบการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง
2. ตรวจสอบและเตรียมข้อมูล
3. ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
4. ปรึกษากับผู้บังคับบัญชาที่มีความพร้อมในการแก้ไขปัญหา
5. ทุ่มเทเวลาให้กับงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ

แก่นความรู้ (Core Competencies)

ศึกษาระเบียบ จัดเตรียมข้อมูล ปรึกษาผู้รู้

กลยุทธ์ในการทำงาน

มุ่งสัมฤทธิผล ลดงานค้าง

ชื่อ – นามสกุล นายอภิศักดิ์ มั่นคงดี
ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 6
ชื่อเรื่อง ผิดวัน - ผิดเดือน
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การจัดทำคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ.2550
สถานที่ จังหวัดเชียงใหม่

เนื้อเรื่อง

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2550 ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติงานรังวัดออก และตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อได้เดินทางไปรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา และนายอำเภอท้องที่แล้ว จึงขอให้นายอำเภอได้ทำหนังสือแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ที่มีแผนงานรังวัดฯ ให้จัดทำคำสั่งเพื่อมอบหมายให้องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีส่วนช่วยเหลือในการรังวัด ตามระเบียบ ปี พ.ศ.2543 โดยข้าพเจ้าจะมีตัวอย่างถ่ายเป็นเอกสารแนบให้เป็นตัวอย่างว่าให้พิมพ์ในลักษณะรูปแบบเดียวกัน พร้อมกับแจ้งแผนการปฏิบัติงานว่าจะไปดำเนินการในเดือนใด ข้าพเจ้าจำได้ว่าได้ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หนึ่ง เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2550 เพื่อให้มีผลครอบคลุมแผนงานรังวัดในเดือนมีนาคม เป็นต้นไป และข้าพเจ้าบอกว่าจะมารับหนังสือคำสั่งเมื่อจะมาทำการรังวัด และเดินทางไปดูแปลงที่ดินที่จะทำการรังวัด เมื่อ

เวลาผ่านไประยะหนึ่ง ข้าพเจ้าต้องเข้าดำเนินการรังวัดที่ดินแล้ว และไปรับหนังสือคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ก่อนที่ข้าพเจ้าจะรับหนังสือ จะต้องอ่านข้อความตรวจสอบว่าผิดถูกอย่างไร พออ่านมาถึงสั่ง ณ วันที่ เท่านั้น ก็สะดุดตาตรงที่ว่า คำสั่งลงวันที่ 20 ตุลาคม 2550 นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)ลงนามไว้เรียบร้อย ข้าพเจ้าจึงอธิบายว่า คำสั่งน่าจะออกภายในเดือนกุมภาพันธ์ แต่จะเป็นวันใดก็ได้ จึงขอดูตัวอย่างที่ให้ไว้เขาจดไว้ด้วยดินสอ คือ 20 ก.พ. 2550 ปรากฏว่าเขาตั้งใจจะพิมพ์หนังสือเพื่อลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2550 แต่ปรากฏว่าไปพิมพ์เอาเดือนตุลาคม 2550 และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ได้ส่งสำเนาแจกจ่ายให้กับสมาชิกได้รับทราบไปแล้วด้วย ข้าฯ จึงขอให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบช่วยแก้ไขให้ถูกต้องด้วย ส่วนที่แจกจ่ายให้กับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ไปแล้วนั้น ให้ประสานแจ้งไปใหม่ ทั้งนี้เพราะว่าเดือนตุลาคม 2550 จะเป็นปีงบประมาณใหม่ (พ.ศ. 2551) ช่วงนั้นข้าพเจ้าน่าที่จะต้องเดินทางกลับมาอยู่ที่กรมที่ดินแล้ว เพียงความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ อย่างนี้ บางที่ทำให้เกิดความเสียหายได้เหมือนกัน เพราะว่าผิดวัตถุประสงค์ ความหมายเปลี่ยนไปเลย เจ้าหน้าที่ผู้พิมพ์หนังสือออกมายอมรับว่าตนเองขาดความรอบคอบ น่าจะตรวจทานดูให้ละเอียดกว่านี้ ไม่ถี่ถ้วนเอง แถมยังบ่นอีกว่า “มันลอดหูลอดตาไปได้อย่างไร”

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. ขาดความรอบคอบ ตรวจทานให้ถี่ถ้วน
2. ใช้การอ่านตรวจทานข้อความ ก่อนรับหนังสือจากองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
3. ให้องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ได้แก้ไขข้อความที่พิมพ์ไว้ผิดให้ถูกต้องสมบูรณ์
4. ทำการติดต่อประสานงานกับบรรดาสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) แจ้งแผนการปฏิบัติงานให้ชัดเจน
5. อธิบายกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการพิมพ์ให้เพิ่มความระมัดระวังและตรวจทานข้อความให้ถูกต้องก่อนเสมอ เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นอีก

แก่นความรู้ (Core Competencies)

1. ขาดความรอบคอบ
2. ตรวจสอบข้อสงสัย
3. แก้ไขทันการ
4. ประสานงานได้คล่อง
5. จำต้องรับความจริง

กลยุทธ์ในการทำงาน

- เทคนิคการตรวจสอบ
- เทคนิคการติดต่อประสานงาน

รายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ

ในบางครั้งการที่ผู้ปฏิบัติงานได้ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย แต่ขาดความละเอียดรอบคอบ เรื่องเล็ก ๆ บางเรื่อง อาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงต่อองค์กรได้

คติในการทำงาน

- ทำงานอย่างมีสติ และตั้งใจ

ชื่อ – นามสกุล นายทรงยศ แซ่มเชื้อ

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 5

ชื่อเรื่อง จะดำเนินการอย่างไร

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การรังวัดตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

สถานที่ สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาสังขะ พ.ศ. 2549

เนื้อเรื่อง

ข้าพเจ้านายทรงยศ แซ่มเชื้อ ได้รับมอบหมายจากกรมที่ดินให้เดินทางไปปฏิบัติงานรังวัดตรวจสอบ และออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ สาขาสังขะ

เมื่อเดินทางไปรายงานตัวกับเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาสังขะ คำถามที่ได้รับเมื่อรายงานตัวกับท่านแล้ว คือ แผนงานที่ส่งมาเอามาจากไหน สาขายังไม่ได้เสนอแผนไปเลย ข้าพเจ้าได้ชี้แจงให้ท่านทราบว่า ที่มานี้มาตามนโยบายกรมที่ดินกระทรวงมหาดไทย ซึ่งได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อมูล และคัดเลือกจากข้อมูลมาดำเนินการ ท่านจึงเข้าใจ และท่านได้ให้โอวาท ขอให้ตั้งใจทำงานให้สำเร็จและเดินทางกลับให้ได้ตามกำหนด งานที่ทำขอให้ส่งให้ผู้รับผิดชอบและตรวจสอบเอกสารให้เรียบร้อย เอกสารหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง สำนักงานฯ เก็บรวมเป็นอำเภอ เป็นตำบล แยกจากกัน

ต่างหาก ซึ่งเอกสารหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง นสล. เดิมเป็นระวางรูปถ่ายทางอากาศ (นส.3ก.) เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสำนักงานที่ดินส่วนใหญ่ยังไม่ลงที่หมายในระวางระบบ UTM ฝ่ายรังวัดให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ระวางบางแผ่นอยู่กับศูนย์เดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน (อยู่กับช่างฯ) ซึ่งต้องประสานงานหลายรอบเนื่องจากช่างฯ นำออกพื้นที่

การรังวัดใหม่ ให้ออกจากหมุดหลักฐานแผนที่ UTM หมุดหลักฐานแผนที่หลัก หมุดหลักฐานแผนที่ย่อย ซึ่งส่วนใหญ่วางไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 (จังหวัดสุรินทร์) ได้นำรายการรังวัดไปตรวจค้นปรากฏว่า สูญหายเสียทั้งหมด เนื่องจากมีการปรับปรุงถนนและขอบเขตทางใหม่ ปรับสภาพที่ดินเดิมซึ่งใช้ทำนา ปัจจุบันปรับเปลี่ยนเป็นปลูกอ้อย ปลูกยางพารา และยูคาลิปตัส

การทำงานควรจะมีการติดต่อประสานงานกับผู้รับผิดชอบ โดยส่งแผนงานที่จะดำเนินการในแต่ละปีให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบล่วงหน้า และควรจะมีชุดประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาคอยประสานงานกับสำนักงานที่ดินในพื้นที่ และส่วนราชการต่างๆ และให้การสนับสนุนเครื่องมือรับสัญญาณ เพื่อการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งผลสำเร็จของงงานตามนโยบายกรมที่ดิน

ขุมความรู้ (Knowledge Assets)

- ชี้แจงทำความเข้าใจ
- ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยแยกเป็นธนารักษ์ อำเภอ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สปก.
- ศึกษาระเบียบให้ชัดเจน
- ตรวจสอบสภาพภูมิประเทศก่อนการปฏิบัติงาน
- ขอรับการสนับสนุนเครื่องมือ รับสัญญาณ (RTK)

แก่นความรู้ (Core Competency)

- ชี้แจง
- ประสาน
- ศึกษา
- ตรวจสอบ
- สนับสนุน

กลยุทธ์ในการทำงาน

ไม่บอกไม่รู้ (เรื่องอะไรที่เกิดขึ้นต้องพูดคุยซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์ต่อการทำงาน)

รายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ

การติดต่อประสานงานนั้น เราต้องอธิบายเหตุผลว่า เป็นเรื่องอะไร ติดต่ออะไรบ้าง และให้สนับสนุนเรื่องใด เพื่อผลสัมฤทธิ์ของงาน

กฎระเบียบฯ

ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ปี พ.ศ. 2529

การทำงานตามรอยเบื้องพระยุคลบาท

หลักการสำคัญที่ข้าราชการจะต้องยึดถือ การทำงานให้สำเร็จขึ้นอยู่กับความสามารถสองอย่างเป็นสำคัญคือ เมื่อมีความสามารถในการใช้วิชาความรู้อย่างหนึ่งก็มีความสามารถในการประสานสัมพันธ์กับผู้อื่นอีกอย่างหนึ่ง

ชื่อ – นามสกุล	นายยุทธชัย วรวิบูลย์
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 6
ชื่อเรื่อง	การบุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	การบุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ	พ.ศ.2547
สถานที่	ตำบลคล้อเขียว อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร

เนื้อเรื่อง

เมื่อครั้งที่ข้าพเจ้าได้รับคำสั่งให้ออกไปปฏิบัติงานรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง แปลงป่าช้าผีดิบ ในเขตท้องที่ตำบลคล้อเขียว อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ได้มีปัญหาเกี่ยวกับการที่มีผู้บุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์ และผู้บุกรุกได้อ้างว่าได้ทำประโยชน์มาตั้งแต่สมัยพ่อแม่แล้ว และอ้างว่าผู้ปกครองท้องที่ คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้สูงอายุ ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบล ได้กลั่นแกล้งพวกตน โดยเริ่มต้นด้วยการเอาผู้บุกรุกกับผู้ปกครองท้องที่และผู้เกี่ยวข้องมาทำความเข้าใจกันด้วยการนำเอาระวางแผนที่ไปตรวจสอบว่ามีความเป็นมาอย่างไร ซึ่งปรากฏว่าใน ระวางแผนที่เขียนไว้ว่าเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ และข้าพเจ้าได้ทำการรังวัดตามการชี้แนวเขตของผู้ปกครองท้องที่ คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้ส่งอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลไปพลางก่อนแล้ว จึงให้ผู้บุกรุกชี้แนวเขตที่ดินของตนเองทำ

ประโยชน์อีกครั้ง เมื่อผู้บุกรุกชี้แนวเขตเสร็จแล้ว จึงได้ทำบันทึกทั้งผู้ปกครองท้องที่ คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บุกรุก ประกอบเอาไว้ในเรื่องรังวัด วิธีการแก้ไขจัดทำเป็นแผนที่คัดค้านแนวเขตประกอบเรื่องรังวัด

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. ชี้แจงทำความเข้าใจกับคู่กรณี
2. ปฏิบัติงานตามระเบียบ
3. เจรจาด้วยถ้อยคำไพเราะอ่อนน้อม
4. รักษาผลประโยชน์ของรัฐ
5. วางตัวเป็นกลาง

แก่นความรู้ (Core Competencies)

1. ชี้แจง
2. แสดงเหตุ
3. รักษาเขตของรัฐ

กลยุทธ์ในการทำงาน

ยึดถือระเบียบในการปฏิบัติงานเป็นหลัก

รายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ

เมื่อผู้นำทำการรังวัดแล้ว ปรากฏว่ามีผู้คัดค้านแนวเขต และได้ชี้แจงให้ผู้คัดค้านทราบว่า ถ้าจะคัดค้านจะต้องนำชี้คัดค้านโดยปักหลักไม้แสดงเขตไว้ เมื่อเจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดแล้วให้ลงนามในบันทึกคัดค้านแนวเขต

กฎระเบียบ

ปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2537

ชื่อ – นามสกุล นายชนินทร์ เครือคงคา
ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 6
ชื่อเรื่อง กว่าจะรังวัดได้
เป็นปัญหาเกี่ยวกับ ขั้นตอนการเตรียมการเพื่อการรังวัด ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ.2542 - 2543
สถานที่ จังหวัดมุกดาหาร

เนื้อเรื่อง

เมื่อครั้งที่ข้าพเจ้าไปปฏิบัติงานรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ปี 2542 – 2543 จังหวัดมุกดาหาร เป็นครั้งแรกที่ข้าพเจ้าได้มาปฏิบัติงานในกองสำรวจฯ (ในขณะนั้น) ซึ่งข้าพเจ้าได้รับความไว้วางใจให้เป็นหัวหน้าหน่วยคุมจังหวัดมุกดาหาร และสกลนคร ในภารกิจครั้งนั้น ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำการรังวัดด้วย คือ ต้องทำการตรวจงานในหน้าที่หัวหน้าหน่วย และต้องทำการรังวัดด้วย ซึ่งเป็นภารกิจเพิ่มเติม

ด้วยที่ข้าพเจ้าไม่เคยทำงานในกองส.ค.(ในขณะนั้น) มาก่อน และออกพื้นที่ต่างจังหวัด ยังไม่ชำนาญเกี่ยวกับขั้นตอนของงานต้องทำอย่างไร ก่อนหลัง ซึ่งการดำเนินการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ช่างรังวัดต้องดำเนินการตั้งแต่สร้างคำขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เสนอนายอำเภอจนถึงขั้นสุดท้ายจนเสร็จการรังวัด

ดังนั้น ข้าพเจ้าได้สร้างคำขอฯ เสนอนายอำเภอ เมื่อเสนอนายอำเภอก็นำคำขอแปลงที่ต้องการทำการรังวัดไปทำการสำรวจ แต่ปรากฏว่าแปลงที่เสนอนายอำเภอในท้องที่จังหวัดมุกดาหาร ที่เป็นเขตของ “นิคมสหกรณ์” ไม่ยอมให้เข้าทำการรังวัด โดยอ้างว่าจะด้วยเหตุใดก็แล้วแต่ที่ดินสาธารณะฯ ในเขตนิคมสหกรณ์ จะต้องเป็นที่ดินของกระทรวงเกษตร (สมัยนั้น) ข้าพเจ้าพยายามอธิบายความจำเป็นต้องดำเนินการรังวัด ท่านหัวหน้านิคมสหกรณ์ฯ ก็ไม่ยอมให้เข้าดำเนินการ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงไม่สามารถเข้าทำการรังวัดได้ จึงทำให้ต้องหาแปลงที่สาธารณะแปลงอื่นมาทดแทน ในครั้งนี้ ข้าพเจ้ากลับมาคิดว่า ด้วยสาเหตุใด หัวหน้านิคมสหกรณ์ฯ จึงไม่ยอมให้เข้าทำการรังวัด ข้าพเจ้าจึงเปลี่ยนวิธีดำเนินการ ซึ่งข้าพเจ้าต้องเข้าไปทำการรังวัดใน “นิคมสร้างตนเอง” อีกแห่งหนึ่งด้วย ซึ่งก็เป็นที่ดินสาธารณะแบบเดียวกันกับนิคมสหกรณ์ฯ ข้าพเจ้าจึงรีบไปติดต่อและประสานงานกับหัวหน้านิคมสร้างตนเอง และได้ชี้แจงข้อเท็จจริง ความจำเป็น และผลดีที่จะได้รับ ท่านหัวหน้านิคมสร้างตนเอง ก็รับพิจารณาและอนุญาตให้เข้าทำการรังวัดที่สาธารณะ ในเขตนิคมสร้างตนเองได้ อีกทั้งยังหาแปลงที่มีความประสงค์จะรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้อีกจำนวนหลายแปลง ทำให้งานของข้าฯ บรรลุเป้าหมายที่ได้รับมอบจากกรมที่ดิน

จากการที่ข้าพเจ้าได้เข้าหา “หัวหน้านิคมสร้างตนเอง” และชี้แจงในข้อข้องใจระเบียบ กรมที่ดิน และประโยชน์ที่จะได้รับของนิคมฯ จึงทำให้งานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุลวงไปด้วยดี

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. การประสานงานที่ดี กับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจ
2. ทำความเข้าใจกับปัญหา ค้นคว้าหากฎ – ระเบียบ
3. การเตรียมงาน (ในครั้งแรกมิได้เตรียมข้อมูลเกี่ยวกับนิคมสหกรณ์)
4. ความอดทนในการทำความเข้าใจกับปัญหา
5. มีความอ่อนน้อม ถ่อมตน มีสัมมาคารวะ

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- ประสานดี
- มีแผนงาน
- ทำการค้นคว้า
- วาจาอ่อนหวาน
- ทำงานสำเร็จ

กลยุทธ์ในการทำงาน

1. ประสานงานล่วงหน้า
2. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

รายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ

1. ทำการประสานกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องล่วงหน้า และค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ รายละเอียดกับงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานนั้น ๆ
2. มีความอดทนที่จะต้องแก้ปัญหา

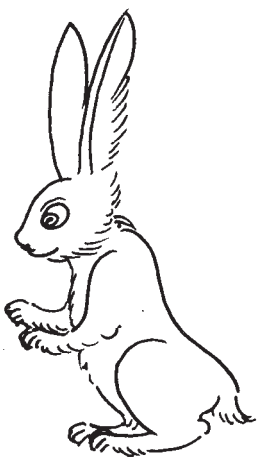

ชื่อ – นามสกุล	นายศิวพงษ์ ทับชัย
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 4
ชื่อเรื่อง	ครั้งแรกของผม
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	การติดต่อประสานงาน
สถานที่	สำนักงานที่ดินแห่งหนึ่งภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

เนื้อเรื่อง

เมื่อปี พ.ศ. 2548 ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งนายช่างรังวัด 4 ปฏิบัติงานโครงการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในท้องที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นครั้งแรกที่ได้สัมผัสงานรังวัดอย่างจริงจัง ซึ่งก่อนหน้านี้ได้โอนตำแหน่งมาจากสำนักงานประเมินราคาสินทรัพย์ที่ดิน ไม่เคยได้สัมผัสกับงานรังวัดเลย ได้แต่ไปฝึกงานกับพี่ ๆ คนโน้นคนนี้มาบ้าง ซึ่งการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงนั้น จะต้องมีการติดต่อประสานงานกับสำนักงานที่ดินโดยตลอด ตั้งแต่การรับคำของรังวัด ชี้แนวระวาง ค้นหารายการรังวัดแปลงที่ดินข้างเคียง เบิกหลักเขตที่ดินลงระวางแผนที่ส่งเรื่องรังวัด ซึ่งขั้นตอนต่างๆ ที่จะเข้าดำเนินการ ณ สำนักงานที่ดินแห่งนี้ ก็จะมีช่างสำนักงานอยู่คนหนึ่ง คอยที่จะถามถึงการได้รับอนุญาตในการเข้ามาใช้สถานที่ต่างๆ แห่งนี้ จึงได้แจ้งการได้ขออนุญาตจากหัวหน้าฝ่ายรังวัดแล้ว และไม่ได้เถียงอะไรต่อไป ในแต่ละ

ครั้งข้าพเจ้าจึงถามตัวเองว่า เกิดอะไรขึ้น ระยะเวลาอีก 8 เดือน งานก็จะต้องส่งทั้งเรื่องการรังวัดและระเบียบต่างๆ ที่จะต้องเรียนรู้แล้วจะมีเรื่องนี้อีกหรือที่เราจะต้องนำมาคุ่นคิดทุกวันไป จึงได้ลองไปสอบถามช่างคนอื่นดู จึงได้ทราบว่าช่างคนนี้ เป็นคนที่ค่อนข้างจะเข้มงวดกับสถานที่ดังกล่าวและอยากได้รับความเกรงใจจากผู้อื่น หลังจากนั้นทุกครั้งที่เข้าไปใช้สถานที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นช่วงเช้า – ช่วงบ่าย วันละกี่ครั้ง ก็จะไปขออนุญาตช่างคนนี้ทุกครั้ง และทักทายพูดคุยเรื่องอื่นได้บ้างในบางเรื่อง จนรู้สึกว่าช่างคนนี้มีนิสัยและชอบอะไรคล้ายๆ กับเรา จนช่วงหลังเรียกได้ว่าสนิทกันเลย ส่วนเรื่องงานของข้าพเจ้าก็ค่อย ๆ เรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์ไปเรื่อยๆ จนไม่มีปัญหาเรื่องใดทำให้ติดขัด ไม่มีงานค้าง สามารถปฏิบัติงานโครงการได้สำเร็จลุล่วงภายในระยะเวลาที่กำหนด หลังจากนั้นข้าพเจ้าได้รับคำสั่งกรมที่ดินให้ไปปฏิบัติงานจัดทำแผนที่เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน (สตจ.) ในจังหวัดใกล้เคียงต่อไป และข้าพเจ้าได้ยึดเอาประสบการณ์การเรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นในครั้งนั้นเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการมาจนถึงปัจจุบัน ถือเป็นความภูมิใจลึก ๆ ของข้าพเจ้า (ทุกวันนี้ถ้ามีโอกาสก็จะโทรศัพท์ไปพูดคุยกับช่างรังวัดคนดังกล่าวอยู่เสมอ)

ขุมความรู้ (Knowledge Assets)

- ❁ มีปัญหาในการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ❁ เรียนรู้ระบบการทำงานร่วมกัน
- ❁ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสัมฤทธิ์
- ❁ ใช้หลักขันติในการปฏิบัติงาน
- ❁ มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ❁ ภูมิใจที่ทำให้งานสัมฤทธิ์ผลตรงตามเป้าหมายของทางราชการ

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- ❁ประสานงาน
- ❁รักเรียนรู้
- ❁มุ่งสู่ปฏิบัติ
- ❁ใช้หลักขันติ
- ❁มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี

❁เกิดผลสัมฤทธิ์

❁หมู่มิตรมากมี

กลยุทธ์ในการทำงาน

การทำงานร่วมกับผู้อื่นนั้น เราควรให้ความเคารพกับผู้ซึ่งมีอาวุโส ใช้ท่าทีสุภาพนอบน้อม และมีความอดทนอดกลั้นกับเรื่องบางเรื่อง ซึ่งเมื่อคลี่คลายแล้วอาจจะเป็นเรื่องเล็กนิดเดียวติดต่อพูดคุยกับคนรอบข้างก็อาจช่วยให้อะไร ๆ ดีขึ้น ให้คิดถึงจุดมุ่งหมายของงานเป็นสำคัญแล้วความสำเร็จจะเป็นสิ่งที่เราได้รับตามมา

รายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ

หมั่นสร้างความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน

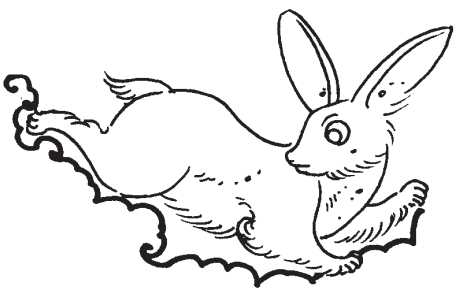

ชื่อ – นามสกุล นายชัชวาล ดอนโพธิ์ก้อม

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 5

ชื่อเรื่อง ติดต่อกับสำนักงานที่ดิน

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การหางานรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

สถานที่ – พ.ศ. จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2550

เนื้อเรื่อง

เมื่อปีงบประมาณ 2550 ข้าพเจ้าได้รับคำสั่งให้เดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ในงานรังวัดออกหรือตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในท้องที่จังหวัดศรีสะเกษ โดยให้อยู่ในความรับผิดชอบดูแลของสำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ สาขากันทรลักษณ์ ในตอนนั้นงานออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่จังหวัดศรีสะเกษแทบไม่มีแล้ว เนื่องจากมีการเข้าไปดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงมาหลายปีงบประมาณแล้ว และงานตามแผนที่กรมที่ดินกำหนดมานั้นก็ได้ถูกรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไปก่อนหน้าที่ข้าพเจ้าจะเข้าไปแล้ว ดังนั้นข้าพเจ้าไม่สามารถหางานแทนได้ จึงได้ติดต่อตามองค์การบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ ให้หาแปลงที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ยังไม่ได้รังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงนั้น เพื่อที่จะเข้าดำเนินการก็ไม่ได้ ข้าพเจ้าจึงไม่ทราบจะดำเนินการอย่างไรแล้ว ในที่สุดข้าพเจ้าจึงต้องขอให้ท่านเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ สาขากันทรลักษณ์ ช่วยเหลือ

และปรึกษาหาแนวทางแก้ไข ท่านจึงให้ฝ่ายรังวัดรับเรื่องถ้ามีเรื่องรังวัดที่เกี่ยวข้องกับการรังวัดที่หลวงให้ยกเรื่องให้ข้าพเจ้าดำเนินการ ดังนั้นจึงมีการรังวัด และเข้าไปดำเนินการจนแล้วเสร็จตามเป้าหมายที่กรมที่ดินสั่งมา

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. หาวิธีการแก้ไขปัญหา เนื่องจากหางานตามเป้าหมายมิได้
2. หาผู้ที่มีความรู้เพื่อปรึกษาหาทางออกและวิธีด้วยความสุภาพ
3. น้อมรับฟังการแก้ไขปัญหาและปฏิบัติตามจึงทำให้งานบรรลุเป้าหมาย
4. ทำให้งานได้ผลดีขึ้นและเร็วขึ้น

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- ปรึกษา
- ถามไถ่
- แก้ไข
- ทำตาม
- ผลงานได้
- ทำให้สบายใจ

กลยุทธ์ในการทำงาน

การปรึกษาผู้ที่มีความรู้ เพื่อหาแนวทางแก้ไข และนำมาใช้ในการปฏิบัติ

รายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ

รับฟังและนำมาแก้ไขปัญหา เพื่อดำเนินการให้แล้วเสร็จตามคำสั่งต่อไป

กฎระเบียบ

- ระเบียบกรมที่ดินว่า ด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517

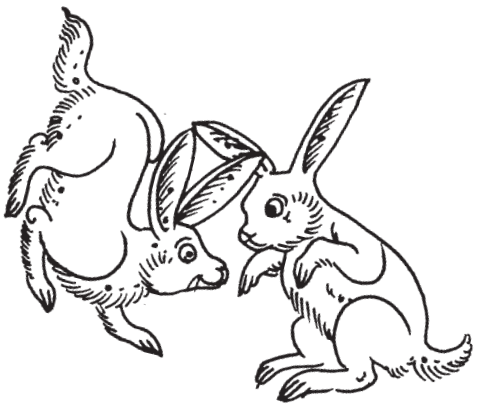

นี่ ? ก็เป็นการประชุมกลุ่มคุณลิขิตกำลังเขียนขุมความรู้ ส่วนคุณอำนวยถามว่าที่คุณลิขิตเขียนถูกต้องหรือไม่ ?

แหละนี่ ? ก็เป็นการประชุมกลุ่มอีก เสื้อเหลือง คือ คุณพัชรินทร์ สุรดินทร์ วิทยากรประจำกลุ่ม กำลังทำหน้าที่นั่งเป็นสง่าทำท่าเหมือนเป็นประธาน ขณะคุณลิขิตหันหลังให้กลุ่มเขียนอย่างเดียว

กลุ่มนี้ก้มหน้าก้มตาเขียนทั้งคุณลิขิต คุณอำนวย และคุณกิจ

กลุ่มนี้ตั้งป้ายเป็นสง่าบอกว่ากลุ่มที่ 3 กำลังระดมสมองภายใต้การดูแล
อย่างองอาจของคุณศุลีมาศ บุญประคอง วิทยากรประจำกลุ่ม (เสื้อดำ)

บทที่ 3

องค์ความรู้ เรื่อง การรังวัดทำแผนที่เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

ชื่อ – นามสกุล	นายศรีศักดิ์ กิจวรวาณิช
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 6
ชื่อเรื่อง	กาวใจ
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	การรังวัดตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.)
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ	ปี พ.ศ.2541
สถานที่	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เนื้อเรื่อง

เมื่อปี พ.ศ.2541 ข้าพเจ้าได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติงานและควบคุมการรังวัดตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลงหนึ่ง เนื้อที่ประมาณ 12,000 – 0 – 00 ไร่ ซึ่งที่ดินสาธารณประโยชน์เพื่อแผ่นดินโดยเฉพาะแปลงนี้อยู่ในการดูแลของกรมธนารักษ์ (ใช้ในราชการกองทัพบก) มีปัญหาการบุกรุกที่สาธารณประโยชน์มานับเป็นเวลาประมาณ 10 ปี ไม่สามารถจัดการหรือแก้ไขปัญหาการบุกรุกได้ เนื่องจากบริเวณที่สาธารณประโยชน์นี้มีผู้ใช้หลายหน่วยงาน แบ่งเป็นพื้นที่เป็นส่วน ๆ จึงทำให้การพูดคุยหรือประสานงานในครั้งนี้ ได้มีการ

ติดต่อประสานงานกับผู้ใช้ และชาวบ้านผู้บุกรุกนัดให้มาพูดคุยกันว่าจะดำเนินการกันอย่างไร ที่จะไม่มีผลกระทบกับทั้ง 2 ฝ่าย ซึ่งแต่ละฝ่ายมีความคิดและแนวทางแก้ปัญหาให้เป็นไปในทางเดียวกันได้ โดยฝ่ายผู้ใช้ประโยชน์ได้เสนอว่า

1. ให้ดำเนินการกับผู้บุกรุกโดยเด็ดขาด

2. ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมาดูแลการปฏิบัติงาน หากมีการคัดค้านขัดขวางในการปฏิบัติงานให้ดำเนินการจับกุม

แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นคือ ขณะคณะทำงานที่เข้าไปปฏิบัติงานได้ถูกขัดขวางในรูปแบบมวลชน จำนวนเป็นร้อยคน ซึ่งก่อให้เกิดความชุลมุนไม่สามารถดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ จึงได้นัดให้มาประชุมหารือแนวทางกันอีกครั้งที่หน่วยงานที่ใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์ แต่ผู้บุกรุกคัดค้านไม่มาร่วมประชุมหารือ ซึ่งผู้ใช้ประโยชน์ในที่สาธารณประโยชน์แปลงนี้ได้ยืนยันที่จะใช้แนวทางเดิมตามที่ได้เสนอมาในการประชุมครั้งที่แล้ว ข้าพเจ้าจึงตัดสินใจว่า ในการดำเนินการเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จจะใช้ตามวิธีการและระเบียบกรมที่ดินที่ใช้ปฏิบัติงานในการรังวัดตรวจสอบแนวเขตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และได้นำเสนอแนวทางที่จะนำมาปฏิบัติที่ให้ทุกฝ่ายได้ทราบ ซึ่งทั้งผู้บุกรุกและผู้คัดค้านยินยอมและตกลงที่จะใช้ตามแนวทางที่ข้าพเจ้าเสนอไปทำให้สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้แล้วเสร็จตามเป้าหมาย

หลักการที่ใช้อาศัยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเรื่องการสอบสวนเกี่ยวกับการบุกรุกที่หรือ

ทางสาธารณประโยชน์ ปี พ.ศ.2539 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ.2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2537

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. ประชาสัมพันธ์กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร
2. ประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
3. ปรับแผนงานให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน
4. ใช้จิตวิทยาโน้มน้าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจและปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน
5. ดำเนินการตามระเบียบและแนวทางปฏิบัติในการรังวัด ออก นสล.

แก่นความรู้ (Core Competencies)

1. ป - ประชาสัมพันธ์
2. ป - ประสานงาน
3. ป - ปรับ
4. ช - ใช้
5. ด - ดำเนินการ

กลยุทธ์ในการทำงาน

1. ประสานงานผู้นำทั้ง 2 กลุ่ม ให้ได้ข้อยุติ
2. เจรจาให้ได้ความคิดไปในทางเดียวกันเพื่อให้ปฏิบัติงานได้
3. ปรับแผนงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

รายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ

- ประสานงาน
- ประชาสัมพันธ์

กฎระเบียบ

1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเรื่องการสอบสวนเกี่ยวกับการบุกรุกที่หรือทางสาธารณประโยชน์ ปี พ.ศ. 2539

2. กฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ.2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2537

ชื่อ – นามสกุล นายชวลิต ผิวศิริ

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 6

ชื่อเรื่อง ร่วมด้วยช่วยกัน

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ ปีงบประมาณ 2530

สถานที่ จังหวัดเพชรบูรณ์

เนื้อเรื่อง

เมื่อปี พ.ศ.2530 ข้าพเจ้าปฏิบัติงานที่กองสำรวจและควบคุมที่ดินของรัฐ ฝ่ายรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ได้ไปปฏิบัติงานรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงจังหวัดเพชรบูรณ์ และได้ออกไปทำการรังวัดที่สาธารณประโยชน์แปลงหนึ่ง ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 50 ไร่ ในเขตอำเภอ บึงสามพัน ซึ่งทางอำเภอขอให้ช่วยดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เนื่องจากขณะนั้นมีราษฎรบุกรุกอยู่ประมาณ 8 ราย ข้าพเจ้าได้รับคำขอแปลงดังกล่าวมาดำเนินการ และได้เข้าไปในท้องที่เพื่อติดต่อประสานงานผู้ปกครองท้องที่ และสภาตำบลในขณะนั้น ขณะเดียวกันที่ได้สอบถามข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ เพิ่มเติม และกำหนดวันที่จะมาทำการรังวัด เมื่อถึงวันนัดรังวัดก็เข้ามาดำเนินการ ผู้ปกครองท้องที่ ผู้แทนสภาตำบล ผู้สูงอายุและผู้ที่เกี่ยวข้องได้มาพร้อมกันแล้ว จะทำการปักหลักเขตที่ดินปรากฏว่า

เจ้าของที่ดินข้างเคียงซึ่งเป็นผู้บุกรุก ไม่ยินยอมให้ปักหลักเขตที่ดิน และเกิดการโต้เถียงกันขึ้นทำให้หาข้อยุติไม่ได้ ในระหว่างนั้น ข้าพเจ้าได้เดินดูที่สาธารณะฯ รอบแปลงแล้ว เห็นว่าที่ดินบริเวณรอบแปลงที่สาธารณะมีการเพาะปลูกพืชไร่ตามฤดูกาล มีการใช้รถไถปรับหน้าดินก่อนปลูกพืชผลเป็นประจำ ดูแล้วขอบเขตรอบแปลงคงจะไม่มีแน่นอน ประกอบกับไม่มีหลักฐานทางทะเบียนแสดงอาณาเขต จึงได้เสนอความคิดเห็นกับชาวบ้านว่า เมื่อไม่ให้ปักหลักเขตที่ดิน ก็จะยังไม่ปัก แต่จะใช้หลักไม้ปักแทนก่อน และให้ทุกคนที่มาร่วมกันเดินดูขอบเขตที่สาธารณะฯ และปักหลักไม้ไว้ตามแนวเขต เพื่อที่จะได้รู้ว่าขอบเขตที่สาธารณะฯ มีแค่ไหน ปรากฏว่าชาวบ้านส่วนมากเห็นด้วย เพราะชาวบ้านบางคนก็ยังไม่รู้แนวเขตที่สาธารณะฯ ซึ่งก็ได้ผล เมื่อมีคนจำนวนมากมาร่วมรับรู้ทำให้ผู้บุกรุกคงเกิดความละอายจากที่เคยบุกรุกเป็นวา เป็นศอก ก็ยอมถอย เมื่อคนแรกถอย คนต่อมาก็ยอมตามด้วย และกลับมาให้ความร่วมมือในการทำการรังวัดปักหลักเขต ทำให้การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลงดังกล่าวสำเร็จไปได้ด้วยดี

เป็นความภูมิใจเล็ก ๆ ของข้าพเจ้าในขณะนั้น จากที่คิดว่าคงจะมีปัญหาไม่สามารถดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ที่สาธารณะฯ แปลงดังกล่าวได้ กลับดำเนินการได้ เพียงแต่ปรับเปลี่ยนวิธีการเท่านั้นเอง

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

- ศึกษาและตรวจสอบสภาพภูมิประเทศ
- รับฟังปัญหาประวัติความเป็นมา
- เสนอความเห็น และทางเลือกที่เป็นกลาง
- ให้ทุกคนมีส่วนร่วมกันแก้ปัญหา

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- ฟังปัญหา
- ตรวจสอบความเป็นมา
- ร่วมแรงร่วมใจ
- ราษฎรพึงพอใจ

กลยุทธ์ในการทำงาน

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

รายละเอียดของกลยุทธ์

ใช้การสังเกต และรับฟังปัญหา และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาจนประสบความสำเร็จและเป็นที่พอใจของทุกฝ่าย

ชื่อ – นามสกุล	นายเกียรติชัย ศรีรักษ์
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 6
ชื่อเรื่อง	เหนื่อยก็ทน
เป็นปัญหาเกี่ยวกับ	ปริมาณงานไม่สัมพันธ์กับระยะเวลาและงบประมาณ
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ	กรกฎาคม – สิงหาคม 2549
สถานที่	อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี

เนื้อเรื่อง

กรมที่ดินมีคำสั่งให้ข้าพเจ้าไปดำเนินการรังวัดแก้ไขปัญหาความยากจนชื่อแปลงโคกผมไผ จังหวัดอุดรธานี ซึ่งข้าพเจ้าไม่เคยปฏิบัติงานในลักษณะนี้มาก่อน เมื่อศึกษาเป็นที่เข้าใจแล้วจึงได้ออกปฏิบัติการโดยเร็ว หลังจากรายงานตัวที่จังหวัดแล้วได้ค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องในสำนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี ซึ่งขณะนั้น หัวหน้าฝ่ายรังวัดซึ่งเคยเป็นผู้บังคับบัญชาได้อำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลเป็นอย่างดี จึงทำให้งานราบรื่น สำนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานีสาขาเพ็ญได้ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง จึงทำให้ข้าพเจ้าได้เข้าพื้นที่โดยสะดวกและปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ข้าพเจ้าเริ่มปฏิบัติงานในพื้นที่โดยประสานงานกับผู้ปกครองท้องที่ เพื่อแจ้งราษฎรผู้บุกรุกที่สาธารณะแปลงดังกล่าวให้ทราบว่า ข้าฯ จะเข้าดำเนินการแล้ว ราษฎรเมื่อทราบข่าวจึงให้ความร่วมมือ และแสดงความยินดีที่ข้าฯ ได้เข้ามาดำเนินการ มีบางรายที่มีที่ดินเกิน 15 ไร่ เกินจากที่ทางราชการกำหนด

ข้าพเจ้าจึงชี้แจงให้ทราบเพื่อแก้ไขปัญหา โดยผู้ที่มีที่ดินเนื้อที่เกิน 15 ไร่ ต้องหักแบ่งให้แก่ผู้ไม่มีที่ดินทำกินปัญหาดังกล่าวก็สำเร็จด้วยดี

ในการมารังวัดครั้งนี้ทางราชการได้แจ้งไว้ว่า มีผู้บุกรุกจำนวน 110 แปลง / ราย จึงกำหนดแผนงาน ระยะเวลา และงบประมาณตามจำนวนที่แจ้ง แต่เมื่อตรวจสอบแล้ว มีจำนวนถึง 170 แปลง ทำให้ระยะเวลาน้อยมาก ซึ่งจะทำให้ไม่ทันการ และงบประมาณที่ได้รับอาจไม่เพียงพอ ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงต้องขอใช้เครื่องมือรังวัดที่ทันสมัยที่สุดของกรมที่ดิน ขณะนี้ เครื่องหาค่าพิกัดด้วยสัญญาณดาวเทียม GPS แบบ RTK นำมาใช้ทำการรังวัด เพื่อช่วยร่นระยะเวลาและค่าใช้จ่าย ประกอบกับข้าพเจ้าต้องปฏิบัติงานด้วยความมานะบากบั่น ซึ่งพูดตรง ๆ ว่าเหนื่อยมากเป็น 2 เท่า ต้องพยายามปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง ให้สมกับกรมที่ดินได้ตอบแทนข้าฯ และครอบครัว ซึ่งข้าฯ ก็ได้ปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยดี

ข้าพเจ้าจึงทราบว่า การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ต้องมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อราษฎรและประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อร่วมกันรับทราบ และแก้ไขปัญหาโดยเร็ว จึงจะก่อให้เกิดผลสำเร็จด้วยดีในการปฏิบัติงานนี้ ข้าพเจ้าได้รับความร่วมมือด้วยความจริงใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งราษฎรซึ่งมีน้ำใจต่อข้าพเจ้ามาก ต้องขอขอบคุณผู้ปกครองท้องที่เป็นที่สุด ข้าพเจ้าได้มีความประทับใจในผลสำเร็จครั้งนี้เป็นอย่างสูง

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

- ปัญหาเกิดจากปริมาณงานจริง มากกว่าแผนงานที่กำหนดไว้
- มีการวางแผนงานได้ดี ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น
- สามารถบริหารเวลาได้อย่างดีเยี่ยม
- ไม่ย่อท้อต่อความเหน็ดเหนื่อย จากปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น
- ใช้จ่ายเงินงบประมาณของทางราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรักษาผลประโยชน์ของทางราชการได้เป็นอย่างดี
- ใฝ่หาความรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน
- ประทับใจในผลสำเร็จเป็นอย่างสูง

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- ปัญหาปริมาณ
- การวางแผน
- แบ่งเวลา
- อุสาหะ
- กะเรื่องงบ
- คบเทคนิค
- พิชิตงาน

กลยุทธ์ในการทำงาน

อดทน อัธยาศัย และเทคนิคพิชิตเวลา

รายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ

ต้องอดทน ปฏิบัติงานด้วยความมานะบากบั่น และใช้เครื่องมือที่ทันสมัยมาปฏิบัติงาน ประสานงานผู้ปกครองท้องที่ และราษฎรผู้เกี่ยวข้องด้วยความเป็นมิตรอย่างจริงใจ ทำให้ราษฎรช่วยเหลือและร่วมแรงให้เป็นอย่างดี ทำให้งานสำเร็จ ตามเป้าหมาย และใช้งบประมาณของทางราชการได้อย่างคุ้มค่า

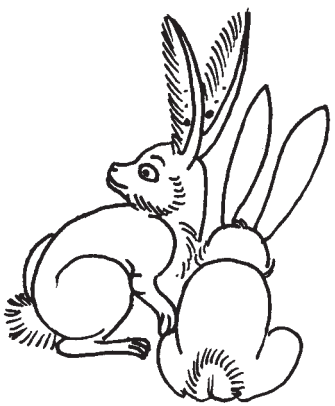

ชื่อ – นามสกุล	นายณรงค์ชัย สุขชู
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 5
ชื่อเรื่อง	อย่าทะเลาะกัน
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	การรังวัดทำแผนที่
สถานที่ – พ.ศ.	จังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ. 2542

เนื้อเรื่อง

เมื่อปี พ.ศ. 2542 ข้าเจ้าได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ซึ่งมีพื้นที่ที่จะต้องดำเนินการอยู่บนเกาะ (เกาะลันตา) และบนฝั่ง เมื่อข้าพเจ้าเดินทางถึงจังหวัดกระบี่และรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดกระบี่แล้ว ข้าพเจ้าติดตามสำรวจคำขอเรื่องรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ตามโครงการดังกล่าว ปรากฏว่ายังไม่มีคำขอส่งมาถึงสำนักงานที่ดินจังหวัดกระบี่แต่อย่างใด และหลักเขตที่สาธารณะ , เสา และแผ่นป้ายยังดำเนินการจัดสร้างไม่แล้วเสร็จ ข้าพเจ้าได้เข้าปรึกษากับหัวหน้าฝ่ายรังวัดเพื่อขอให้ประสานงานกับผู้รับจ้างสร้างหลักเขตที่สาธารณะ, เสาและแผ่นป้ายที่สาธารณะฯ เพื่อขอให้เร่งรัดดำเนินการสร้างและจัดส่งให้โดยเร็ว จึงทราบว่าผู้รับสร้างหลักคือเรือนจำจังหวัดกระบี่ หัวหน้าฝ่ายรังวัดได้ติดต่อประสานงานให้ข้าพเจ้าได้ไปติดต่อประสานงานกับหัวหน้าผู้คุมเรือนจำขอให้ช่วยเร่งรัดดำเนินการสร้างหลักเขตที่สาธารณะ , เสา และแผ่นป้ายที่สาธารณะฯ

และขอให้จัดส่งให้ตามอำเภอต่างๆ ที่มีอยู่ในโครงการฯ โดยเฉพาะที่อำเภอเกาะลันตา เนื่องจากการเดินทางมีความลำบากมากสำหรับหลักเขตที่มีจำนวนและน้ำหนักมากลงแพข้ามฝั่งมายังเกาะลันตาเพื่อมาเก็บไว้ที่ว่าการอำเภอและได้รับความร่วมมือจากผู้จัดสร้างเป็นอย่างดี เมื่อข้าพเจ้าเดินทางถึงเกาะลันตาเข้าที่ว่าการอำเภอเกาะลันตา เข้าพบที่ดินอำเภอและรายงานตัว ต่อนายอำเภอและได้สอบถามถึงคำขอเรื่องการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ตามโครงการซึ่งยังไม่ได้ยื่นคำขอแต่อย่างใด ท่านนายอำเภอสั่งให้ที่ดินอำเภอดำเนินการทำหนังสือขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง นสล. โดยมอบให้กำนัน , ผู้ใหญ่บ้าน และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล อบต. เป็นผู้แทนร่วมกันนำรังวัดชี้เขตที่สาธารณะ เมื่อข้าพเจ้าได้รับคำขอจึงถ่ายสำเนาไปมอบให้กำนัน , ผู้ใหญ่บ้าน และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล อบต. เพื่อแจ้งให้ผู้รับมอบทราบ และขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการนำรังวัดเพื่อให้งานเสร็จตามวัตถุประสงค์ ในการรังวัดที่ดินแปลงหนึ่ง “ทุ่งโรงเรียนพระแอะ” ซึ่งมีหลักฐานทะเบียนที่สาธารณะฯ มีเนื้อที่ 25 ไร่ โดยประมาณ จดแจ้งอาณาเขตทิศเหนือจดที่นานายหยาม ทิศใต้จดคลอง ทิศตะวันออกจดทุ่งโรงเรียน ทิศตะวันตกจดทะเล การรังวัดครั้งนี้ มีหัวหน้าหน่วยหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง นสล. และปลัดอำเภออีก 2 ท่าน ไปร่วมในการรังวัดด้วย เมื่อผู้แทนตามที่ได้รับมอบและผู้สูงอายุ นำชี้เขตที่สาธารณะฯ ซึ่งตรงตามที่จดแจ้งไว้ในทะเบียนที่สาธารณะเพื่อปักหลักเขตที่สาธารณะ , เสา และแผ่นป้าย

มีชาวบ้าน 2 ราย ซึ่งบุกรุกอยู่ในที่สาธารณะฯ โต้เถียงกับผู้สูงอายุว่านำชี้แนวเขตไม่ถูกต้องและต่อว่าผู้สูงอายุที่ร่วมนำชี้แนวเขต ลูกชายผู้สูงอายุได้ยิน จึงไม่พอใจจึงได้โต้เถียงต่อว่ากลับไป จึงเป็นเหตุให้ทะเลาะวิวาทจะต่อยตีกันต่อหน้าผู้ที่มาร่วมนำรังวัดและสังเกตการณ์จำนวนมาก ผู้ใหญ่บ้านและชาวบ้านบางส่วนเข้าห้ามปรามแยก 2 ฝ่ายออกจากกัน ปลัดอำเภอท่านหนึ่งกล่าวว่าทะเลาะกันทำไมให้มาพูดคุยกันเพื่อแก้ไขปัญหาดีกว่า ผู้บุกรุกอ้างว่าตามเขตที่นำชี้ไม่ถูกต้อง เขาได้เข้ามาอยู่ในที่ตรงนี้นานแล้วไม่ยินยอมให้ทำการรังวัด ข้าพเจ้าชี้แจงให้ผู้บุกรุกทราบว่าถ้าขัดขวางการรังวัดก็ไม่ถูกต้อง ควรจะใช้สิทธิ์คัดค้านรังวัด ในส่วนที่ครอบครองอยู่และให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการไปตามระเบียบของทางราชการถ้ามีหลักฐานอ้างอิงดีกว่าอาจจะได้รับสิทธิ์ในการครอบครองก็ได้ เมื่อได้ฟังเช่นนั้นผู้บุกรุกขอเวลาคิดไตร่ตรองอีกครั้งและขอนัดในภายหลังวันนี้จึงหยุดทำการรังวัดไว้แค่นี้ ทุกคนแยกย้ายกันกลับ ในวันต่อมาข้าพเจ้าไปติดต่อชี้แจงกับผู้บุกรุกคัดค้านอีกครั้งเพื่อขอให้ผู้บุกรุกคัดค้านการชี้แนวเขต คัดค้านในส่วนที่ครอบครองอยู่ทั้ง 2 ราย เพราะเป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของผู้คัดค้านและถูกต้อง ตามระเบียบของทางราชการในการที่จะใช้สิทธิ์คัดค้านไว้เป็นหลักฐานและปรากฏหลักฐานไว้เป็นเอกสารของทางราชการเพื่อประกอบเรื่องแปลงนี้ไว้ ผู้คัดค้านรับฟังและยินยอมนำรังวัดชี้เขตคัดค้านและให้ทำการรังวัดด้วยดี ข้าพเจ้าบันทึกถ้อยคำคัดค้าน (ทด.16) โดยแสดงรูปแผนที่สังเขปที่ผู้คัดค้านพอใจลงชื่อผู้คัดค้านและ

รับรองรูปแผนที่คัดค้านไว้ในบันทึกคัดค้าน ข้าพเจ้าทำการรังวัดที่ดินแปลงนี้เสร็จเรียบร้อยและดำเนินการตามระเบียบที่ได้วางไว้ส่งเรื่องเรียบร้อย

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. รับฟังและให้ความสำคัญกับปัญหาของราษฎร
2. ชี้แจงระเบียบและกฎหมายให้ราษฎรเข้าใจด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย
3. วางแผนการทำงานโดยยึดหลักประนีประนอมและเอกสารของทางราชการ

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- สื่อสาร สมานฉันท์ ให้ความสำคัญกับปัญหา

กลยุทธ์ในการทำงาน

"ประนีประนอม"

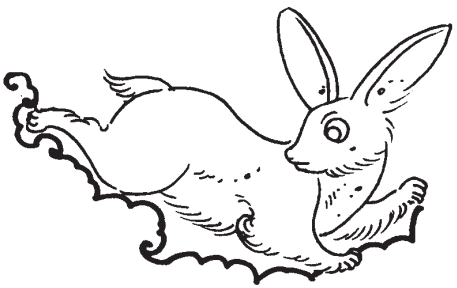

ชื่อ – นามสกุล	นายณัฐธี โอสถกระพันธ์
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 6
ชื่อเรื่อง	นาทีวิกฤตของช่างรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง นสล.
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	การบุกรุกที่ดินของรัฐ
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ	ปี พ.ศ.2541
สถานที่	อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

เนื้อเรื่อง

ในปี พ.ศ.2541 ข้าพเจ้าได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการงานรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในท้องที่อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

หลังจากที่ข้าพเจ้าได้เข้ารายงานตัวต่อนายอำเภอนาทมแล้ว ก็ได้ทราบจากท่านว่า มีที่สาธารณประโยชน์อยู่แปลงหนึ่งเป็นที่เลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่หลายร้อยไร่ เกิดปัญหาเกี่ยวกับการบุกรุกโดยการเข้ายึดครองและถือครองในลักษณะส่วนตัว ซึ่งทางอำเภอได้เคยเข้าไปเจรจาเพื่อหาข้อยุติของปัญหานี้แล้ว แต่ผู้ที่เข้าทำประโยชน์ในที่สาธารณประโยชน์แปลงนี้ ได้คัดค้านและโต้แย้งสิทธิ์ โดยอ้างว่าครอบครอง ซึ่งปัญหาดังกล่าวทางอำเภอไม่สามารถแก้ไขได้ จึงขอให้ข้าพเจ้าช่วยดำเนินการให้อย่างเร่งด่วน ข้าพเจ้าก็ได้บอกกับท่านว่าจะขอเข้าไปสำรวจและหาข้อมูลของปัญหาที่เกิดในพื้นที่ก่อน ท่านก็

เสนอว่าจะให้กำลังตำรวจเพื่อไปอารักขา เพราะเมื่อครั้งที่ทางอำเภอได้เข้าไปทำการเจรจาเหตุการณ์ค่อนข้างจะรุนแรง ซึ่งข้าพเจ้าได้ปฏิเสธไปด้วยเหตุผลบางประการพร้อมขอบคุณท่าน

จากการเข้าไปสำรวจพื้นที่ และทราบข้อมูลของปัญหาแล้ว คาดว่าพอที่จะสามารถดำเนินการรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินแปลงนี้ได้ จึงได้นัดประชุมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งมีที่ดินตั้งอยู่ ผู้แทนสภาตำบล (ในสมัยนั้น) ผู้สูงอายุซึ่งเคยใช้และรู้ขอบเขตของที่สาธารณะตามที่ตนเคยใช้ประโยชน์มาแต่ดั่งเดิม คณะกรรมการประจำหมู่บ้านที่รู้จักและเคยใช้ประโยชน์ในที่สาธารณะ ตลอดจนผู้เข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินสาธารณะ (ผู้โต้แย้งสิทธิ์) เพื่อปรึกษาหาแนวทางในการแก้ไข และเพื่อหาข้อยุติในการนำชี้เขตของที่สาธารณประโยชน์แปลงนี้ ในวันประชุม ปรากฏว่าผู้โต้แย้งสิทธิ์ไม่เข้าร่วมประชุม ในวันรังวัด เมื่อถึงที่ดินที่ทำการรังวัด ผู้ปกครองท้องที่ ผู้แทนสภาตำบล ผู้สูงอายุ คณะกรรมการประจำหมู่บ้าน เจ้าของที่ดินข้างเคียง ตลอดจนชาวบ้านใกล้เคียงซึ่งอยู่ต่างหมู่บ้าน แต่ได้ใช้ประโยชน์เลี้ยงสัตว์ในที่สาธารณะแปลงนี้มาพร้อมกันแล้วจะเริ่มนำชี้เขต ปรากฏว่าเจอเหตุการณ์ระทึกใจ เพราะผู้โต้แย้งสิทธิ์ประมาณร่วม 20 คน พร้อมอาวุธครบมือ (มีดดาบ) ได้ปรี่เข้าหากลุ่มผู้จะมาชี้เขต ด้วยสีหน้าท่าทางแสดงอาการโกรธแค้น พร้อมพูดด้วยเสียงอันดังก้าวร้าวว่า ถ้าใครชี้เขตและปักหลักเขตจะฟัน ซึ่งทางผู้ปกครองท้องที่ไม่ฟังเสียง เพราะพวกตนก็มีอาวุธเหมือนกัน (มีด พร้า ที่นำมาเพื่อถาก

ถางแนวในการรังวัด) เหตุการณ์ในขณะนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกวิตกมาก แต่ก็ได้ตั้งสติด้วยความรวดเร็วก่อนที่เหตุการณ์ร้ายจะเกิดขึ้น จึงได้ขอร้องให้ทั้งสองฝ่ายหยุดการกระทำ และฟังข้าพเจ้าชี้แจงและอธิบายก่อน ข้าพเจ้าได้ชี้แจงด้วยความสุขุม รอบคอบ โดยใช้วาจาและท่วงท่าที่สุภาพ แสดงความเป็นมิตรและจริงใจ และได้รับฟังปัญหาของผู้โต้แย้งสิทธิ์ ด้วยความตั้งใจ และเห็นใจ โดยผู้โต้แย้งสิทธิ์อ้างว่า พวกตนยากจนไม่มีที่ดินทำกิน ข้าพเจ้าจึงได้สอบถามทางผู้ปกครองท้องที่ปรากฏว่า ผู้โต้แย้งสิทธิ์ยากจนจริง จึงได้อธิบายให้กับผู้โต้แย้งสิทธิ์ถึงผลดีของการรังวัดในครั้งนี้ว่าเป็นอย่างไร ได้อธิบายว่าจากการตรวจสอบการครอบครองที่ดินจากหลักฐานแล้ว ปรากฏว่าท่านไม่มีสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ถ้าเป็นเกษตรกรที่ยากจนหรือผู้ยากจนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องก็จะเข้ามาช่วยเหลือ โดยพิจารณาจัดที่ดินให้ทำกินหรือให้อยู่อาศัย แต่ทั้งนี้และทั้งนั้นจะต้องดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนของทางราชการ เมื่ออธิบายถึงเหตุและผลเสร็จ ปรากฏว่าผู้โต้แย้งสิทธิ์ทั้งหมดเข้าใจรับว่าที่ดินที่พวกตนเข้าไปทำประโยชน์อยู่นั้นเป็นที่สาธารณะ จึงได้บันทึกถ้อยคำไว้เป็นหลักฐาน หลังจากที่ทำความเข้าใจกันแล้ว ทุกคนต่างก็ให้ความร่วมมือในการนำชี้เขต ปักหลักเขตที่สาธารณะ หลักเขตที่ดิน ตลอดจนเสาและแผ่นป้ายชื่อที่สาธารณะตามแนวเขตที่สาธารณะที่ได้สงวนหวงห้ามไว้มาแต่ดั่งเดิม รู้สึกดีใจที่สามารถแก้ไขปัญหาได้สำเร็จอีก 1 แปลง

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

- การบุกรุกที่ดินของรัฐ
- การไม่เข้าใจเกี่ยวกับการถือครองทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ
- นัดประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อปรึกษาแนวทางในการแก้ไขและเพื่อหาข้อยุติในการนำชี้เขตของที่สาธารณประโยชน์ แปลงนี้
- ชี้แจงถึงความถูกต้องเกี่ยวกับการเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ
- อธิบายด้วยความสุขุมรอบคอบ และเป็นธรรมด้วยความเป็นมิตร
- สร้างความพึงพอใจให้กับทุกฝ่าย
- ผู้โต้แย้งสิทธิ์เข้าใจและยินยอมให้ทำการรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง
- ดีใจ ที่สามารถแก้ไขปัญหาได้สำเร็จลุล่วง อีก 1 แปลง

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- รับทราบข้อมูล
- ศึกษาปัญหา
- ปรึกษาหารือ
- หาข้อยุติ
- ด้วยความสุขุม รอบคอบ เป็นธรรมและเป็นมิตร
- สร้างความพึงพอใจ
- งานสัมฤทธิ์ผล
- รู้สึกเป็นสุข

กลยุทธ์ในการทำงาน

- เก็บข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดปัญหาเพื่อนำมาประมวลหาข้อเท็จจริง
- ร่วมปรึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไขและหาข้อยุติของปัญหา
- รับฟังปัญหาด้วยความตั้งใจ เห็นใจ และแสดงความเป็นมิตร
- พิจารณาแก้ไขปัญหา ด้วยความสุขุมรอบคอบ
- พยายามชี้แจงทั้งเหตุและผล เพื่อให้ผู้โต้แย้งสิทธิ์ยอมรับในสิ่งที่ถูกต้องด้วยวาจาสุภาพ และเป็นกันเอง

กฎระเบียบ

- ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517
- ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ฉบับที่ 2 พ.ศ.2520
- คำสั่งกระทรวงมหาดไทย เรื่องมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน พ.ศ.2543 (ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ปี พ.ศ.2540)
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ พ.ศ.2535

ชื่อ – นามสกุล นายสุทนต์ ทิพย์นวล

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 6

ชื่อเรื่อง เก่งแพ้เก๋า

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ แนวเขตที่ดิน

สถานที่ – พ.ศ. จังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2549

เนื้อเรื่อง

เมื่อข้าพเจ้า จะไปทำการรังวัดตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง นสล. ในอำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงรายแปลงป่าช้าฯ ข้าพเจ้าได้หาข้อมูลจากผู้ปกครองท้องที่ ซึ่งทางผู้ปกครองท้องที่ได้ให้ข้อมูลว่า ทางทิศใต้มีผู้บุกรุกซึ่งชาวบ้านไม่กล้าทักท้วงเพราะเป็นผู้มีอิทธิพลของหมู่บ้าน ในเมื่อข้าพเจ้าได้ทราบเช่นนั้น ข้าพเจ้าได้เตรียมหลักฐานแผนที่ทางสำนักงานที่ดินสาขาฯ เพื่อจะนำไปประกอบการรังวัด เมื่อถึงวันทำการรังวัดประชาชนต่างก็ไปที่ป่าช้าฯ พร้อมกับประชาชนประมาณ 30 คน

ต่อจากนั้นข้าพเจ้าได้เข้าทำการตรวจสอบตามที่มี ร.ว.ม.ปี พ.ศ. 2529 ปรากฏว่ามีหลักเขตอยู่เพียง 1 หลัก ซึ่งข้าพเจ้าปูเขตไม่ได้ จึงได้ให้ผู้ปกครองท้องที่และผู้สูงอายุนำชี้แนวเขตใหม่ ปรากฏว่าด้านอื่นๆ ให้นำชี้แนวเขตใกล้เคียงกับตำแหน่งเดิม แต่ด้านทิศใต้ได้นำชี้แล้วแต่ชาวบ้านบอกว่าที่เขานำชี้นั้นเข้าไปในเขตของป่าช้า ในบัดดลนั้นก็ได้มีการโต้เถียงกันดังขึ้นเป็นเวลาประมาณครึ่งชั่วโมง ข้าพเจ้าเห็นว่าชักไปกันใหญ่แล้ว จึงได้ขอร้องให้หยุดก่อนข้าพเจ้าขอ

อธิบายก่อน ข้าพเจ้าก็ได้อธิบายด้วยเหตุและผล แต่ผู้ที่รุกล้ำเขาไม่ยอมฟัง ได้แต่ยืนยันบอกว่าไม่ได้ปักหลักเขตเองช่างเป็นผู้ปักหลักเขตให้ทั้งหมดแล้วก็เดินจากไปอยู่อีกแห่งหนึ่ง โดยไม่ยอมฟังข้า ฯ อธิบายเลย

อนึ่ง หลักเขตที่ผู้บุกรุกนั้นมีทั้งหมด 5 หลัก แต่ตามหลักฐาน ร.ว.ม. และระวางมีเพียง 2 หลัก รั้งท้ายเท่านั้น ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้วหลักเขตที่เขานำชี้เข้าไปในป่าช้าประมาณ 1 ไร่เศษ พอเขาเดินออกไปดูที่หลักเขตที่เขานำชี้ ซึ่งแยกจากคนกลุ่มใหญ่แล้ว ข้าพเจ้าก็เดินตรงไปยังที่เขาตรวจดูหลักเขตที่ปักไว้นั้น ข้าพเจ้าก็เลยถามไปว่าหลักเขตทั้ง 3 หลักนั้นเป็นเบอร์อะไร อักษรข้างบนเป็นตัวอะไร เขาก็ได้อ่านให้ข้าพเจ้าฟังว่าเป็นอักษรตัว “ร” ทั้งสามหลัก ข้าพเจ้าได้อธิบายให้ฟังว่าตามที่คุณยืนยันว่าช่างรังวัดได้ปักให้นั้นมันไม่ใช่ ถ้าหากใช่จะเป็นอักษร “พ” สร้างขึ้นใน พ.ศ. 2529 แต่นี้เป็นอักษร “ร” เป็นหลักเขต ปี พ.ศ. 2543 ข้าพเจ้าก็ได้อธิบายว่าทางกรมที่ดินได้สร้างหลักเขตเป็นรุ่นๆ ไป ซึ่งแต่ละรุ่นอักษรจะไม่ซ้ำกัน เมื่อเขาได้ฟังเช่นนั้นแล้วมองซ้ายมองขวาแล้วบอกข้าพเจ้าว่าอย่าไปบอกใครนะเดี๋ยวชาวบ้านจะรู้ความจริง ข้าพเจ้าเลยถามไปว่าแล้วคุณจะยอมเซ็นชื่อไหม แล้วก็ตอบว่าเย็น ๆ ไปที่บ้านก็แล้วกัน ส่วนหลักเขตคุณถอนเองนะผมไม่ถอน เขาตอบว่าครับผมจะแอบมาถอนเอง

1. เตรียมข้อมูลหลักฐานแผนที่และถ่ายระวางไปประกอบ
2. นัดแนะชี้แจงผู้ที่เกี่ยวข้อง
3. อธิบายหลักการและเหตุผลให้เกิดความเข้าใจ
4. วิเคราะห์สถานการณ์ โดยใช้ประสบการณ์และไหวพริบ
5. ประชาชนมีความพอใจ

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- เตรียมข้อมูล ประชุมชี้แจง
- แอบแฝงด้วยเหตุและผล
- ประชาชนมีความพอใจ
- ใช้เทคโนโลยี
- คลี่คลายสถานการณ์

กลยุทธ์ในการทำงาน

ใช้เทคนิคและประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหา

ชื่อ – นามสกุล นายอวยชัย ช่างหลอม

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 5

ชื่อเรื่อง คนไม่ถูกกัน

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ รังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ ปีงบประมาณ 2538

สถานที่ จังหวัดชัยนาท

เนื้อเรื่อง

ข้าพเจ้าได้ไปทำการรังวัดที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “บึงท่าเรือทองสาธารณะประโยชน์” อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท ในวันรังวัดผู้นำรังวัดและกรรมการหมู่บ้านและผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มานำรังวัดที่ดินแปลงนี้ ที่สาธารณะนี้ลักษณะเป็นแปลงยาวมีเจ้าของที่ดินข้างเคียงมากพอสมควร เจ้าของที่ดินข้างเคียงบางส่วนมีหลักฐาน น.ส. 3ก และบางส่วนเป็นที่มีการครอบครอง จะต้องมีการตรวจสอบขอบเขตข้างเคียงเป็นส่วนมาก ผู้นำรังวัดก็นำทำการรังวัดไปในขณะเดียวกัน ข้าพเจ้าก็ทำการตรวจสอบแนวเขต และลงนามรับรองแนวเขตไปเรื่อยๆ ที่ดินแปลงนี้ใช้เวลารังวัดหลายวัน ได้ทำการรังวัด จนถึงบริเวณที่ดินข้างเคียงแปลงหนึ่ง ก่อนจะถึงแปลงนี้มีคนที่มาร่วมทำการรังวัดบอกกับข้าพเจ้าว่าเจ้าของที่ดินข้างเคียงกับผู้ใหญ่บ้านไม่ถูกกัน พอถึงที่ดินแปลงนั้น ข้าพเจ้าก็ถามเจ้าของที่ดิน

ข้างเคียงว่ามีหลักฐานที่ดินอะไร เขาบอกว่ามี ส.ค. 1 ข้าพเจ้าสังเกตว่าผู้นำทำการรังวัดเบนแนวเขตรังวัดไปจากแนวเดิม และก็เริ่มมีการเถียงกันเกิดขึ้นการโต้แย้งแนวเขตมีมากขึ้นเรื่อยๆ ข้าพเจ้าก็พยายามพูดคุยให้เขาหยุดโต้แย้งกัน และขอ ส.ค.1 ของเจ้าของที่ดินมาตรวจสอบระยะดูว่าอยู่ประมาณบริเวณไหนและบอกให้ผู้นำรังวัดปรึกษากันใหม่ให้ออมชอมกันเพื่อไม่ให้มีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้น ก็ใช้เวลาพอสมควรก็ไม่สามารถตกลงปัญหากันได้ มีแต่เหตุการณ์จะรุนแรงขึ้นจนข้าพเจ้าต้องแจ้งว่าข้าพเจ้าจะต้องทำตามกระบวนการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง คือถ้าผู้นำและเจ้าของที่ดินข้างเคียงไม่สามารถตกลงกันได้ ก็จะต้องทำแผนที่คัดค้านการรังวัดเพื่อไปพิสูจน์สิทธิกันในภายหลัง จึงทำให้เหตุการณ์ยุติลงได้ นับว่าเป็นการแก้ไขปัญหาได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าสามารถ ส่งงานให้สำนักงานฯ ได้ตามกำหนดและต่อมาอีกประมาณ 8 ปี ข้าพเจ้าได้รับหมายเรียกจากศาลอาญาให้ไปเป็นพยานในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลง “บึงท่าเรือทองสาธารณประโยชน์” ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่าเพราะคนไม่ถูกกันมันก็เกิดเหตุการณ์ยืดเยื้อไปมากมาย ซึ่งถ้าทั้งสองฝ่ายยอมกันบ้างก็จะไม่เกิดเหตุการณ์ฟ้องร้องกันจนถึงขนาดนี้

1.ปฏิบัติงานตามระเบียบ

2. พยามยามแก้ไขปัญหา

3. ลดความรุนแรงของคู่กรณี

4. สุขุมรอบคอบ

5. ช่างสังเกตพฤติกรรมของคู่กรณี

6. อดทนในการทำงานท่ามกลางความขัดแย้ง

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- ยึดระเบียบแก้ไขปัญหา
- ลดอัตราความขัดแย้ง
- แฝงความรอบคอบ
- ชอบสังเกต

กลยุทธ์ในการทำงาน

เอาน้ำเย็นเข้าลูบ หมายถึง ต้องอธิบายเรื่องราวเกี่ยวกับงานที่ทำและกฎระเบียบต่างๆ ให้ผู้นำรังวัดและเจ้าของที่ดินข้างเคียงให้เข้าใจและต้องอดทนรอให้เขาทั้งสองฝ่ายตัดสินใจ แต่ถ้าเขาเอาแบบเดิมก็ต้องดำเนินการต่อไป

ใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ.2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2537 ดำเนินการทำแผนที่คัดค้าน

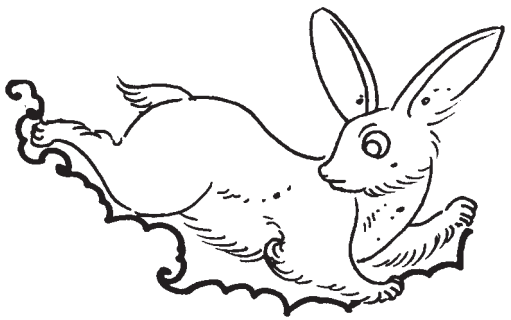

ชื่อ – นามสกุล นายพงษ์ศักดิ์ ปลื้มใจ

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 6

ชื่อเรื่อง เซ็นว่าไม่เซ็น

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การรังวัดทำแผนที่พิพาทตามคำสั่งศาล

สถานที่ – พ.ศ. อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2545

เนื้อเรื่อง

เมื่อครั้งที่ข้าพเจ้าปฏิบัติงาน สำนักงานที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ สาขากันทรารมย์ ได้ออกไปทำการรังวัดทำแผนที่พิพาทตามคำสั่งศาลราย นางแดง ผิวดำ โจทก์และนางดำ ผิวขาว จำเลย กรณีครอบครองปรปักษ์ที่ดินตามหลักฐานโฉนดที่ดิน ซึ่งมีชื่อนางดำ ผิวขาว เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์

เมื่อข้าพเจ้าได้รับเรื่องรังวัดมาแล้วได้อ่านหนังสือศาล ซึ่งเห็นคำขอของศาลโดยละเอียดแล้วทราบว่าศาลต้องการให้ทำอะไร จากนั้นได้จัดเตรียมงานเพื่อออกไปทำการรังวัดในวันรุ่งขึ้น ในคืนนั้นข้าพเจ้าเข้านอนแต่หัวค่ำ และตื่นแต่เช้ารู้สึกสดชื่นแล้วออกไปทำงาน เมื่อเดินทางไปถึงที่ดินที่ทำการรังวัด ได้พบเห็นผู้คนจำนวนมากแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มโจทก์และกลุ่มจำเลย พร้อมลูกหลานและชาวบ้านที่มาดูเหตุการณ์ ข้าพเจ้าได้ลงจากรถยนต์ ด้วยความมั่นใจ ยกมือไหว้ ทุกคนด้วยรอยยิ้มที่เป็นมิตร แต่ข้าพเจ้าตกใจเมื่อได้ยินเสียงตะโกนว่า เจ้าหน้าที่

มารังวัดได้อย่างไร ใครจ้างเขามาและดำเนินการต่างๆ นาๆ จากกลุ่มจำเลยซึ่งไม่พอใจ ข้าพเจ้าได้ควบคุมสติไม่ได้โต้ตอบและปล่อยให้เขาระบายความรู้สึกอยู่ระยะหนึ่ง จากนั้นข้าพเจ้าจึงเรียกให้ผู้ใหญ่บ้านมายืนอยู่ใกล้ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ชูเอกสารซึ่งเป็นคำขอรังวัดหนังสือศาลเรื่องขอให้ทำแผนที่พิพาท ได้อ่านหนังสือศาลให้ฟังโดยละเอียดแล้วได้บอกพี่น้องที่รวมกลุ่มขณะนั้นให้ทราบว่า ในการรังวัดในวันนี้ผมเองมาในฐานะผู้ชำนาญแผนที่ ไม่ได้มาแบ่งแยกที่ดินให้แก่ฝ่ายใด และไม่มีอำนาจอะไร เพียงแต่มาเพื่อแก้ไขปัญหาให้แก่ทุกฝ่ายเพื่อที่จะได้นำผลรังวัดที่ได้ส่งให้ศาลจังหวัดศรีสะเกษพิจารณาดำเนินการ ส่วนที่พี่น้องว่าผมมารังวัดได้อย่างไรนั้น ผมมาทำการรังวัดตามคำสั่งศาล อย่าว่าแต่สั่งให้รังวัดที่ดินเลยศาลจะสั่งให้ประหารชีวิตก็ยังทำได้เลย ดังนั้นเพื่อให้ปฏิบัติงานตามคำสั่งของศาลขอให้ทั้งสองฝ่ายนำชี้เขตตามที่ตนเองต้องการ เมื่อผมพูดจบทุกฝ่าย ก็แยกย้ายกันนำรังวัดโดยมิได้มีการโต้แย้งแต่อย่างใด จนรังวัดเสร็จ

เมื่อรังวัดเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าได้ให้โจทก์และจำเลยลงนามในเอกสารการรังวัด แต่จำเลย ไม่ยอมเซ็นชื่อในเอกสารพร้อมเดินออกไปโดยที่มีเสียงตะโกนว่าอย่าเซ็นๆ ถ้าเซ็นแล้วจะแพ้เขา ข้าพเจ้าจึงเดินเข้าไปที่จำเลยและกลุ่มเขา ได้อธิบายให้ฟังว่าถ้าไม่เซ็นก็ไม่เป็นไร แต่คิดดูให้ดีว่า ผลการรังวัดก็ไม่มีการคัดค้านหรือไม่สบายใจอะไร เล่าให้ผมฟังผมจะบันทึกข้อความไว้เป็นหลักฐานว่า จำเลยไม่ขอลงนามในเอกสารและไม่คัดค้าน เพื่อจะทำให้ทุกคนได้ยินแล้วทราบข้อความว่า “เซ็นว่าไม่เซ็น” จำเลยก็ได้เซ็นชื่อในบันทึก ท.ด.16 โดยเต็มใจ เมื่อกลับ

สำนักงานที่ดินเสร็จ ข้าพเจ้าก็ดำเนินงานให้งานแล้วเสร็จทุกขั้นตอนสิ่งที่ข้าพเจ้าภาคภูมิใจมากที่สุดในครั้งนี้คือการที่ช่างรังวัดออกไปดำเนินการรังวัดในพื้นที่นั้นๆ ให้มีการบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยละเอียดและให้ผู้เกี่ยวข้องเซ็นชื่อพร้อมพยานไว้เป็นหลักฐานโดยเรื่องนี้ “เซ็นว่าไม่เซ็น”

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. เตรียมงานก่อนดำเนินการให้พร้อมทั้งร่างกายและเอกสารข้อมูลในเรื่องนั้นประสานงานกับหน่วยงานราชการ
2. รับฟังปัญหา
3. ใช้สติในการทำงาน
4. ใช้วาจาสุภาพอ่อนโยน
5. วางตัวเป็นกลางเพื่อสร้างความมั่นใจ ศรัทธาแก่คู่กรณี
6. ใช้ความรู้ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหา

แกนความรู (Core Competencies)

- เตรียม
- ฟัง
- ยั้งคิด
- พิจารณา
- สร้างศรัทธา
- แก้ปัญหา
- วาจาสุภาพ

กลยุทธ์ในการทำงาน

อ่อนนอกแข็งใน ใช้วาจาสุภาพวางตัวเป็นกลาง สร้างศรัทธา จนทุกฝ่ายยอมรับแล้วชี้แจงตามระเบียบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รายละเอียดของกลยุทธ์

- ใช้วาจาสุภาพวางตัวเป็นกลาง สร้างศรัทธา จนทุกฝ่ายยอมรับแล้วชี้แจงตามระเบียบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎระเบียบ

1. ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการรังวัดทำแผนที่พิพาทตามคำสั่งศาล พ.ศ. 2528

2. หนังสือเวียนกรมที่ดินที่ มท 0726/ว22118 ลงวันที่ 29 กรกฎาคม 2545

ชอ – นามสกุล นายกฤษณ กตเกเศศ
ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 5
ชื่อเรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2549 – 31 มีนาคม 2550
สถานที่ บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์

เนื้อเรื่อง

เมื่อเดือนตุลาคม 2549 – มีนาคม 2550 กระผมได้ไปปฏิบัติงานรังวัดทำแผนที่แสดงเขตครอบครองที่ดินของราษฎรในเขตบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกับหน่วยงานของกรมธนารักษ์ การดำเนินการเป็นงานรังวัดระยะที่ 2 มีเนื้อที่ประมาณ 132,000 ไร่ ซึ่งในระยะแรกช่วงประมาณปีงบประมาณ พงศ.2548 – 2549 กระผมได้รับฟังและทราบข้อมูลเบื้องต้นจากผู้ร่วมงานอยู่บ้างว่ามีปัญหาอุปสรรคมากเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพราะมีราษฎรบุกรุกอยู่ในที่ดินรอบบึง จากการเข้าพื้นที่ผมก็พอจะทราบได้ว่ากลุ่มผู้บุกรุกบางกลุ่มมีทุนและผู้มีอิทธิพลอยู่เบื้องหลัง ต่อมาข้าพเจ้าได้เข้าร่วมประชุมชี้แจงกับราษฎรในพื้นที่แล้ว แจ้งให้ทราบว่าในการรังวัดเพื่อทำแผนที่แสดงเขตครอบครองของราษฎร ก็เพื่อให้ทราบอาณาเขต จำนวนเนื้อที่ที่ครอบครองอยู่ โดยพื้นที่ที่ท่านครอบครองอยู่นั้นเป็นพื้นที่ของกรมธนารักษ์ดูแลและรับผิดชอบอยู่ โดยนโยบายของกรมธนารักษ์ต้องการที่จะจัดระเบียบการเข้าทำประโยชน์ของราษฎรและของส่วนราชการที่ตั้งอยู่ และเป็นการแก้ไขปัญหาผู้บุกรุกที่อยู่ติดกับเขตบึงฯ เมื่อราษฎรได้รับฟังแล้วมีความคิดแตกแยกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกเห็นด้วย โดยหัวหน้า

กลุ่มอ้างว่าได้ไปปรึกษากับผู้บริหารระดับสูงของรัฐบาลในชุดนั้นแล้ว ว่าจะนำเสนอเรื่องนี้เข้าโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ส่วนอีกกลุ่มไม่ยินยอมต้องการเอกสารสิทธิ์ โดยอ้างว่าครอบครองมาแต่บรรพบุรุษ ต่อจากนั้นกระผมได้เข้าพบกับราษฎรและหัวหน้ากลุ่มม๊อบโดยเข้าไปหาถึงที่บ้านและรับทราบปัญหาของเขาและราษฎร และกระผมได้พักอยู่ในพื้นที่ตลอด วิเคราะห์ปัญหาแล้ว ก็ได้คำตอบว่าเดิมการขอใช้ที่ดินของรัฐโดยหน่วยงานของทางราชการ (บางหน่วยไม่ขอเอ่ยชื่อ) ทำไม่ถูกต้องกล่าวคือ ในพื้นที่บึงฯ ประมาณ 132,000 ไร่ นั้น มีส่วนที่ราษฎรอาศัยอยู่เป็นที่นา วัด โรงเรียน และส่วนราชการอื่น ๆ การขอใช้ไม่ได้มีการรังวัดแสดงเขตส่วนที่ขอใช้ให้ชัดเจนโดยขอใช้ควบคู่กับหน่วยงานเดียวทั้งหมด เมื่อหัวหน้ากลุ่มม๊อบทราบเหตุผลทั้งหมดแล้วเข้าใจเป็นอย่างดี กระผมจึงเข้าทำการรังวัดพอทำการรังวัดก็เกิดปัญหา อีกว่าราษฎรที่มีที่อยู่รอบบึงฯ ส่วนใหญ่ไม่มีบ้านอยู่อาศัยในที่ดินเป็นกลุ่มแต่อยู่กระจายไปทั่ว และการแบ่งเขตปกครองไม่ชัดเจน บ้างก็ว่า มารอแล้วไม่พบ ทำให้เสียเวลา และเกิดภาพเชิงลบ กระผมจึงแก้ปัญหาโดยขอจดเบอร์โทรศัพท์ไว้ แต่ก็ไม่ทราบแปลงอีก เพราะไม่มีหลักฐานที่ดินและระวางบริเวณนั้น ต่อมากระผมได้ความคิดใหม่โดยให้เข้าปักธงและให้เขียนชื่อ – สกุล พร้อมเบอร์โทร (ส่วนใหญ่แล้วมีทุกบ้าน) ลงในธงที่ปักแสดงเขตปรากฏว่า ติดต่อได้ทุกรายที่มีที่ดินอยู่และทุกคนพอใจมาก ผลงานรังวัดที่ได้เสร็จทันตามเวลาและเป้าหมาย นับเป็นความภาคภูมิใจของกระผม

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. สร้างความสัมพันธ์กับราษฎร
2. การเข้าถึงผู้นำกลุ่ม
3. รู้ปัญหาที่ต้องแก้ไข
4. มีกลยุทธ์ในการทำงาน
5. ไม่ย่อท้อต่อปัญหา

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- สร้างความสัมพันธ์
- ประสานผู้นำ
- ทำการแก้ปัญหา

กลยุทธ์ในการทำงาน

- การเข้าถึงผู้นำ
- ปรับแผนงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์

รายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ

เมื่อได้ทำการรังวัดจัดทำแผนที่ให้เป็นรูปธรรมขึ้นแล้ว ชาวบ้านพอใจ โดยอาศัยระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นแนวทางปฏิบัติงาน ปัญหาต่าง ๆ ได้คลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น ทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วง

กฎระเบียบ

กฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ.2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2537

ชื่อ – นามสกุล	นายบุญส่ง บ้านเอน
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 6
ชื่อเรื่อง	จบด้วยดี
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	การทะเลาะโดยไม่เข้าใจกัน
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ	ปี พ.ศ.2550
สถานที่	ตำบลบ้านจาน อำเภอพุทไธสง
.	จังหวัดบุรีรัมย์

เนื้อเรื่อง

ตามที่ข้าพเจ้าได้รับคำสั่งให้ออกปฏิบัติงานรังวัดตรวจสอบและสำรวจแนวเขตที่ดินของรัฐ ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ และได้มีแผนงานรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินของรัฐ อยู่แปลงหนึ่ง ชื่อแปลง “โนนไฮ” ซึ่งจากข้อมูลที่ได้รับมาจากหลาย ๆ ที่ ได้ทราบว่าที่ดินแปลงนี้มีปัญหาทะเลาะกันระหว่างชาวบ้านกับกลุ่มผู้ปกครองท้องที่อยู่ คงไม่สามารถดำเนินการรังวัดได้แน่นอน

เมื่อข้าพเจ้าได้ทราบข้อมูลดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงได้พยายามหาข้อมูลของที่ดินแปลงนี้เพิ่มเติม โดยการหารายการรังวัดเดิม รายการรังวัดเดิมของแปลงข้างเคียง รูปถ่ายระวาง รูปถ่ายแผนที่ทางอากาศ และข้อมูลอื่น ๆ อีกหลายอย่างเท่าที่พอจะหาได้ เพื่อจะได้นำไปประกอบการรังวัดที่ดินแปลงนี้

แต่ปรากฏว่าเมื่อถึงวันที่จะต้องดำเนินงาน เมื่อข้าพเจ้าไปถึงที่ดินที่ทำการรังวัด พบผู้ปกครองท้องที่บอกว่า ชาวบ้านกำลัง

โวยวายจะไม่ยอมให้ทำการรังวัด ข้าพเจ้าจึงได้บอกกลุ่มผู้ปกครองท้องที่ว่า เมื่อมาแล้วก็ต้องลองทำดูก่อน แต่มีข้อแม้ว่าเมื่อพบเจอกับอะไร ห้ามให้กลุ่มผู้ปกครองท้องที่ ทำการตอบโต้ใด ๆ ทั้งสิ้น จึงได้พากันไปยังที่ดินที่จะทำการรังวัดในระหว่างที่เดินทางไปยังแปลงที่ดิน ข้าพเจ้าได้ความคิดว่าข้าพเจ้าคงต้องทำการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ใหม่ เพื่อจะได้สามารถดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงเพื่อจะได้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยดี และเมื่อถึงที่ดินที่ทำการรังวัดแล้ว ข้าพเจ้ายังไม่นำเครื่องมืออุปกรณ์การรังวัดใด ๆ ลงจากรถ แต่ใช้วิธีการเดินเข้าไปหากลุ่มชาวบ้านที่กำลังโวยวายอยู่ แล้วทำการพูดคุย ถามไถ่ถึงสารทุกข์สุขดิบความเป็นอยู่ของครอบครัว ปัญหาการดำเนินชีวิต อาชีพ ความเป็นอยู่ และอีกหลาย ๆ อย่าง แต่ยังไม่พูดคุยงานรังวัดแต่อย่างใด รอจนกระทั่งกลุ่มชาวบ้านเริ่มมีอารมณ์เย็นลงแล้ว ข้าพเจ้าเริ่มอธิบายว่าที่ข้าพเจ้ามาทำการรังวัดตรวจสอบที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงนี้นั้น ข้าพเจ้าทำเพื่อจะได้มาช่วยแก้ไขปัญหาให้กับพวกของท่าน เนื่องจากข้าพเจ้าเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เดินทางมาจากส่วนกลาง (กรุงเทพฯ) มาโดยไม่ได้เป็นพวกหนึ่งพวกใด ถ้าอย่างไรแล้วขอให้ข้าพเจ้าทดลองทำงานดูก่อนดีหรือไม่ หากได้ผลเป็นรูปร่างอย่างไรแล้ว เราค่อย ๆ มาตกลงกันใหม่ดีหรือไม่ เพราะถ้ายังไม่ให้ข้าพเจ้าดำเนินการก็ไม่เป็นไร เพราะข้าพเจ้าไม่ใช่ผู้เดือดร้อน หากแต่เป็นพวกท่านที่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของพวกท่านเองได้ เมื่อกลุ่มชาวบ้านทั้งหลายได้ฟังก็ยินยอมให้ข้าพเจ้าดำเนินการรังวัด โดยร่วมกันนำชี้แนวเขตที่ดิน และนำรังวัดกันอย่างดี และพร้อมเพียง และปรากฏผลที่ได้จากการรังวัด

กลับเป็นว่า ไม่มีการรุกล้ำแนวเขตซึ่งกันและกันแต่อย่างใด อีกทั้งยังได้จำนวนเนื้อที่ และรูปแผนที่เท่าเดิมด้วย เมื่อได้ผลออกมาอย่างนี้ จึงทำให้ทุกอย่างจบลงด้วยดี และยินยอมลงนามรับรอง แนวเขตกันครบทุกด้าน และทำให้ปัญหาความขัดแย้งกันระหว่างกลุ่มชาวบ้าน และกลุ่มผู้ปกครองท้องที่ ยุติลงด้วยดี ทั้งนี้ เนื่องจากต่างฝ่ายต่างมีอคติต่อกันต่อมาเมื่อมีคนกลางมาช่วยประสานความขัดแย้งให้แล้ว ทุกอย่างจึงสามารถจบลงด้วยดี มีความสามัคคีต่อกันต่อไป

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. เตรียมตัว เตรียมงาน หาหลักฐาน ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับงานรังวัด
2. รับฟังข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ ของชาวบ้านเพื่อนำมาวิเคราะห์แก้ไข ด้วยความอ่อนน้อมเป็นกันเอง
3. สร้างความคุ้นเคย เป็นกันเองให้ชาวบ้านไว้วางใจ และเห็นว่าเป็นพวกเดียวกัน เพื่อการร่วมมือที่ดี
4. ชี้แจง อธิบายให้เข้าใจถึงผลดี และผลเสีย ของการที่จะยินยอมให้ความร่วมมือในการทำงานต่อไป หรือไม่ให้ทำงานต่อไป ว่าจะมีผลอย่างไร
5. ปฏิบัติงานและทำให้เห็นจริงเพื่อให้ชาวบ้านพร้อมกันยอมรับด้วยความเต็มใจ

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- เปิดใจ
- ปรับแผน
- ปรับปรุง
- ปฏิบัติ

กลยุทธ์ในการทำงาน

พวกเดียวกัน

รายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ

ทำตัวให้ชาวบ้านคิดว่าเราเป็นลูกเป็นหลาน เป็นพวกเดียวกัน เพื่อความไว้วางใจ และให้ความร่วมมือที่ดี ทำงานให้เกิดผลจนเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

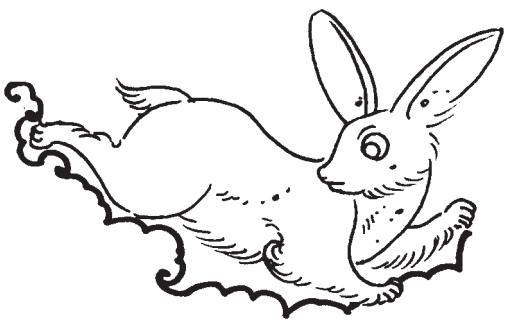

ชื่อ – นามสกุล	นายสุพันธ์ กฤษสุวรรณ์
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 5
ชื่อเรื่อง	สิทธิที่เท่าเทียม
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	การรังวัดออก นสล. ภายใต้ความกดดัน 2 ฝ่าย
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ	ปี พ.ศ.2549
สถานที่	อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู

เนื้อเรื่อง

เหตุการณ์นี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงของข้าพเจ้าในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ที่สาธารณประโยชน์แปลงป่าช้าฯ ซึ่งในการรังวัดเราจะต้องนัดหมายกับผู้นำรังวัด ซึ่งในวันดังกล่าวมีผู้ใหญ่บ้านเจ้าของพื้นที่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการหมู่บ้าน และผู้สูงอายุ ซึ่งมากันจำนวนมาก พร้อมทั้งข้างเคียงมาพร้อมกันแล้ว ข้าพเจ้าจึงได้ให้ทั้งสองฝ่ายร่วมกันนำทำการรังวัดปักหลักเขต ปรากฏว่า มีเจ้าของที่ดินข้างเคียงมาขอคัดค้านการรังวัด 1 ราย ซึ่งตามระเบียบแล้ว ช่างรังวัดต้องรับคำร้องคัดค้าน แต่ปรากฏว่าผู้นำรังวัดเป็นฝ่ายที่ไม่ยินยอม ถ้าหากทำการรังวัดให้เต็มพื้นที่ไม่ได้ ก็ไม่ขอให้มีการรังวัด ข้าพเจ้าฯ จึงแจ้งให้ทราบว่า ในฐานะที่ผู้นำรังวัดไม่มีความประสงค์จะนำรังวัด ช่างรังวัดจะได้บันทึกคำ

ยินยอมในการงดรังวัด แต่เมื่อได้หารือกันแล้วปรากฏว่าผู้นำรังวัดขอทำความตกลงกับเจ้าของที่ดินเพื่อจะขอยุติปัญหา เนื่องจากที่ดินแปลงนี้มีปัญหาเรื่องแนวเขตที่ดินมานานแล้วยังไม่มีการแก้ไขปัญหาให้เสร็จสิ้นและสามารถตกลงแนวเขตกันได้ จึงได้ทำการปักหลักเขตที่ดินตามที่ตกลงกันได้ แต่ปรากฏว่า มีญาติของเจ้าของที่ดินข้างเคียงแปลงดังกล่าวมาขอคัดค้านหลังจากที่ได้ตกลงกันแล้ว และมาขอคัดค้าน ในขณะที่ผู้นำรังวัดและคณะกรรมการหมู่บ้านกลับกันหมด ข้าพเจ้าจึงแจ้งให้เจ้าของที่ดินทราบว่า คุณจะมาขอคัดค้านฝ่ายเดียวไม่ได้ แต่ก็แจ้งให้ทราบว่ายังไม่หมดสิทธิใด ๆ ในการที่จะคัดค้าน และยังแนะนำให้ไปยื่นคำขอคัดค้านที่สำนักงานที่ดิน เพื่อให้ทางสำนักงานได้มีการสั่งการใด ๆ อีกครั้ง และตัวข้าพเจ้าก็ได้ไปประสานงานไว้กับสำนักงานว่า จะมีเจ้าของที่ดินมาขอคัดค้าน แต่ปรากฏว่าไม่มา ข้าพเจ้าจึงขอคำปรึกษากับเจ้าพนักงานที่ดิน ซึ่งให้คำชี้แนะว่าให้ดำเนินการต่อไป เพราะเจ้าของที่ดินไม่มายื่นคำร้องคัดด้าน ข้าพเจ้าจึงดำเนินการต่อไป แต่ต่อมาสำนักงานแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่า เจ้าของที่ดินไปร้องเรียนที่ศูนย์ดำรงธรรม และให้ข้าพเจ้าตอบข้อซักถาม ข้าพเจ้าก็ตอบไปตามความเป็นจริง โดยอ้างกฎระเบียบและขั้นตอนของการปฏิบัติงานให้ทางศูนย์ดำรงธรรมทราบจนเป็นที่เข้าใจทุกฝ่ายดีแล้ว

สิ่งที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ทำให้เรื่องที่มีปัญหามาเป็นเวลานานได้รับการแก้ไข โดยเราใช้ความอดทนต่อแรงกดดันทั้งฝ่ายผู้นำรังวัด ซึ่งกดดันตัวเรา ว่า เมื่อกลุ่มผู้นำรังวัด นำรังวัดอย่างไรต้อง

ปฏิบัติตามอย่างเดียวเท่านั้น แต่เราก็ได้ชี้แจงให้ทราบว่า บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องก็มีสิทธิจะคัดค้านได้เช่นกัน

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. ชี้แจงขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจนและเกิดความเข้าใจ
2. ยึดกฎระเบียบในการปฏิบัติงาน
3. ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เที่ยงตรงและเป็นธรรม
4. มุ่งมั่นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
5. ติดตามแก้ไขปัญหางาน

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- ซื่อสัตย์
- มุ่งมั่น
- ติดตาม
- ชี้แจง
- แก้ไข
- เข้าใจกฎระเบียบ

กลยุทธ์ในการทำงาน

- ใช้ความสงบสยบความเคลื่อนไหว
- ตั้งตนอยู่ในความอดทน รับฟังปัญหาไม่มีอารมณ์ร่วมกับคู่กรณี ที่ขัดแย้งกัน แล้วใช้ความรู้ในกฎระเบียบระงับเหตุดังกล่าว

รายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ

ปฏิบัติตนให้อยู่ในความมุ่งมั่น อดทน รับฟังปัญหาของคู่กรณีทั้ง 2 ฝ่าย ไม่มีอารมณ์ใด ๆ ร่วมไปกับคู่กรณี ไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง แล้วค่อย ๆ อธิบายหลักกฎหมาย ข้อระเบียบ เพื่อระงับเหตุการณ์ขัดแย้งต่อไป

กฎระเบียบ

-กฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ.2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2537

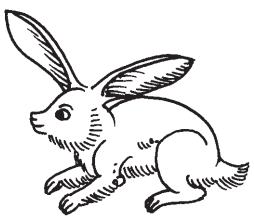

ชื่อ – นามสกุล	นายชัยพิทักษ์ ศักดิ์สมบุญ
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 6
ชื่อเรื่อง	ค้นหาสมบัติ
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	การรังวัดและคำนวณค่าพิกัดฉาก ต่อเนื่องจากหมุดหลักฐานแผนที่
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ	ธันวาคม 2549 - กรกฎาคม 2550
สถานที่	อำเภอสบปราบ อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

เนื้อเรื่อง

สืบเนื่องมาจากโครงการรังวัดและจัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐปีงบประมาณ 2550 นี้ เมื่อต้นโครงการฝ่ายรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ได้มีการประชุมชี้แจงเรื่องวิธีการรังวัดว่าให้ช่างรังวัด ดำเนินการรังวัดและคำนวณค่าพิกัดฉาก โดยอ้างอิงจากหมุดหลักฐานแผนที่ เพื่อให้ทุกมุมเขต มีค่าพิกัดฉากในระบบ UTM. และแสดงกริตค่าพิกัดฉากไว้ในต้นร่างแผนที่ แต่ไม่ต้องทำการรังวัดฯ โดยวิธีแผนที่ชั้นหนึ่ง

ในการดำเนินการจึงมีปัญหาอุปสรรคเรื่องเวลาที่จะต้องใช้ไปกับการขุดค้นหาหมุดหลักฐานแผนที่ ทั้งหมุดแผนที่หลักและแผนที่ย่อย ซึ่งในพื้นที่ส่วนใหญ่ได้สร้างไว้โดยกองรังวัดและทำแผนที่ เมื่อประมาณ 60 ปีมาแล้ว การค้นหาเป็นไปด้วยความยากลำบาก รายการรังวัด ร.ว.31 บ. ซึ่ง บางสาขาไม่มีการทำการ

รังวัดโฉนดที่ดินเป็นแผนที่ชั้นหนึ่งเลย จึงมิได้มีการจัดเก็บรายการไว้ ต้องไปค้นหาที่หน่วยงานควบคุมและรักษาหลักฐานที่ดินในจังหวัดหรือถ่ายเอกสารไปจากกรมที่ดิน

การขุดค้นหาหมุดหลักฐานแผนที่ เช่นนี้ เหมือนกับการค้นหาสมบัติตามลายแทงขุมทรัพย์ หมุดหลักฐานส่วนใหญ่ จะฝังอยู่ตามข้างถนน (ลูกรัง) ปัจจุบันเส้นทางต่างๆ ล้วนมีการพัฒนาปรับปรุง โดยการลาดยาง ขยายเขตทาง เทคอนกรีตไว้ใหม่หลายครั้ง ทำให้หมุดหลักฐานถูกทับใต้ถนนลึกลงไปมาก อีกทั้งวัตถุพยานเปลี่ยนแปลง มีการโค่นต้นไม้ ย้ายเสาไฟฟ้า แม้แต่บ้านยังย้ายไปทั้งหลังเป็นอุปสรรค ยากแก่การค้นหาและใช้งาน ทำให้เสียเวลาไปอย่างมาก อีกทั้งมิได้มีการจัดระยะเวลาในเรื่องนี้ไว้ในแผนงาน งบประมาณแต่อย่างใด

แต่เนื่องจากข้าพเจ้าโชคดีได้เคยรับการอบรมเรื่องการใช้ระบบแผนที่ GIS. Global Information System (ระบบแผนที่สารสนเทศ) จึงได้ไปขอแผ่น CD ข้อมูลแผนที่จากสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง ซึ่งทางผู้จัดทำ คือ สำนักเทคโนโลยีทำแผนที่ได้ส่งให้จังหวัดลำปางมาติดตั้ง และใช้งานส่วนตัว ซึ่ง Program นี้สามารถแสดงแผนที่ระบบเชิงซ้อนรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ชื่อหมู่บ้าน เขตตำบล เขตอำเภอ ถนน แม่น้ำ ตำแหน่งหมุดหลักฐานแผนที่ ขอบระวาง ระบบ UTM. ตำแหน่งหมุดดาวเทียม ไปจนถึงตำแหน่งแปลงที่ดินสาธารณประโยชน์ในอนาคต

การใช้ Program ระบบ GIS นี้ สามารถตรวจสอบตำแหน่งที่ดินคร่าว ๆ ได้ทราบว่า ที่ดินอยู่ใกล้กับเส้นโครงงานหมุดหลักฐานแผนที่เส้นใด ควรจะค้นหาใช้งานหมุดใด หมุดใดยกเลิก หมุดใดยังใช้ในราชการได้หรือหมุดดาวเทียม ตำแหน่งใด ซึ่งหมุดดาวเทียมจะเป็นหมุดถาวรมีขนาดใหญ่หาง่าย มีแผนที่แสดงเส้นทางการเข้าถึงหมุด และมีค่าพิกัดฉากประจำหัวหมุดช่วยเพิ่มความสะดวกในการค้นหาและใช้งาน จากตำแหน่งหมุดที่ใกล้ที่สุดในอนาคตคิดว่าการรังวัดทำแผนที่หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง อาจจะมีข้อกำหนดให้ทำการรังวัดโดยวิธีแผนที่ชั้นหนึ่งทุกแปลง

ดังนั้น จึงน่าจะมีการสำรวจ แนะนำ หรือซักซ้อมเรื่องการวางโครงหมุดหลักฐานแผนที่ การรังวัดคำนวณวางรอบเปิดจากเส้นโครงงานแผนที่ เทคนิคการค้นหา ใช้งานเพื่อสร้างมาตรฐานให้ช่างรังวัดหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง นสล.

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. สนใจที่จะแก้ไขปัญหา
2. รู้จักวิเคราะห์ปัญหา
3. อดทนต่อสภาพภูมิประเทศในการทำงาน
4. รู้จักนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้แก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม
5. ประสานงานที่ดีกับหน่วยงานอื่น

สนใจ วิเคราะห์ อดทน ใช้เทคโนโลยี มีการประสานงาน

กลยุทธ์ในการทำงาน

ใช้ IT คลี่คลายปัญหา

ชื่อ – นามสกุล	นายล่อ ภาชา
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 6
ชื่อเรื่อง	แนวทางการแก้ไขที่สาธารณประโยชน์
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	การนำชี้แนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ของผู้ปกครองท้องที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อบต. และเจ้าของที่ดินข้างเคียง
สถานที่ – พ.ศ.	จังหวัดชัยภูมิ ปี พ.ศ. 2549

เนื้อเรื่อง

เมื่อครั้งผมย้ายมาจากสำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ มายังฝ่ายรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และได้มีคำสั่งให้เดินทางออกไปปฏิบัติงานโครงการรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่จังหวัดชัยภูมิ ข้าพเจ้าได้เข้าไปทำการรังวัดที่สาธารณประโยชน์ ปรากฏว่ามีปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การชี้แนวเขตที่สาธารณประโยชน์ ปัญหาประการแรก ผู้ปกครองท้องที่ไม่กล้านำชี้แนวเขตหรือชี้แนวเขตเข้าข้างหัวคะแนนตัวเอง หรือชี้แนวเขตรุกล้ำข้างเคียงที่ไม่ใช่หัวคะแนนของตัวเอง ลักษณะเดียวกันกับสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มักนำชี้แนวเขตอิงกับหัวคะแนนของตัวเอง ลักษณะเดียวกันเจ้าของที่ดินข้างเคียงถ้าไม่ใช่หัวคะแนนของผู้ปกครองท้องที่หรือองค์การบริหารส่วนตำบล อบต. ก็จะคัดค้านแบบไม่มีเหตุผล หรือแม้กระทั่งสมัยตัวเอง (ผู้ปกครองท้องที่หรือองค์การบริหารส่วน

ตำบล อบต.) ยังเป็นผู้นำฯ หรืออยู่ในตำแหน่งอยู่ก็บริจาคหรืออุทิศที่ดินบางส่วนให้เป็นศาลากลางบ้าน ที่ตั้งประปา บ่อน้ำบาดาล พอตัวเองหมดสมัยก็จะทวงคืนที่ดินที่ได้บริจาคเอากลับมาเป็นของตัวเอง

การแก้ไขปัญหาเจ้าหน้าที่ของเราต้องมีความเป็นกลาง อย่าเข้าข้างใดข้างหนึ่งไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบล อบต. หรือ เจ้าของที่ดินข้างเคียง และยึดถือระเบียบข้อกฎหมายเป็นหลัก และเจ้าหน้าที่ต้องอธิบายชี้แจงระเบียบให้ทุกฝ่ายเข้าใจ เพราะว่าส่วนใหญ่พวกเขาจะไม่เข้าใจ แต่เจ้าหน้าที่อธิบายให้พวกเขาฟังพวกเขาจะเข้าใจ เพราะพวกเขา จะเชื่อถือเจ้าหน้าที่ว่ามีความรู้ และความเป็นกลาง ตรงจุดนี้เจ้าหน้าที่จะช่วยแก้ไขปัญหา ลดการทะเลาะเบาะแว้งได้มากถ้าเราอธิบายด้วยวาจาที่สุภาพ อ้างระเบียบกฎหมาย และมีความเป็นกลาง ส่วนมากเวลาอธิบายระเบียบข้อกฎหมายเสร็จ ก็จะพูดเสริมว่า ก่อนหน้าที่เจ้าหน้าที่จะเข้ามาทำการรังวัดก็ไม่เห็นทะเลาะกัน ทำมาหากินกันตามปกติขอบเขตข้างเคียงก็อยู่ที่เดิม แต่พอเจ้าหน้าที่เข้ามาก็ทะเลาะแนวเขตกัน คัดค้านแบบไม่มีเหตุผล เจ้าหน้าที่ก็ทำแผนที่พิพาทให้ไปฟ้องร้องกัน เมื่อเสร็จแล้วเจ้าหน้าที่ก็กลับไปแต่ผู้ปกครองท้องที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อบต. และเจ้าของที่ดินก็ต้องอยู่ในหมู่บ้านต่อไป (อยู่แบบทะเลาะกัน) แล้วมันจะมีประโยชน์อะไร ถ้าพวกคุณจบตรงนี้ครั้งต่อ ๆ ไปก็ไม่ต้องมาทะเลาะกันอีก และผู้ที่ได้ใช้ประโยชน์มากที่สุดในหมู่บ้านก็คือ เจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงที่สาธารณประโยชน์ เพราะอยู่ใกล้กว่าคนอื่น และผมได้เสริมอีกว่าเมื่อ

ตกลงแนวเขตในครั้งนี้ได้แล้วก็พยายามสร้างถนนหรือลำเหมือง ปลูกต้นไม้ เช่น ไม้สะเดา หรือยูคาลิปตัส หรือไม้อะไรก็ได้ รอบ ๆ แปลงที่สาธารณประโยชน์ เพื่อจะได้ไม่ต้องมาทะเลาะกันในครั้งหน้าอีก

สรุป เจ้าหน้าที่นอกจากจะต้องรู้ระเบียบและกฎหมายแล้ว ต้องมีหน้าที่อธิบายให้พวกเขาเข้าใจ และประโยชน์ด้านอื่น ๆ ที่พวกเขาจะได้รับและต้องมีความเป็นกลางด้วย ตรงจุดนี้ถ้าทำได้จะแก้ไขปัญหาได้เยอะมาก

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. ชี้แจงอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
2. แก้ไขข้อขัดแย้งเฉพาะหน้า
3. ใช้ความยืดหยุ่นแก้ไขปัญหา
4. ใช้ความรู้ ข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติงาน

แก่นความรู้ (Core Competencies)

ชี้ ใช้ แก้ไข ยืดหยุ่น

กลยุทธ์ในการทำงาน

“ดับไฟแต่ต้นลม”

รายละเอียดของกลยุทธ์

ชี้แจงให้ทุกฝ่ายเข้าใจก่อนที่จะเกิดปัญหาทำให้งานประสบความสำเร็จ

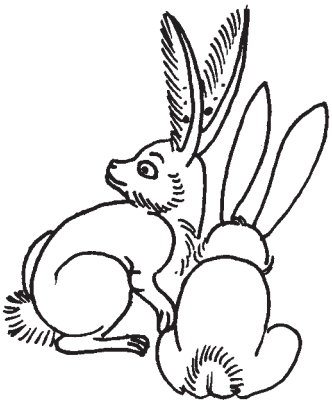

ชื่อ – นามสกุล นายอำพล อิ่มแก้ว

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 6

ชื่อเรื่อง ขั้นตอนการเตรียมการเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง นสล.

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการต่างๆ และการสอนแนะ

สถานที่ – พ.ศ. จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2536

เนื้อเรื่อง

เรื่องเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในที่ราชพัสดุที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ในขณะนั้นข้าพเจ้าทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยรังวัดในท้องที่จังหวัดนครศรีธรรมราช มีช่างรังวัด อยู่ในความควบคุมประมาณ 5 – 6 คน ซึ่งส่งมาจากกรมธนารักษ์ มาปฏิบัติงานร่วมทำการรังวัดประมาณ 300 – 400 แปลง ซึ่งในการรังวัดต้องมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการต่างๆ ซึ่งเป็นข้างเคียงและผู้ใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งมีทั้งตำรวจ , โรงพยาบาล , โรงเรียน , กรมทางหลวง , กรมป่าไม้ เป็นต้น ซึ่งเป็นการยากลำบากในการติดต่อประสานงานให้มีความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีระเบียบคำสั่งเป็นแนวทางปฏิบัติอยู่แล้ว แต่หน่วยงานราชการต่างๆ ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ประกอบกับช่างรังวัด ต่างหน่วยงานไม่เข้าใจในระเบียบปฏิบัติของกรมที่ดินต้องมีการสอนแนะต่างๆ ตลอดจนระยะเวลามีจำกัดตามปีงบประมาณ ทำให้การทำงานมีปัญหาอุปสรรค

มาก ทำให้ต้องมีความอดทน อดกลั้น ต้องมีสติตั้งหลักในการติดต่อประสานงานต้องมีความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตนและการควบคุมช่างรังวัดในการสอนแนะระเบียบปฏิบัติของกรมที่ดินในการปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของงานสำเร็จทันเวลาตามที่กำหนดผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

ขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. ประสานงานกับหน่วยงานราชการอื่น
2. ใช้กฎระเบียบในการปฏิบัติงาน
3. แก้ไขปัญหาให้ผู้ใต้บังคับบัญชา
4. มุ่งมั่นเพื่อจะทำงานให้สำเร็จ

แก่นความรู้ (Core Competencies)

มุ่งมั่น	-	มุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ
ประสาน	-	ประสานงานกับหน่วยงานอื่น
กฎ	-	ใช้กฎระเบียบในการปฏิบัติงาน
ลดปัญหา	-	แก้ไขปัญหาให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

กลยุทธ์ในการทำงาน

" พี่มีแต่ให้"

ชื่อ – นามสกุล นายอาจิน ศรีรักษ์

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 6

ชื่อเรื่อง ชายแดนใต้

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การสอบสวนและสื่อสาร

สถานที่ – พ.ศ. จังหวัดนราธิวาส พ.ศ.2543

เนื้อเรื่อง

เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2543 กระผมได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติงานรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดนี้เป็นไทยมุสลิม ซึ่งมีขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่แตกต่างจากภาคอื่นๆ และจะพูดภาษาไทยไม่ค่อยจะได้ โดยส่วนใหญ่จะพูดภาษายาวี ซึ่งทำให้การสื่อสารหรือการประสานงานขาดความเข้าใจโดยง่ายดังนั้น กระผมจึงใช้วิธีให้ผู้นำท้องที่ซึ่งเป็นที่นับถือของราษฎรในหมู่บ้านเป็นผู้สื่อสารแทน และจัดจ้างคนงานรังวัดที่มีความสามารถ พูดได้ทั้ง 2 ภาษา และมีความเข้าใจในขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม ของศาสนาอิสลามเป็นสื่อกลาง ทำให้การดำเนินการต่าง ๆ ของกระผมได้รับความร่วมมือ และเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น จนสามารถปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. ศึกษาพื้นที่ ที่เข้าดำเนินการ
2. การเรียนรู้ภาษา และวัฒนธรรมที่แตกต่างในท้องที่นั้น ๆ
3. ประสานงานกับผู้นำท้องถิ่นเพื่อเป็นสื่อกลาง
4. สร้างความเชื่อถือ และยอมรับให้ราษฎรที่เกี่ยวข้อง
5. ใช้บุคลากรในท้องถิ่นในการปฏิบัติงาน

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- รู้พื้นที่
- รู้ภาษา
- รู้ใช้งาน
- ประสานคนเป็น

กลยุทธ์ในการทำงาน

ศึกษาพื้นที่ เรียนรู้เรื่องภาษา ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรมของพื้นที่ ที่จะเข้าดำเนินการ

รายละเอียดของกลยุทธ์

ในการจะไปดำเนินการในพื้นที่ใด ต้องรู้ถึงสภาพพื้นที่ ภาษาท้องถิ่นนั้น ๆ ตลอดจน ขนบธรรมเนียมของพื้นที่นั้น เสียก่อนซึ่งจะทำให้ได้รับความร่วมมือ ความเชื่อถือ จากสังคมนั้นแล้วการปฏิบัติงานจะสำเร็จ และลุล่วงตามวัตถุประสงค์

คติในการทำงาน

- การประสานงาน
- การสื่อสาร
- เข้าถึง เข้าใจ

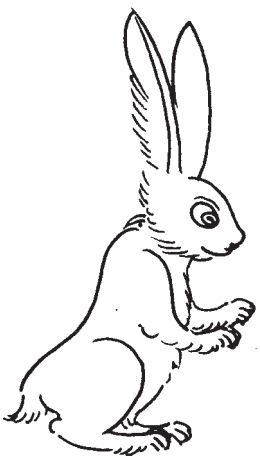

ชื่อ – นามสกุล นายสาธิต พ่วงออมสิน
ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 5
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การประนีประนอมให้ชาวบ้านยินยอม
สถานที่- พ.ศ. หมู่ที่ 10 ตำบลดอนงัว อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

เนื้อเรื่อง

เมื่อปี พ.ศ.2550 ข้าพเจ้าได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติงานรังวัดตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในพื้นที่อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ข้าพเจ้าได้ทำการรังวัดตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง แปลงดอนปู่ตาสาธารณะฯ ซึ่งมีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ส.ธ.1 ไปประกอบการรังวัดและระวางแผนที่ แต่ไม่มีหลักฐาน ร.ว.ม. เดิมไปประกอบการรังวัด ในวันที่เข้าไปทำการรังวัดนั้น ได้มีชาวบ้านมาขอให้ผู้นำทำการรังวัดนำข้าพเจ้ารังวัดไม่เต็มแปลง เนื่องจากมีชาวบ้านกลุ่มหนึ่งได้ปลูกบ้านที่อยู่อาศัยบ้างแล้วบางส่วน บ้านที่อยู่อาศัยมีบ้านเลขที่พร้อม ข้าพเจ้าจึงขอให้ผู้นำรังวัดปักหลักเขตตามขอบเขตที่ดินเดิมแล้วข้าพเจ้าได้อธิบายให้ชาวบ้านกลุ่มนั้น ให้เข้าใจว่าได้ปลูกที่อยู่อาศัยไว้บนพื้นที่ดินสาธารณะฯ ชาวบ้านกลุ่มนั้นได้เล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่า ผู้นำเดิมได้นำรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของชาวบ้าน ข้าพเจ้าและผู้นำรังวัดได้อธิบายให้ชาวบ้านเข้าใจอีก จนชาวบ้านเข้าใจและไม่คัดค้านการรังวัด ข้าพเจ้าได้บอกกับชาวบ้านว่าจะทำแผนที่แสดงขอบเขตแต่ละแปลงที่รุก

ล้ำให้เจ้าของที่ดินทราบว่า ใครอยู่ตรงไหน จึงได้ทำการรังวัดจนแล้วเสร็จ

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ
2. ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
3. ปรึกษาผู้บังคับบัญชา
4. ให้หลักการทางวิชาการแผนที่
5. มีเป้าหมายและพยายามทำให้สำเร็จ

แก่นความรู้ (Core Competencies)

1. สื่อสารดี
2. มีแผนงาน
3. ทำงานปรึกษา
4. วิชาการแผนที่
5. มีเป้าหมาย

กลยุทธ์ในการทำงาน

มีประชาสัมพันธ์และพูดจาที่ดี รับฟังปัญหาของชาวบ้าน เพื่อแก้ไขให้ชาวบ้านมีความเข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้นมีความพึงพอใจ

รายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ

ต้องมีการประชาสัมพันธ์ และวาจาที่ดีชาวบ้านได้ทราบแนวทางการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร และเกิดความพึงพอใจให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่

ชื่อ – นามสกุล นายดนัย การะเกตุ

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 4

ชื่อเรื่อง งานเฉพาะกิจ

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ วิธีและแผนงานในการปฏิบัติงาน

สถานที่ – พ.ศ. จังหวัดอุบลราชธานี

เนื้อเรื่อง

ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายงานไปทำการรังวัดทำแผนที่ทางกายภาพภายในแปลงที่มีการร้องเรียนทำนองว่ามีการมารังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง นสล. ทับที่ดินของตนที่ครอบครองอยู่ เริ่มต้นด้วยทางจังหวัดมีการนัดเพื่อประชุมแนวทางการปฏิบัติงานโดยมีตัวแทนของทางส่วนราชการและตัวแทนผู้ร้องเรียนเข้าร่วมประชุม จากนั้นให้ทางช่างผู้ที่จะเข้าทำการรังวัดประสานงานต่อกับฝ่ายชาวบ้านเพื่อเข้าทำการรังวัดโดยได้มีการพูดคุยกันว่าทางตัวแทนจะนำข้อชี้แจงและวิธีการไปถ่ายทอดต่อกลุ่มราษฎรที่เกี่ยวข้องเมื่อถึงวันเข้าทำการรังวัด

1. มีชาวบ้านบางส่วนมาต่อต้านและไม่ให้เข้าทำการรังวัดเนื่องจากแจ้งว่าตนยังไม่ทราบทำให้ต้องชี้แจงกันใหม่อีกครั้งในพื้นที่จนสามารถเข้าทำงานได้แต่ปัญหาอุปสรรคยังไม่จบเท่านี้เมื่อเรานำเครื่องมือรับสัญญาณดาวเทียม (RTK) มาใช้งานปรากฏว่าไม่สามารถรับสัญญาณได้เนื่องจากพื้นที่รกทึบ ซึ่งเสียเวลาไป

2. ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนการทำงานและต้องกลับมาใช้กล้องประมวลผลซึ่งต้องใช้เวลาการทำงานมากขึ้นแต่งานก็สำเร็จลุล่วงด้วยดี แต่ทั้งนี้ก็ได้รับคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชาเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วย

3. จากปัญหาข้างต้นทำให้รู้ว่าเราต้องมีความพร้อมและตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาเพราะเป้าหมายมิใช่ความสำเร็จของเราเพียงผู้เดียวแต่เป็นความสำเร็จขององค์กรด้วย

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. ประชาสัมพันธ์ชาวบ้านและทำให้เกิดความไว้วางใจ
2. เตรียมความพร้อมของเครื่องมือและศึกษาวิธีการใช้
3. ปรึกษาผู้มีประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหา
4. ปรับแผนและวิธีการทำงาน
5. อดทนและทุ่มเทเวลาในการทำงานอย่างเต็มที่

แก่นความรู้ (Core Competencies)

1. สอบถามผู้รู้ (ผู้บังคับบัญชา)
2. ตรวจดูสภาพงาน
3. ผสมผสานเทคโนโลยี
4. มีมนุษย์สัมพันธ์

กลยุทธ์ในการทำงาน

" จิ้งจกเปลี่ยนสี"

ในการลงมือทำงานในแต่ละครั้งเราต้องมีความพร้อม เพราะเมื่อเจอปัญหาเราต้องพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการในการทำงาน

รายละเอียดของกลยุทธ์

ต้องเตรียมพร้อมในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นสุขภาพร่างกาย สติปัญญา และความรู้เพราะจะเป็นตัวช่วยในการพลิกแพลงสถานการณ์เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของงาน

คติในการทำงาน

- มีความรู้ในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ อย่างถูกต้อง
- ปฏิบัติงานตามคำสั่งหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด

ชื่อ - นามสกุล	นายอนุรักษ์ ณ นคร
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 6
ชื่อเรื่อง	รอฝน
เป็นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ	การระวังชี้แนวเขตของข้างเคียง
สถานที่ – พ.ศ.	อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง
	พ.ศ. 2547

เนื้อเรื่อง

ข้าพเจ้าได้ออกไปทำการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง แปลงหนองน้ำสาธารณประโยชน์ ตามบัญชีสำรวจที่สาธารณประโยชน์ เมื่อรู้ตำแหน่งที่ดินโดยประมาณแล้วได้นัดผู้นำรังวัดฯ และเจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียง ณ ที่ดินแปลงที่จะทำการรังวัด โดยได้นำระวางแผนที่ และรายการรังวัดรอบแปลงของโฉนดที่ดินข้างเคียงไปประกอบการรังวัด

เมื่อถึงแปลงที่ดิน ได้ให้ผู้นำรังวัด และเจ้าของที่ดินข้างเคียงร่วมกันนำชี้แนวเขตโดยข้าพเจ้าได้แจ้งให้ผู้นำรังวัดทราบว่าที่ดินโดยรอบมีหลักฐานเป็นโฉนดที่ดินแล้ว ในการนำทำการรังวัดจะนำทับโฉนดที่ดินไม่ได้ ผู้นำฯ จึงบอกว่าถ้าเป็นเช่นนั้นก็ขอให้เจ้าของที่ดินข้างเคียงนำชี้เขตที่ดินของตนเองไปเลย ที่เหลือก็ให้ช่างฯรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้เลย มีที่ดินข้างเคียงแปลงหนึ่งมีหลักเขตติดต่อกับที่สาธารณะฯ ถึง 7 หลัก มีเพียง 1 หลัก ที่ติดกับแม่น้ำ เจ้าของที่ดินข้างเคียงพยายามช่วยกันหาหลักเขตที่ดินที่ติดต่อกับ

ที่สาธารณะฯ แต่ไม่พบเนื่องจากเมื่อมีน้ำหลากมาทำให้สภาพที่ดินเปลี่ยนแปลงไปมาก

ข้าพเจ้าได้ชี้แจงกับทุกฝ่ายอีกครั้งว่า ถ้าเป็นเช่นนี้คงจะต้องรังวัดการตรวจสอบที่ดินแปลงนี้ให้เท่าเดิมไปด้วย พร้อม ๆ กัน โดยข้าพเจ้าจะทดลองปักไม้ไปก่อนแล้วค่อยทำการรังวัด โดยจะต้องส่องกล้องแล้วนำไปคำนวณ เพื่อเปรียบเทียบกับรูปแผนที่ เนื้อที่เดิมแล้วจะนัดมาปักหลักเขตใหม่อีกครั้งเมื่อถึงวันนัดจะมาปักหลักเขตให้กับแปลงที่สาธารณะฯ ซึ่งมีแนวเขตและใช้หลักเขตร่วมกับแปลงที่ดินข้างเคียงว่าจะได้ลงมือตั้งกล้องฯ เพื่อเปิดงามมุม และวัดระยะเพื่อกำหนดตำแหน่งของหลักเขตก็เกือบจะ 11.00 น. ซึ่งทั้งผู้ใหญ่บ้าน, ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศ.อบต. และเจ้าของที่ดินข้างเคียงต่างก็มานั่งคอยกันจนฝนหยุดตก (ตกทุกวัน) ปรากฏว่าในการปฏิบัติงานดังกล่าว ข้าพเจ้าสามารถพบหลักเขตที่ดินเก่าถึง 3 หลัก (บริเวณที่ดอน) ซึ่งอยู่ห่างจากตำแหน่งที่ส่องกล้องฯ กำหนดตำแหน่งไปไม่เกิน 20 ซม. ตำแหน่งของหลักเขตที่หาไม่พบ ก็ใช้ตำแหน่งที่ได้จากการคำนวณมานำปักหลักเขตใหม่ ทั้งผู้นำรังวัดและเจ้าของที่ดินข้างเคียงต่างก็พอใจ และลงชื่อในเอกสาร ถือเป็นเสร็จงาน

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. ใช้ความตั้งใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ
2. ใช้ความมานะอดทน
3. ใช้หลักวิชาการในการแก้ไขปัญหา
4. สร้างความพึงพอใจให้ทุกฝ่าย

แก่นความรู้ (Core Competencies)

ตั้ง	-	ตั้งใจทำงาน
มั่น	-	มั่นคงและอดทน
หลัก	-	ใช้หลักวิชาการ
ชัย	-	ให้ทุกฝ่ายพอใจ

กลยุทธ์ในการทำงาน

"ท้าพิสูจน์"

ใช้หลักวิชาการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ด้วยความมานะจนงานสำเร็จ เป็นที่พอใจของทุกฝ่าย

ชื่อ – นามสกุล นายอนุสิทธิ์ พงษ์รัตน์

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 5

ชื่อเรื่อง พี่น้อง (ไม่ปรองดองกัน)

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

สถานที่ – พ.ศ. อ.สังขะ จ.สุรินทร์ มกราคม พ.ศ. 2550

เนื้อเรื่อง

ปีงบประมาณ 2550 ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานรังวัดออกและตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง จังหวัดสุรินทร์ มีราษฎรได้มายื่นคำขอคัดค้าน ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาสังขะ โดยราษฎรรายนั้นกล่าวว่า ตามที่ผู้ใหญ่บ้านได้นำช่างรังวัดไปทำการรังวัดที่หลวง ซึ่งเป็นที่หนองน้ำนั้น จริงๆแล้วที่แปลงดังกล่าวไม่ใช่เป็นที่หนองน้ำแต่เป็นที่ทำกินของตน ข้าพเจ้าจึงได้ตรวจสอบเรื่องดังกล่าวอีกครั้งปรากฏว่า เรื่องรังวัดแปลงดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จสิ้นและส่งเรื่องให้สำนักงานที่ดินไปแล้ว ในวันรังวัดได้มีผู้มาระวังชี้แนวเขตและลงนามรับรองเขตแล้ว และไม่มีผู้คัดค้าน จึงได้สอบถามราษฎรรายนั้นอีกครั้งปรากฏว่าผู้ลงนามรับรองเขตเป็นพี่ชาย ซึ่งที่ดินแปลงดังกล่าวมีหลักฐานเป็น ส.ค. 1 ของบิดาซึ่งถึงแก่กรรมไปแล้ว แต่ยังไม่มีการโอนสิทธิหลังจากบิดาถึงแก่กรรมก็แบ่งที่ดินทำกินระหว่างพี่น้องโดยบริเวณดังกล่าวผู้ร้องทำกินอยู่ การที่พี่ชายมารับรองเขตจึงถือว่าเป็นการกลั่นแกล้งผู้ร้อง ซึ่งหนองดังกล่าวแต่เดิมบิดาได้บริจาคให้และ

มีการขุดลอก แต่ปัจจุบันตื้นเขินไม่มีสภาพของหนองน้ำและก็ไม่มีใครใช้ประโยชน์มานานแล้ว แม้ว่าพี่ชายจะมีสิทธิในที่ดินแปลงดังกล่าวก็ไม่ควรรับรองเขตเพราะผู้ร้องทำกินอยู่ การที่ทำอย่างนี้ทำให้พี่น้องขัดแย้งกัน ข้าพเจ้าจึงได้เข้าไปสอบสวนผู้ปกครองท้องที่อีกครั้ง ซึ่งจากการสอบสวนปรากฏว่าผู้ใหญ่ก็ไม่ทราบเขตหนองที่แท้จริง เพราะเป็นหนองบริจาคมานานแล้วไม่มีการใช้ประโยชน์และผู้ใหญ่บ้านก็ไม่แน่ใจว่าจะใช่บริเวณที่นำรังวัดไป จะเป็นหนองตามชื่อนั้นหรือไม่ แต่จากการสอบถามผู้สูงอายุแล้วบางคนบอกว่าใช่ บางคนบอกว่าไม่ใช่ แต่ถือจากเสียงส่วนใหญ่ว่าเป็นหนองน้ำตามชื่อนั้น ผู้ใหญ่บ้านจึงได้นำรังวัดไปโดยไม่ทราบว่าจะเกิดการขัดแย้งระหว่างพี่น้อง การแก้ปัญหาข้าพเจ้าได้ดำเนินการทำแผนที่คัดค้านให้แก่ราษฎรที่มาคัดค้าน และได้สอบสวนพี่น้องทุกคนที่มีสิทธิในที่ดินแปลงดังกล่าวประมาณ 7 คน ก็มีทั้งว่าเป็นที่สาธารณะและไม่ใช่สอบสวนผู้สูงอายุเพิ่มจาก 3 คนเป็น10 คน

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง
2. สละเวลา ในการทำแผนที่คัดค้าน
3. กล้าเผชิญปัญหาและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
4. ใช้หลักรัฐศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง
2. แก้ไขปัญหา
3. สละเวลา
4. กล้าเผชิญ

กลยุทธ์ในการทำงาน

ตัดไฟแต่ต้นลม ชาวบ้านมาร้องเรียนและคัดค้านถ้าเราไม่สละเวลาไปทำแผนที่คัดค้าน แม้ว่าจะดำเนินการทั้งหมดจนแล้วเสร็จไปแล้ว ผู้ร้องเรียนก็จะร้องเรียนไปเรื่อยๆ ไม่สิ้นสุด และพี่น้องก็จะขัดแย้งกันรุนแรงยิ่งขึ้นไป

กฎระเบียบ/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ใช้กฎกระทรวงฉบับที่ 45 ดำเนินการทำแผนที่คัดค้าน

ชื่อ – นามสกุล นายสินธุ์สมุทร คงคาเขตร

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 5

ชื่อเรื่อง ไปวัดป่าชุมชนกับนายสุภาพ อ่อนน้อม

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ ราษฎรคัดค้านแนวเขตในพื้นที่ป่าชุมชน

สถานที่ จังหวัดศรีสะเกษ

เนื้อเรื่อง

เพื่อนชาวดินและท่านผู้สนใจใฝ่รู้ทุกท่านที่ได้อ่านประสบการณ์นี้ ท่านลองคิดดูว่า วันหนึ่งวันใด มีใครก็ไม่รู้ รู้อย่างเดียวว่าเป็นช่างรังวัดจากกรมที่ดิน เอาหลักเขตที่ดิน หลักเขตที่สาธารณะฯ และแผ่นป้ายที่มีใจความโดยย่อว่า “ ที่ดินที่จะดำเนินการสงวนหวงห้ามไว้เป็นป่าชุมชน เพื่อพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน” มาปักอยู่ในที่ดินที่ทำกินของท่าน ท่านจะมีความรู้สึกอย่างไร ความรู้สึกนี้ ข้าพเจ้าได้เห็นมาแล้ว ถ้าเป็นท่าน ท่านคงอยากจะไล่คนที่มาปักหลักหรือไม่ ก็คงอยากจะทำร้ายเลย แต่จนแล้วจนรอด ช่างรังวัดผู้ที่มาปฏิบัติงานรังวัดและปักหลักเขตต่าง ๆ ดังกล่าวนั้น กลับทำงานได้สะดวก ราบรื่น ไม่ว่าจะเป็นการรังวัด และการบันทึกถ้อยคำต่าง ๆ ที่มีผู้คัดค้านแนวเขตอยู่เป็นจำนวนมาก ช่างรังวัดผู้นั้นคือ ข้าพเจ้าเอง

ประสบการณ์นี้ เกิดเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2544

จัดทำแผนที่ป่าชุมชน เพื่อนำขึ้นทะเบียนสงวนหวงห้ามเพื่อพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน ตามมติ ครม. ต้องขอขอบพระคุณกรมที่ดินและผู้บังคับบัญชาของข้าพเจ้าที่มีความไว้ใจและมอบหมายหน้าที่อันท้าทายนี้ให้แก่ข้าพเจ้าและทำให้ข้าพเจ้าได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ ทั้งที่ยังไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเลย

ในการปฏิบัติงานนั้นข้าพเจ้ามีความรู้สึกไม่ดีเลย มีความรู้สึกบาปอย่างไรก็ไม่รู้ ที่จะต้องบอกกับราษฎรว่าจะนำที่ดินแปลงที่ทำการรังวัดนั้นนำขึ้นทะเบียนเพื่อสงวนหวงห้าม ท่านคงเข้าใจในความรู้สึกของผู้ที่คิดว่ากำลังจะสูญเสียที่ดินทำกินของตน

สำหรับเรื่องการรังวัดนั้นคงไม่ต้องห่วง ข้าพเจ้าเชื่อว่าช่างรังวัดทุกท่านทำได้ไม่ว่าจะเหนื่อยกายเพียงใด แต่เรื่องที่จะทำให้ผู้ที่คิดว่ากำลังจะสูญเสียที่ดินทำกินของตนนั้นยอมรับ และให้ความร่วมมือหรือยินยอมให้รังวัดและให้ถ้อยคำในบันทึกต่างๆ นั้น ข้าพเจ้าคิดว่ามันเป็นเรื่องยาก ในการปฏิบัติงานดังกล่าวนั้น ข้าพเจ้าใช้วิธีเข้าให้ถึงตัวและถึงใจของผู้ที่คิดว่ากำลังจะสูญเสีย (ในความคิดของเขา) เข้าไปประชาสัมพันธ์ และประชุมในพื้นที่ให้มาก อธิบายให้เขารู้ถึงหน้าที่ของเรา และหน้าที่ของเขา (หน้าที่ของเขาก็คือ อ้างสิทธิในที่ดินของตนเอง) หรือฝากให้ผู้นำท้องถิ่นช่วยอธิบายชี้แจงเรื่องต่างๆ ต่อผู้ที่ยังไม่เข้าใจ และยังไม่ทราบ ให้ความเป็นกันเองกับเขาด้วยอารมณ์ที่ดี ยิ้มแย้ม ถามไถ่ พูดคุย โดยอาจมีมุขตลกบ้าง และหมั่นตอบคำถามของเขาด้วยความจริงใจและเมื่อเขาเห็นความเป็นกันเอง ความจริงใจของเขาตอนนี้เราก็สามารถอธิบายถึงจุดประสงค์ และประโยชน์ของการรังวัด

ครั้งนี้ ต่อพวกเขาได้ง่าย ไม่มีความรู้สึกต่อต้านเหมือนเมื่อก่อน ถ้อยคำบางคำในบันทึกที่ฟังแล้วอาจฟังดูกระด้างเกินไป เช่น คำว่า “ผู้คัดค้าน” เราก็แทนด้วยคำว่า “ผู้ขออ้างสิทธิ” คำว่า “ผู้บุกรุก” เขาก็แทนด้วยคำว่า “ผู้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน” อย่างนี้เป็นต้น ในความรู้สึกของข้าพเจ้า มีความรู้สึกว่ามันนุ่มนวลขึ้นมากเลย

สรุปแล้วพยายามอย่าเข้าไปปฏิบัติงานอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีความเคร่งครัด เถรตรงเกินไป จะต้องมีความสุภาพ อ่อนน้อม มีอัธยาศัยที่ดี มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ประสานงานที่ดี สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้พวกเราชาวช่างรังวัดที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ดังกล่าว ประสพความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายของกรมที่ดิน พร้อมกับความภาคภูมิใจกับงานที่ท้าทายชิ้นนี้กลับกรมที่ดิน “ขอให้ผู้ปฏิบัติงานทุกท่านโชคดี”

ขุมความรู้ (Knowledge Assets)

- ประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรที่เกี่ยวข้องทราบถึงจุดประสงค์และประโยชน์
- ให้ความเป็นกันเองกับราษฎร
- วางแผนในการปฏิบัติงานรอบคอบ
- ใช้บุคลากรในท้องถิ่น ช่วยในการประชาสัมพันธ์และชี้แจงเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ตอบคำถามของราษฎรที่มีความสงสัยกับงานของเราด้วยความเต็มใจ

►ให้ความจริงใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับงานของเรา

►พูดด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม และให้ความเป็นกันเอง (ตลก)

►ลดความกระด้างของคำพูดบางคำ

แก่นความรู้ (Core Competencies)

►สื่อสารให้หนัก ►รักเขาให้มาก ►ลากคน มาช่วย

►ด้วยคำตอบ ►ชอบคำหวาน ►สานใจ จริง

กลยุทธ์ในการทำงาน

"เข้าให้ถึงใจเขา"

รายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ

อธิบายหรือประชาสัมพันธ์ถึงจุดประสงค์และประโยชน์ของงานที่เราได้รับมอบหมายให้ราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากงานของเราทราบด้วยวาจาที่อ่อนน้อม เป็นกันเองกับเขา หรืออาจมีมุขตลกบ้าง หยอกล้อบ้าง เพื่อลดความตึงเครียด และอคติต่องานของเรา ตลอดจนลดความแข็งกระด้างของคำพูดบางคำ โดยมีผู้นำท้องถิ่นที่ราษฎรให้ไว้ใจคอยเสริมคำพูดของเรา และประชาสัมพันธ์แทนเรา

คติในการทำงาน

- ►การประชาสัมพันธ์ที่ดี
- ►การติดต่อประสานงานที่ดี
- ►การใช้คำพูดที่สุภาพอ่อนน้อม ถูกกาลเทศะ และเป็นกันเอง

ชื่อ – นามสกุล	นายอัมพล โกศลานันท์
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 6
ชื่อเรื่อง	ขอให้เหมือนเดิม
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	แนวเขตที่ดิน
สถานที่ – พ.ศ.	ที่สาธารณประโยชน์ บ้านกรูด หมู่ 2 ตำบลกรูด อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2545

เนื้อเรื่อง

เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2545 ข้าพเจ้าได้รับการแต่งตั้งให้ไปทำการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ในเขตท้องที่บ้านกรูด หมู่ 2 ตำบลกรูด อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ประมาณ 80 ไร่ ในการรังวัดได้ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองท้องที่ ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าของที่ดินข้างเคียง หลักฐานเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการรังวัดที่ดินแปลงนี้ เช่น ระวาง น.ส. 3ก. , ระวางโฉนดที่ดิน และสำเนาภาพถ่ายโฉนดที่ดินที่ได้ออกโดยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินปี พ.ศ. 2539 ในการรังวัดผู้ปกครองท้องที่ (ผู้ใหญ่บ้าน) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อบต. , ผู้สูงอายุ , พยานนำทำการรังวัดตามแนวเขตที่สาธารณประโยชน์ในการรังวัดปรากฏว่าหลักเขตเก่าแปลงข้างเคียงซึ่งได้มีการรังวัดออกโฉนดแล้วอยู่ครบ ไม่มีการปักหลักเขตใหม่ได้ทำการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

นสล. โดยทำการรังวัดออกจากเส้นโครงงานหมุดหลักฐานแผนที่เจ้าของที่ดินข้างเคียง , ผู้สูงอายุได้ลงนามรับรองเขตครบแนวเขตที่ดินถูกต้อง ต่อมาได้มีผู้มาขอคัดค้านแนวเขตทางด้านทิศตะวันออก โดยอ้างว่าการรังวัดครั้งนี้รุกล้ำแนวเขตที่ดินของตน จากการสอบสวนได้ความว่าที่ดินแปลงที่จะขอคัดค้านการรังวัดในครั้งนี้เป็นที่ดินอยู่นอกแนวเขตที่ดินตามหลักฐานโฉนด ซึ่งมีชื่อมารดาของตนโดยได้ทำประโยชน์ทำสวนผลไม้ แต่ตามหลักฐานโฉนดได้ระบุว่าที่ดินส่วนนี้เป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ ข้าพเจ้าจึงได้ชี้แจงว่าที่ดินส่วนที่จะคัดค้านนี้เป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ โดยได้นำหลักฐานต่างๆประกอบการชี้แจงจนผู้ที่จะคัดค้านไม่ติดใจ ข้าพเจ้าจึงทำการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้จนเสร็จการ

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. มีสติในการแก้ไขปัญหา
2. รับฟังปัญหา
3. วิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา
4. อธิบายให้ผู้คัดค้านรับทราบข้อเท็จจริง
5. ใช้หลักฐานให้เป็นประโยชน์

แก่นความรู้ (Core Competencies)

1. มีสติ
2. รับฟัง
3. วิเคราะห์
4. อธิบาย
5. ใช้หลักฐานให้เป็นประโยชน์

กลยุทธ์ในการทำงาน

มีสติในการแก้ไขปัญหา โดยตั้งใจรับฟังปัญหาในส่วนของผู้ที่จะมาขอคัดค้าน และชี้แจงให้ผู้ที่จะคัดค้านเข้าใจถึงสิทธิในการคัดค้านพร้อมแสดงเอกสารหลักฐานต่างๆ ประกอบคำชี้แจง

รายละเอียดของกลยุทธ์

ผู้ที่จะมาขอคัดค้าน ได้เข้าใจเหตุผลข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตลอดจนผลดีผลเสีย โดยเจ้าหน้าที่จะดำเนินการด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ลดข้อขัดแย้ง ชี้แจงผลได้ ผลเสียเหตุผลและข้อเท็จจริง

ชื่อ – นามสกุล นางอัปสร ชุมนุม

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 5

ชื่อเรื่อง พื้นที่สามเหลี่ยม

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ ขอถอนคำขอคัดค้านการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง นสล.

สถานที่ – พ.ศ. จังหวัดยโสธร อำเภอคำเขื่อนแก้ว ตำบลดงแคนใหญ่

เนื้อเรื่อง

ข้าพเจ้าตำแหน่งนายช่างรังวัด 5 ฝ่ายรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง สำนักจัดการที่ดินของรัฐ ปีงบประมาณ 2550 ได้ออกโครงการในพื้นที่จังหวัดยโสธร สาขาคำเขื่อนแก้ว ข้าพเจ้าได้รังวัดสอบเขตที่สาธารณประโยชน์แปลงหนองไผ่ สาธารณประโยชน์ ต.ดงแคนใหญ่ อ.คำเขื่อนแก้ว โดยหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้มีการรังวัดเมื่อปี พ.ศ. 2524 ข้างเคียงรอบแปลงที่สาธารณแปลงนี้ยังเป็นโฉนดผืนใหญ่ ยังมิได้มีการแบ่งแยกแต่อย่างใด ต่อมาข้างเคียงได้มีการรังวัดแบ่งแยกกรรมสิทธิ์รวมโดยช่างฯที่ทำการรังวัดได้กันเขตที่สาธารณประโยชน์เรียบร้อยตามสภาพเดิมและเมื่อข้าพเจ้าได้เข้าไปทำการรังวัดสอบเขตที่สาธารณฯข้างเคียงรอบแปลงได้ลงนามรับรองเขตครบยกเว้นด้านทิศเหนือเจ้าของที่ดินได้ให้การว่าที่ดินเศษสามเหลี่ยมที่เป็นที่สาธารณประโยชน์นั้นตนเองมีสิทธิ์ในที่ดินเพราะ

ตนเองได้แลกเปลี่ยนที่ดินบางส่วนกับที่สาธารณฯแล้วโดยแลกเปลี่ยนกัน สมัยกำนันคนเก่าโดยพูดกันทางวาจา แต่ข้าพเจ้าก็ได้ชี้แจงแก่เจ้าของที่ดินว่าที่ดินสาธารณประโยชน์ไม่สามารถแลกเปลี่ยนกันได้และเขตที่สาธารณประโยชน์ก็ยังคงเดิมและข้าพเจ้าได้ค้นสาระบบที่มีการแบ่งแยกข้างเคียงรอบแปลงเดิมปรากฏว่าเจ้าของที่ดินด้านทิศเหนือได้ลงชื่อรับรองการแบ่งแยกในครั้งนั้นแล้วซึ้งสุดท้ายแล้วเจ้าของที่ดินก็ยินยอมลงชื่อรับรองเขตเป็นที่เรียบร้อย

ขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. เตรียมข้อมูลในการรังวัดให้พร้อม
2. อธิบายให้เจ้าของที่ดินทราบถึงระเบียบและหลักการของทางราชการ
3. ใช้วาจาสุภาพอ่อนน้อม

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- เตรียมข้อมูล
- อธิบาย
- ใช้วาจา

นี้ก็กำลังประชุมกลุ่มคุณลิขิตกำลังเขียนขุมความรู้/แก่นความรู้ตามหน้าที่ของคุณลิขิต

กลุ่มนี้คุณอำนวยถามคุณกิจว่าเล่าเรื่องต่อ ขณะคุณลิขิตยืนมองพร้อมเขียนขุมความรู้
ดูสมาชิกเล่าเรื่องประสบการณ์

กลุ่มนี้นำเสนอผลงานเสร็จส่งท้ายด้วยบทเพลง KM

กลุ่มนี้เช่นเดียวกันกำลังร้องบทเพลง KM อย่างสนุกสนาน

บทที่ 4

องค์ความรู้ เรื่อง การพิจารณาดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ชื่อ - นามสกุล	นายพลชัย ทรรพมัทย์
ตำแหน่ง	นักวิชาการที่ดิน 7ว
ชื่อเรื่อง	ปัญหาแนวเขตที่สาธารณประโยชน์
เป็นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ	ที่สาธารณประโยชน์ ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ "เขาตาโล"
สถานที่ – พ.ศ.	ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2537

เนื้อเรื่อง

ที่สาธารณประโยชน์ ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์เขาตาโล กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศสงวน หวงห้ามเมื่อปี พ.ศ. 2471 แต่ปัจจุบันไม่ปรากฏหลักฐานการสงวนหวงห้าม คงเหลือแต่ที่ปรากฏในทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ ว่าราษฎรได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันมาก่อนปี พ.ศ. 2471 เนื้อที่ประมาณ 2,500 ไร่ ซึ่งต่อมาได้มีราษฎรเข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน แต่นายอำเภอในฐานะผู้ดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่

พ.ศ. 2437 มิได้ดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินแปลงดังกล่าว จึงมีการบุกรุกครอบครองมากขึ้น จนกระทั่งเป็นปัญหาการร้องเรียนขึ้นว่า ทางราชการปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการกับผู้บุกรุก เรื่องนี้จังหวัดได้ส่งเรื่องให้สำนักจัดการที่ดินของรัฐในฐานะผู้บริหารจัดที่ดินสาธารณประโยชน์ ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้สั่งการเมื่อ ปี พ.ศ. 2529 ได้ให้จังหวัดตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าเป็นไปตามที่มีการร้องเรียนหรือไม่ ซึ่งจากการที่ตรวจสอบว่ามีการบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ตามที่มีการร้องเรียน จะต้องปรากฏความชัดเจนเกี่ยวกับแนวเขต ที่สาธารณประโยชน์แปลงดังกล่าวเสียก่อน แต่ความปรากฏว่าทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ฉบับที่เก็บไว้ที่จังหวัดและที่อำเภอแนวเขตไม่ตรงกัน จึงเป็นปัญหาว่าแนวเขตที่สาธารณะประโยชน์แปลงดังกล่าวเป็นเช่นใด ซึ่ง กรมที่ดินได้แจ้งให้จังหวัดทราบว่าเมื่อไม่อาจยืนยันความชัดเจนเกี่ยวกับแนวเขตที่สาธารณประโยชน์ โดยอาศัยทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ได้ ก็จำเป็นที่จะต้องสอบสวนผู้ปกครองท้องที่ (กำนัน , ผู้ใหญ่บ้าน) เพื่อให้ทราบแนวเขตที่ดินแปลงดังกล่าว ทั้งนี้เพราะการเป็นที่สาธารณประโยชน์นอกจากการสงวน หวงห้ามและนำขึ้นทะเบียนแล้ว ยังเป็นได้โดยการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจังหวัดก็ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์ แต่ไม่เป็นผลเนื่องจากสภาพที่ดินเมื่อปี พ.ศ. 2471 จนถึงปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปโดยสิ้นเชิง คณะกรรมการฯ จึงไม่อาจพิจารณาหาแนวเขตที่สาธารณประโยชน์ได้

กรมที่ดินเห็นว่าหากเป็นเช่นนี้ก็ไม่อาจกำหนดแนวเขตเพื่อตรวจสอบว่ามีการบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวตามที่ร้องเรียนได้ จึงได้จัดซื้อแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ มาตราส่วน 1:50000 จากกรมแผนที่ทหารถ่ายทำไว้เมื่อ ปี พ.ศ. 2495 ซึ่งพอจะปรากฏร่องรอยที่สาธารณประโยชน์แปลงดังกล่าวพร้อมกับสั่งจังหวัดดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติ โดยให้คณะกรรมการฯ สอบสวนผู้ปกครองท้องที่ ผู้สูงอายุ ผู้รู้เห็นกับผู้ที่หรือผู้ที่เคยใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น นอกจากนั้นให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง จากพยานเอกสารต่างๆ ที่อยู่รอบที่สาธารณประโยชน์หรือเอกสารสิทธิต่างๆ ที่อยู่รอบที่สาธารณประโยชน์ ประกอบแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศมาตราส่วน 1:4000 แผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน 1:50,000 รวมทั้งให้ออกไปตรวจสอบสภาพที่ดินด้วย และเมื่อได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับแนวเขตแล้วให้รวบรวมข้อเท็จจริงทั้งหมดเสนอคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินส่วนจังหวัด กบร. เพื่อพิจารณาหาข้อยุติเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์และเมื่อได้ข้อยุติแล้วให้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงต่อไป

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

- รับทราบและวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา
- หาแนวทางในการแก้ไขปัญหา
- ใช้เอกสารหลักฐานที่มีอยู่ในเรื่องมาช่วยในการแก้ไขปัญหา
- กำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน
- ทำให้ผู้ขอรับบริการเกิดความพึงพอใจ
- ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในเรื่องทำนองเดียวกัน

แก่นความรู้ (Core competencies)

- วิเคราะห์ เจาะปัญหา
- ศึกษาหลักฐาน
- ปฏิบัติงานตามแนว
- แน่วแน่พึ่งพอใจ

กลยุทธ์ในการทำงาน

พิจารณานำกฎหมายและระเบียบปฏิบัติมาปรับใช้กับปัญหาที่เกิดขึ้น

กฎระเบียบ

- มาตรา 122 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457

- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0309/ว 257 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2525 เรื่อง ที่ดินสาธารณประโยชน์

ชื่อ – นามสกุล นายไพโรจน์ เพ็ชรแก้ว

ตำแหน่ง นักวิชาการที่ดิน 6 ว

ชื่อเรื่อง เต็มใจรังวัดทั้งที่ราษฎร์ – ที่หลวง

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่สาธารณะ

สถานที่ – พ.ศ. สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

เนื้อเรื่อง

สืบเนื่องจากตัวแทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ได้เดินทางมาพบอธิบดีกรมที่ดินเพื่อขอให้แก้ไขปัญหาที่ดินทำกินซึ่งอยู่ในเขตที่ราชพัสดุ (เรือนจำกลางนครสวรรค์) ซึ่งต่อมาได้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาแก้ไขปัญหาประกอบด้วยส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและตัวแทนราษฎร ที่ได้รับความเดือดร้อน ต่อมาคณะกรรมการฯ ได้ประชุมพิจารณาและมีมติให้ช่างรังวัดจากกรมที่ดินไปทำการรังวัดแนวเขตของที่ดินแปลงพิพาทโดยใช้เงินงบประมาณของกรมธนารักษ์ในการดำเนินการ ต่อมากรมที่ดินได้สอบถามไปยังกรมธนารักษ์เพื่อขอให้สนับสนุนเงินงบประมาณในการดำเนินการดังกล่าว แต่ได้รับแจ้งจากกรมธนารักษ์ว่ายังไม่มีเงินงบประมาณที่จะสนับสนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าวได้ จนระยะเวลาได้ล่วงผ่านมา 2 – 3 ปี ก็ยังไม่ได้มีการรังวัดทำให้ราษฎรในพื้นที่เกิดข้อสงสัยในความจริงใจต่อการแก้ไขปัญหาของกรมที่ดินและกรมธนารักษ์ จึงได้ยื่นข้อเสนอให้

กรมที่ดินส่งช่างรังวัดไปทำการรังวัดที่ดินที่ราษฎรถือครองทำประโยชน์ซึ่งอยู่ในเขตที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าวไปพลางก่อน โดยราษฎรยินยอมที่จะออกค่าใช้จ่ายเอง แต่เนื่องจากเป็นการดำเนินการนอกเหนือจากมติที่ประชุมคณะกรรมการซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการและราษฎรใช้เป็นข้อต่อรองเพื่อเรียกร้องให้กรมที่ดินออกเอกสารสิทธิตามผลการรังวัดดังกล่าวได้ จึงได้ศึกษาระเบียบและปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชาตามระดับชั้น ว่ากรณีดังกล่าวจะดำเนินการตามความต้องการของราษฎรได้หรือไม่ อย่างไร จนได้ข้อสรุปว่า กรณีนี้จะต้องให้ช่างรังวัดผู้ทำการรังวัดบันทึกแจ้งให้ราษฎรผู้นำทำการรังวัดทุกรายทราบว่า เป็นการรังวัดที่ดินตามความต้องการของราษฎรเท่านั้น ไม่มีผลผูกพันต่อทางราชการว่าจะต้องออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรตามผลการรังวัดดังกล่าว ส่วนราษฎรจะมีสิทธิในที่ดินดังกล่าวหรือไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบและการพิจารณาแก้ไขปัญหาของคณะกรรมการฯ พร้อมทั้งส่งช่างรังวัดจากกรมที่ดินไปดำเนินการรังวัดให้จนเสร็จสิ้นสร้างความพึงพอใจแก่ราษฎรในพื้นที่ พร้อมทั้งชื่นชมในความตั้งใจและจริงใจต่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรโดยไม่ประวิงเวลา

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

- ตั้งใจแก้ปัญหา
- รักษาประโยชน์ของชาติ
- ราษฎรพึงพอใจ

แก่นความรู้ (Core Competencies)

1. รับฟังและเข้าใจความต้องการของราษฎร
2. กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามความต้องการของราษฎร
3. ประสานและชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจระหว่างหน่วยงานของรัฐกับราษฎร
4. สร้างความพึงพอใจให้แก่ราษฎรและเกิดประโยชน์แก่ทางราชการ

กลยุทธ์

ยึดกฎระเบียบในการทำงาน พร้อมบูรณาการการแก้ไขปัญหาเพื่อรัฐ – ประชาเกิดความพึงพอใจ

กฎระเบียบ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ชื่อ – นามสกุล นางสาวทัศนีย์ สิงห์แพ
ชื่อเรื่อง เหตุที่ไม่แจ้งหมายฯ
เป็นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ การร้องเรียนของราษฎรที่บุกรุกที่สาธารณประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ.2547
สถานที่ บ้านแก่งครก..ตำบลกกสะทอน.. อำเภอด่านซ้าย..จังหวัดเลย

เนื้อเรื่อง

เมื่อครั้งข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ไปทำการรังวัดฯ ตามโครงการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ปีงบประมาณ 2547 ในท้องที่ จังหวัดเลย โดยนายอำเภอด่านซ้ายขอให้ไปรังวัดฯ ที่สาธารณประโยชน์ แปลงป่าขุนน้ำ บ้านแก่งครก ก่อนวันรังวัดข้าพเจ้าได้เดินทางไปติดต่อประสานงานกับผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลกกสะทอน กรรมการหมู่บ้าน ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ต่อไปขอเรียกว่าคณะผู้นำรังวัด เพื่อนัดหมายวันรังวัด และให้ผู้ใหญ่บ้านแจ้งเจ้าของที่ดินข้างเคียงไปนำชี้และลงนามรับรองแนวเขต โดยก่อนเดินทางกลับก็ขอให้พาไปดูพื้นที่จะทำการรังวัดเพื่อจะได้ทราบว่าอยู่บริเวณใดของระวาง เพื่อจะได้เตรียมหลักฐานการรังวัด และ ชื่อที่อยู่ของข้างเคียงได้อย่างถูกต้อง เมื่อเดินทางถึง ที่สาธารณประโยชน์ที่ขอรังวัด ปรากฏว่ามีสภาพเป็นป่าไผ่ สลับกับต้นไม้สูงใหญ่ บางส่วนมีการถากถางทำไร่ข้าวโพด ตั้งอยู่บนภูเขาสูงชันมาก เมื่อกลับไปตรวจสอบตำแหน่งจากระวางรูปถ่ายทางอากาศที่สำนักงานที่ดินจังหวัดเลย สาขาด่านซ้ายแล้ว

พบว่าตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติทั้งแปลง จึงทำหนังสือแจ้งให้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม พื้นที่เลย ให้ไปร่วมนำชี้ และลงนามรับรองแนวเขต วันรังวัดปรากฏว่าผู้ใหญ่บ้านได้ไปแจ้งผู้ทำประโยชน์ข้างเคียงที่สาธารณะ ซึ่งอยู่ต่างหมู่บ้านแล้ว แต่ไม่มีผู้มานำชี้แนวเขต ข้าพเจ้าจึงขอให้คณะผู้นำรังวัดนำรังวัดไปก่อน เพราะถึงอย่างไรอำนาจการลงนามรับรองแนวเขตเป็นของป่าไม้ โดยระหว่างทำการรังวัดก็มีคนไปสอบถามคนงานรังวัด ซึ่งอยู่ไกลที่ข้าพเจ้าสอบสวนและส่องกล้องมาก แต่ไม่มาสอบถาม หรือแสดงตัวกับคณะผู้นำรังวัดหรือข้าพเจ้า ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นคนหาของป่าขี้สงสัยเท่านั้น เมื่อทำการรังวัดเสร็จแล้ว ประมาณ 1 เดือน ข้าพเจ้าได้รับแจ้งจากสำนักงานที่ดินว่ามีราษฎรบ้านโป่ง ร้องเรียนนายอำเภอด่านซ้ายว่าช่างรังวัดไปรังวัดที่สาธารณะทับที่ของประชาชน จำนวน 12 ครอบครัว เนื้อที่ประมาณ 200 ไร่ และเข้าไปรังวัดโดยไม่ได้ส่งหนังสือแจ้งให้เจ้าของที่ดินข้างเคียงทราบ เจ้าพนักงานที่ดินสาขา ได้ให้ข้าพเจ้าลงนามรับทราบ และให้ข้าพเจ้ารีบดำเนินการหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดพร้อมทั้งชี้แจงข้อเท็จจริงให้นายอำเภอทราบด้วย เมื่อรับทราบเรื่องร้องเรียนแล้ว ข้าพเจ้าร้อนใจ และกังวนมาก คิดในใจว่าอะไรจะเกิดก็ต้องเกิด จึงได้เข้าไปแจ้งให้ผู้ใหญ่บ้านแก่งครกทราบเพื่อนัดรังวัดใหม่ พร้อมทำหนังสือแจ้งให้ผู้ใหญ่บ้านโป่ง ซึ่งเป็นผู้ทำหนังสือร้องเรียนให้นำผู้ร้องเรียนพร้อมหลักฐานทางที่ดินไปประกอบการคัดค้านด้วย และเมื่อวันรังวัดมาถึง คณะผู้นำรังวัดของบ้านแก่งครก ได้นำลูกบ้านจำนวนมากไปร่วมนำชี้และให้ถ้อยคำ สำหรับผู้คัดค้านก็นำคนมาร่วม ไม่แพ้กัน เมื่อทั้งสอง

ฝ่ายมาถึงต่างก็ต่อว่าต่างฝ่ายต่างกลั่นแกล้งกัน ข้าพเจ้าจึงเข้าไปแสดงตัว สอบถามผู้คัดค้านว่า มีจำนวนเท่าใด ปรากฏว่ามีเพียง 12 คน จาก 2 ครอบครัวเท่านั้น จึงอธิบายขั้นตอนในการรังวัดให้ทั้งสองฝ่ายฟัง เมื่ออธิบายเสร็จ ก็ถามว่า" พ่อ และแม่ มาพร้อมกันในวันนี้ทราบหรือไม่ว่า ที่บริเวณนี้เป็นที่สาธารณประโยชน์" ทุกคนตอบว่า "ทราบ" และถามต่อไปว่า "ที่บริเวณนี้อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และมีสภาพเป็นเขาสูงชันใช่หรือไม่" ทุกคนตอบว่าใช่ ข้าพเจ้าจึงสรุปว่าเหตุที่ไม่ทำหนังสือแจ้งให้ข้างเคียงนำชี้เขต ก็เพราะเป็นเขตป่าสงวน และพ่อแม่ที่จะมาคัดค้านวันนี้ไม่มีหลักฐานสำหรับที่ดิน แต่หากท่านจะคัดค้านก็ถือเป็นสิทธิ์ ดิฉันจะทำแผนที่คัดค้านให้ แต่พ่อและแม่ ต้องไปยื่นเรื่องคัดค้านที่สำนักงานที่ดินอีกครั้ง และที่สำคัญต้องให้ทนายฟ้องร้องนายอำเภอ ภายใน 60 วัน นับจากวันคัดค้าน (ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 45) เมื่อฟังอย่างนั้นผู้คัดค้านก็เริ่มมีท่าที่อ่อนลง จึงอธิบายต่อว่าดิฉันมารังวัดวันนี้ ไม่ได้จะมาขับไล่เพียงแต่จะทำแผนที่ให้ที่สาธารณประโยชน์มีแนวเขต ที่ชัดเจนเท่านั้น แต่หากจะทำประโยชน์ต่อก็ต้องตกลงกันเองทั้งสองฝ่ายว่าจะเอาอย่างไร เมื่อได้ข้อสรุปแล้ว ดิฉันจะบันทึกทั้งสองฝ่ายและ ให้ลงนามไว้เป็นหลักฐาน ทั้งสองฝ่ายตกลงกันได้ โดยผู้คัดค้านขอถอนการคัดค้าน และขอทำประโยชน์ในที่ดินต่อไปจนกว่าจะเก็บเกี่ยวผลผลิตเสร็จ เมื่อลงนามรับรองในบันทึกเสร็จต่างก็แยกย้ายกันกลับบ้านด้วยรอยยิ้ม สำหรับ ข้าพเจ้ารู้สึกโล่งอก และดีใจที่แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจบด้วยดีทุกฝ่ายยอมรับ และทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จ

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. ประสานงาน
2. ปฏิบัติตามระเบียบ
3. ใช้ความมานะในการแก้ไขปัญหาโดยเร็ว
4. อุทิศเวลา

แก่นความรู้ (Core Competencies)

3 ป 1 อ

- ป - ประสานงาน
- ป - ปฏิบัติตามกฎระเบียบ
- ป - ปัญหาได้รับการแก้ไข
- อ - อุทิศเวลา

กลยุทธ์ในการทำงาน

"สู้ไม่ถอย" เมื่อเกิดปัญหารีบประสานงานเพื่อดำเนินการแก้ไข โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคจนเกิดความสัมฤทธิ์ของงาน

ชื่อ – นามสกุล นายพิทยา แสนสะอาด

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด

ชื่อเรื่อง มีปัญหาควรปรึกษาผู้ใหญ่

เป็นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ การรังวัดรังวัดออกหนังสือสำคัญ สำหรับที่หลวงที่มีการคัดค้าน

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ.2545

สถานที่ บ้านกู่กาสิงห์ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

เนื้อเรื่อง

เมื่อครั้งข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ไปทำการรังวัดฯ ตามโครงการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ปีงบประมาณ 2545 ในท้องที่ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยนายอำเภอเกษตรวิสัย ขอให้ไปรังวัดฯ ที่สาธารณะแปลงโนนนางทุม (ป่าช้า) เนื้อที่ ประมาณ 16 ไร่ กว้างยาวด้านละ 4 เส้น โดยมีทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ปี พ.ศ.2512 เป็นหลักฐาน แจ้งว่าด้านทิศเหนือจดร่องน้ำ ทิศตะวันออกจด นายชาย สมสุข และนายทุมมา ศรีกู่กาห์ ทิศใต้จดทางสาธารณประโยชน์ ทิศตะวันตกจดนายเสถียร ใจสาหัส วันรังวัดนายสงบ ใจสาหัสกำนันตำบลกู่กาสิงห์ และนายประเวท นามเขต นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ เป็นผู้นำรังวัด โดยเริ่มนำรังวัดจากด้านทิศตะวันตก (เนื่องจากมีแนวรั้วชัดเจน) ไปทางด้านทิศตะวันออก ปรากฏว่านำรังวัดไปได้ 3 เส้นก็จดทางหลวงเทศบาล นายกเทศมนตรีเทศบาลกู่กาสิงห์ ก็แจ้งว่าที่สาธารณะสิ้นสุด

แค่นี้ ฝั่งตรงข้ามเป็นป่ายูคาลิปตัดที่ชาวบ้านปลูกไว้นานหลายสิบปี แล้วหากนำรังวัดต่อไปเกรงว่าจะเกิดปัญหา ข้าพเจ้าตรวจสอบจากระวาง และทะเบียนแล้วพบว่า น่าจะข้ามทางไปอีกกำนันตำบลกู่กาสิงห์ ก็บอกว่าใช่ผมจำได้ว่าผมเคยเผาศพแม่ และลูกบ้านอีกหลายคนใกล้ต้นจาน ติดที่ดินนายชาย และนายทุมมา เจ้าของที่ดินซึ่งไม่ได้มานำรังวัด ผู้นำรังวัดไม่ทราบว่าหลักเขตที่ดินอยู่ที่ใดบ้าง เพื่อความรอบครอบ ข้าพเจ้าให้นัดรังวัดใหม่เป็นครั้งที่ 2 นายทุมมา โทรศัพท์สอบถามรายละเอียดในการรังวัด และแจ้งว่าตนมีที่อยู่ต่างจังหวัด ทำไมถึงไม่แจ้งให้ผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วมที่ดินซึ่งมีที่อยู่ในพื้นที่ไปนำรังวัดแทน ข้าพเจ้าขอโทษ และชี้แจงว่า โดยปกติทางสำนักงานที่ดินฯ จะแจ้งผู้ถือกรรมสิทธิ์คนแรก หากท่านไม่มาก็แจ้งให้ผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วม มานำชี้แทนได้ แต่ถึงวันรังวัดนายทุมมา มานำรังวัด โดยให้ข้าพเจ้ารังวัดระยะจากที่ดินของตนด้านทิศตะวันออก ไปทางด้านทิศตะวันตก จดกับที่นายเสถียร ใจสาหัส น้องชายนายสงบ ผู้นำรังวัด เนื่องจากกลัวว่าผู้นำรังวัด จะขยับระยะทางด้านทิศตะวันตกเข้าไปในป่าช้าทำให้ระยะข้ามทางไปทับที่ดินที่ตนครอบครองอยู่ก็ได้ ผลการรังวัดปรากฏว่าระยะตกใกล้เคียงกับการรังวัดครั้งแรก นายทุมมา บอกว่าได้ครอบครองและทำประโยชน์มานานไม่เห็นมีใครมาว่าเป็นที่สาธารณะ ไม่ยินยอมให้รังวัดต่อ ข้าพเจ้าจึงอธิบายว่าที่ดินตรงนี้ผมยังไม่ทราบว่าเป็นสิทธิ์ของใครจะมาห้ามไม่ให้รังวัดนั้นคงทำไม่ได้ ผู้นำรังวัดแจ้งว่าเป็นที่สาธารณะคุณลุงก็มีสิทธิ์คัดค้านว่าเป็นที่ดินของคุณลุง ผมจะได้ทำรูปแผนที่คัดค้านเพื่อใช้ประกอบการสอบสวนสิทธิ์ เมื่อตกลงยินยอมให้ทำการ

รังวัดข้าพเจ้า ได้ตรวจสอบแนวเขตจนพบหลักเขตที่ดินของนายทุมมา ทั้งหมด และที่ดินที่เป็นปัญหาอยู่นอกเขตโฉนดได้บันทึกคัดค้านประกอบไว้ในเรื่อง และให้ไปใช้สิทธิ์ทางศาล ประมาณ 1 เดือนต่อมา ข้าพเจ้าได้รับโทรศัพท์จากทนายของนายทุมมา แจ้งว่าข้าพเจ้า ทำการรังวัดผิดพลาด เนื่องจากทำการรังวัดตามทะเบียนที่นายอำเภอมิได้ลงนามสงวนหวงห้าม ถือว่าเป็นหลักฐานสงวนหวงห้ามมิชอบ ขอให้ยกเลิกการรังวัดเสีย ข้าพเจ้าวิตกเรื่องนี้มาก สอบถามจากเพื่อนๆ ก็บอกว่าสงสัยขึ้นศาลทนายเล่นงานแกหนักแน่ ใกล้วันขึ้นศาลก็ยิ่งเครียดจะตอบคำถามอย่างไรดีวันหนึ่งท่านเจ้าพนักงานที่ดิน สาขาเรียกเข้าไปในห้องสอบถามเรื่องทั้งหมด ท่านก็ให้คำแนะนำ ว่าจะวิตกไปทำไมเรื่องทะเบียนที่สาธารณะนายอำเภอไม่ลงนามสงวนหวงห้าม แต่ท่านก็ลงนามรับรองว่าสำเนาเอกสารถูกต้อง ก็ถือว่าท่านเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนนี้ เราไม่เกี่ยว การพิสูจน์ว่าเป็นที่สาธารณะหรือไม่ มีตั้งหลายวิธีลองไปหาดู ข้าพเจ้า จึงไปตรวจสอบข้อมูลจากสารบบของแปลงผู้คัดค้าน และข้างเคียง มาดูประกอบพบว่า แจ้งจดป่าช้าตั้งแต่ชั้น สค.1 นส3 และโฉนดที่ดินติดป่าช้า ทั้งหมด จึงนำหลักฐานดังกล่าวไปให้ท่านเจ้าพนักงานรับรองและถ่ายเอกสาร นำไปใช้ประกอบสำนวน วันนัดสอบพยาน อัยการได้นำหลักฐานดังกล่าวไปอ้างในศาล โจทก์ขอถอนฟ้อง แต่ขอตัดไม้ยูคาลิปตัสก่อนออกจากที่ดิน และที่ดินแปลงนั้นได้ออกเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง แล้ว

จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ ข้าพเจ้าภูมิใจที่สามารถใช้ข้อมูลของทางราชการพิสูจน์ได้ว่าที่ตรงนั้นเป็นที่สาธารณฯ ได้ และได้รู้ว่ามีทางแก้หลายทาง บางครั้งก็ต้องสอบถามจากผู้รู้

ขุมความรู้ที่ได้จากเรื่อง (Knowledge Assets)

1.เตรียมการ และตรวจสอบข้อมูลทุกครั้งก่อนปฏิบัติงาน

2.ศึกษาระเบียบ กฎหมาย วิธีการดำเนินการจากตำราและผู้รู้

3.วิเคราะห์ปัญหา และใช้ข้อมูลที่มีให้มีประโยชน์สูงสุดด้วยสติ

4.ใช้มนุษย์สัมพันธ์ อดทน อดกลั้น มุ่งมั่น อ่อนโยน

5.มุ่งรักษาผลประโยชน์ของราชการ

แก่นความรู้ที่สรุปได้ (Core Competencies)

1.เตรียมตัว

2.ถามไถ่

3.ใช้ข้อมูล

4.จูนความคิด

กฎระเบียบ / ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

กฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 45 (พ.ศ.2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2537

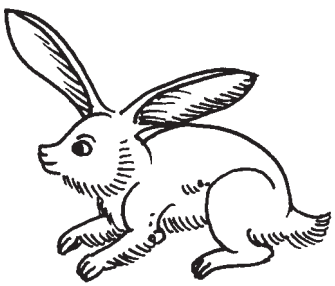

ชื่อ – นามสกุล นายสุทัศน์ ขุมไม้งาม

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 5

ชื่อเรื่อง ทับไม่ร้อง

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

สถานที่ – พ.ศ. จังหวัดอำนาจเจริญ

เนื้อเรื่อง

เมื่อประมาณเดือนธันวาคม 2549 ข้าพเจ้าได้เข้าประชุมประจำเดือนธันวาคม 2549 ในการไปปฏิบัติงานสำรวจรังวัดและจัดทำแผนที่เพื่อแสดงแนวเขตที่ดินของรัฐในจังหวัดอำนาจเจริญได้มีเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอหนึ่งคืออำเภอชานุมานได้แจ้งในที่ประชุมว่ามีที่สาธารณประโยชน์อยู่ 1 แปลง ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดขอรังวัดเพื่อต้องการขอใช้สร้างวิทยาลัยการอาชีพ ประธานในที่ประชุมคือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจึงสอบถามข้าพเจ้าว่าสามารถทำให้ได้ไหม ข้าพเจ้าชี้แจงไปว่าขณะนี้ข้าพเจ้ามีแผนงานที่รับผิดชอบที่จะต้องสำรวจและรังวัด จำนวน 102 แปลง จึงได้ชี้แจงไปว่าถ้ามีแปลงใดไม่สามารถทำการรังวัดได้จะได้นำที่แปลงนี้เข้าแทรกแผนให้จึงตกลงรับดำเนินการ ต่อมาเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอชานุมานได้แจ้งว่าไม่ทราบแบบพิมพ์ในการยื่นคำขอข้าพเจ้าจึงได้อธิบายในที่ประชุมและจะได้ไปติดต่อ

ประสานงานในภายหลังที่สำนักงานที่ดินอำเภอชานุมาน ซึ่งมีระยะทางประมาณ 80 กว่ากิโลเมตร

ในวันรังวัดเจ้าหน้าที่ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบล อบต. และเจ้าของที่ดินข้างเคียงได้พร้อมกันแล้วจึงร่วมกันทำการรังวัดจนไปถึงข้างเคียงด้านทิศตะวันออกตรงกลางแปลง ปรากฏว่าจดข้างเคียง น.ส. 3ก. 1 แปลง ซึ่งเป็นของผู้ใหญ่บ้านแต่ยังเป็นชื่อของพ่อของผู้ใหญ่บ้าน เนื่องจากคุณพ่อของผู้ใหญ่บ้านวายชนม์ไปแล้วหลายปี และยังไม่ได้ไปรับมรดกตอนแรกผู้ใหญ่บ้านได้เรียกข้าพเจ้าแยกไปคุยกัน 2 คน แล้วพยายามอธิบายว่าที่ น.ส. 3 ก. นับดูตามระวางแผนที่ (น.ส. 3 ก) นับเป็นของพ่อตนเองซึ่งมีแนวเขตยื่นเข้าไปในแปลงที่สาธารณประโยชน์ ข้าพเจ้าจึงอธิบายที่สาธารณประโยชน์ที่มีทะเบียนซึ่งจดแจ้งไว้ก่อน น.ส. 3ก. ซึ่งได้สอบสวนข้างเคียงและผู้สูงอายุแล้วปรากฏว่าเดิมไม่ได้แจ้งจด น.ส. 3 ก. แต่แจ้งจดชื่อบุคคลอื่นว่าได้นำสำเนาหลักฐานดังกล่าวให้ผู้ใหญ่ดูพร้อมระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ (น.ส.3ก.) แล้วแจ้งผู้ใหญ่บ้านว่าผู้ใหญ่มีสิทธิคัดค้านการรังวัดครั้งนี้และข้าพเจ้าจะจัดทำแผนที่คัดค้านให้ตามระเบียบแต่ทางผู้ใหญ่ยินยอมให้นำทำการรังวัดไปก่อนและจะขอดูรูปลงระวางแผนที่ว่าทับที่ดินของผู้ใหญ่บ้านระยะเท่าไรซึ่งต่อมาทางผู้ใหญ่บ้านได้ไปทำเรื่องขอรับมรดกที่ทางสำนักงานที่ดินอำเภอและเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอได้เรียกข้าพเจ้าไปปรึกษาหารือซึ่งในวันหารือผู้ใหญ่บ้านไม่ได้มาด้วยจึงได้ช่วยกันตรวจสอบสารบบ น.ส. 3ก. แล้วปรากกฏว่าออกจากใบจองเนื้อที่เดิม 2 ไร่ แต่ออก น.ส. 3ก. เนื้อที่ 17 ไร่ ซึ่งออกหลังทะเบียน

ที่สาธารณประโยชน์จึงได้หารือกับเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอให้ทางเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอเป็นคนประสานงานกับทางผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งภายหลังผู้ใหญ่ได้แจ้งว่าทางผู้ใหญ่บ้านยินยอมแบ่งหักที่ดินเป็นที่สาธารณประโยชน์ซึ่งจะดำเนินการในภายหลังข้าพเจ้า จึงได้ดำเนินการไปตามขั้นตอนต่อไปและโล่งใจที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

ศึกษาระเบียบและกฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
ตรวจสอบและเตรียมข้อมูล
ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
ใช้วิจารณญาณในการแก้ไขปัญหา

แก่นความรู้ (Core Competencies)

ศึกษาระเบียบ
เรียบร้อยเรื่องข้อมูล
ประสานส่วนราชการ
ใช้วิจารณญาณในการแก้ไข

กลยุทธ์ในการทำงาน

ติดต่อประสานงาน ปรึกษาผู้บังคับบัญชา พิจารณาใช้วิจารณญาณแก้ไขปัญหา

รายละเอียดของกลยุทธ์

วิเคราะห์ปัญหา ประกอบด้วย การค้นหลักฐานและการสอบสวน การสอบสวนความเป็นไปได้ การตั้งข้อสังเกต

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- หลักมนุษย์สัมพันธ์เจรจา
- จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานในกรณีรับฟังปัญหา

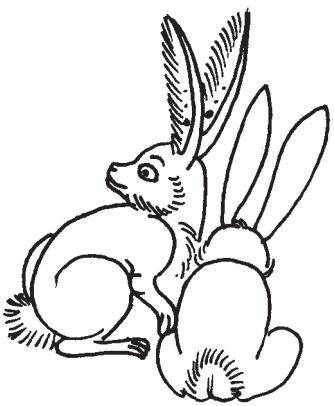

ชื่อ - นามสกุล นายธงชัย ชูมณี
ตำแหน่ง นักวิชาการที่ดิน 6ว
ชื่อเรื่อง แบ่งกันดูแล
เป็นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ อำนาจในการดูแลรักษาที่ดินสาธารณประโยชน์
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ.2544
สถานที่ สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

เนื้อเรื่อง

จังหวัดชลบุรีได้มีหนังสือหารือกรมที่ดินเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินสาธารณประโยชน์ระหว่างอำเภอท้องที่ เทศบาล และกรมเจ้าท่า ว่าในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง หน่วยงานใดมีหน้าที่ในการยื่นคำขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และสถานะของทะเลที่ถูกถมเป็นที่ดินประเภทใด โดยต่างอ้างว่าตนมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาตามกฎหมาย โดยอำเภอท้องที่อ้างว่ามีหน้าที่ดูแลรักษาตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 เทศบาลอ้างว่ามีหน้าที่ดูแลรักษาตามพระราชบัญญัติเทศบาล 2496 กรมเจ้าท่าอ้างว่ามีหน้าที่ดูแลรักษาตามพระราชบัญญัติเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456

กรมที่ดินจึงได้มีหนังสือตอบข้อหารือดังกล่าวว่าที่ดินสาธารณประโยชน์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304

(2) นายอำเภอมีหน้าที่ดูแลรักษาตามพระราชบัญญัติลักษณะของท้องที่ พ.ศ. 2457 และมีอำนาจยื่นคำขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 948/2516 ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2516 ส่วนเทศบาลมีหน้าที่จัดให้มีการบำรุงรักษาทางบกทางน้ำตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 เท่านั้น ไม่มีหน้าที่ดูแลรักษา กรมเจ้าท่ามีหน้าที่ห้ามมิให้ผู้ใดทำสิ่งล่วงล้ำลำน้ำตามพระราชบัญญัติเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 คือ อำนาจทั่วไปเท่านั้น และทะเลที่ถูกถมเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304 (2) แต่เทศบาลได้โต้แย้งว่ามีอำนาจดูแลรักษาที่ดินสาธารณประโยชน์เกิดขึ้นทันทีตามพระราชบัญญัติเทศบาล กำหนดแผนและกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 จึงมีหน้าที่ดูแลรักษาขึ้นทันทีและมีอำนาจยื่นคำขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้

กรมที่ดินจึงได้มีหนังสือตอบเทศบาลว่า เทศบาลยังไม่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินสาธารณประโยชน์ขึ้นทันทีจนกว่าจะได้กำหนดแผนและกระจายอำนาจก่อน เทศบาลไม่เห็นด้วยกับความเห็นของกรมที่ดิน กรมที่ดินจึงเสนอเรื่องให้กระทรวงมหาดไทยเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นด้วยตามความเห็นของกรมที่ดิน ซึ่งทุกฝ่ายก็ยอมรับข้อเท็จจริงดังกล่าว จึงทำให้การทำงานครั้งนี้สำเร็จไปอย่างลุล่วงโดยอาศัยกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และยอมรับของทุกฝ่ายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. รับฟังปัญหาข้อโต้แย้ง ข้อเท็จจริงที่หน่วยงานผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินสาธารณประโยชน์พิพาทกัน

2. ศึกษาข้อเท็จจริงของแต่ละหน่วยงานที่โต้แย้งอย่างละเอียดรอบคอบ

3. หาแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับปัญหาข้อโต้แย้ง

4. ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องแก่หน่วยงานราชการที่มีปัญหาโต้แย้ง

5. ใช้เป็นกรณีศึกษาและแนวทางปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน หากมีปัญหาโต้แย้งแบบเดียวกัน

แก่นความรู้ (Core competencies)

รับฟังปัญหา

ศึกษารอบคอบ

ให้อยู่ในกรอบ

เห็นชอบทุกคน

กลยุทธ์ในการทำงาน

ใช้ระเบียบกฎหมายเพื่อคลี่คลายปัญหา โดยการศึกษากฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา แล้วนำมาวินิจฉัยกับข้อหารือ ข้อโต้แย้ง และข้อพิพาทจนเป็นที่ยอมรับ และพึงพอใจด้วยกันทุกฝ่าย

กฎระเบียบ

- พระราชบัญญัติเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.2456
- พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457
- พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542
- คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 948/2516 ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2516

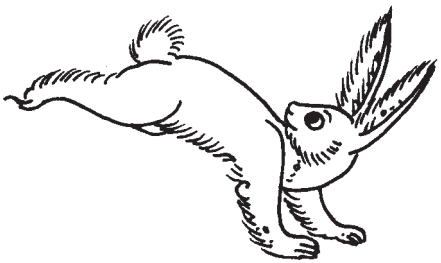

ชื่อ – นามสกุล นางสาวชุติมา มีศรี

ตำแหน่ง นักวิชาการที่ดิน 6ว

ชื่อเรื่อง “รู้เขา รู้เรา”

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

สถานที่ – พ.ศ. กลุ่มคุ้มครองที่ดินของรัฐ
สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

เนื้อเรื่อง

ข้าพเจ้าเป็นผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งนักวิชาการที่ดิน กลุ่มงานคุ้มครองที่ดินของรัฐ ส่วนคุ้มครองที่ดินของรัฐ มีหน้าที่พิจารณาปัญหาเรื่องร้องเรียน ปัญหานี้เกิดขึ้นโดยจังหวัดได้มีหนังสือแจ้งมายังกรมที่ดินว่า ที่สาธารณประโยชน์แห่งหนึ่งในจังหวัดยังมิได้มีการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ปัจจุบัน มีผู้บุกรุกหลายราย จึงขอให้กรมที่ดินพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหา ข้าพเจ้าเป็นเจ้าของสำนวนรับผิดชอบเรื่องดังกล่าว ตรวจสอบเอกสารที่จังหวัดจัดส่งให้แล้ว เห็นว่าข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพอต่อการพิจารณา จึงได้แจ้งให้จังหวัดตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ได้ความว่าพื้นที่สาธารณประโยชน์มีเนื้อที่จำนวนมาก แต่ผู้บุกรุกมีจำนวนไม่มากนักและผู้บุกรุกส่วนใหญ่ยอมรับว่าเป็นผู้บุกรุก กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่ที่สาธารณประโยชน์แปลงนี้ยังไม่ได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้มี

การบุกรุกที่สาธารณประโยชน์เพิ่มขึ้นอีก สมควรให้จังหวัดดำเนินการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เป็นหลักฐานโดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการและได้มีหนังสือแจ้งให้จังหวัดพิจารณาดำเนินการตามนัยดังกล่าว ต่อมาจังหวัดได้มีหนังสือแจ้งมาว่าได้ประสานงานกับนายอำเภอผู้มีอำนาจดูแลรักษา ที่สาธารณประโยชน์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว แต่ยังมิได้มีการยังยื่นคำขอรังวัด ซึ่งกรมที่ดินได้มีหนังสือสอบถามความคืบหน้าไปจังหวัดหลายครั้ง ได้รับแจ้งว่ายังไม่มีงบประมาณในการดำเนินการ ข้าพเจ้าซึ่งเป็นเจ้าของเรื่องพิจารณาแล้วเห็นว่า ถ้าไม่เร่งหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่อไปจะมีผู้บุกรุกเพิ่มขึ้นอีก จึงได้ประสานหารือไปยังฝ่ายรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ว่าจะสามารถนำทสาธารณประโยชน์แปลงดังกล่าวนี้บรรจุไว้ในแผนงานการรังวัดประจำปีงบประมาณของโครงการ ฯ ได้หรือไม่ ได้รับแจ้งจากฝ่ายรังวัด ฯ ว่าตรวจสอบแผนงานแล้วสามารถนำที่สาธารณประโยชน์บรรจุเพิ่มเติมในแผนงานได้ และจะได้ดำเนินการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงโดยใช้งบประมาณของกรมที่ดินต่อไป

ผลที่ได้รับคือที่สาธารณประโยชน์แปลงที่ถูกบุกรุกแปลงนี้ต่อไปจะได้รับการแก้ไขปัญหาการบุกรุก และได้มีการรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไว้เป็นหลักฐานแสดงขอบเขตที่สาธารณะ โดยมิต้องอาศัยงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งไม่แน่ว่าจะได้รับหรือไม่ เมื่อใด

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. รับทราบปัญหาของหน่วยงานในพื้นที่
2. ขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. แนะนำแนวทางแก้ไขปัญหา
4. ติดตามผลการดำเนินการ
5. ประสานงานกับหน่วยงานภายใน
6. ปรับแผนการทำงาน
7. ใช้เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาในลักษณะเดียวกันนี้ได้

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- รับทราบปัญหา นำพาแนวทาง ตามคิดแก้ไข เพื่อให้บรรลุผล

กลยุทธ์ในการทำงาน

"รู้เขา รู้เรา"

กฎระเบียบ

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์ พ.ศ. 2544

ชื่อ – นามสกุล นางอำไพ พรหมมา

ตำแหน่ง นายช่างรังวัด 5

ชื่อเรื่อง ยอมถอยด้วยหลักฐาน

เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ ขอถอนคำขอคัดค้านการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

สถานที่ – พ.ศ. หมู่ที่ 5 ตำบลดอนไฟ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

เนื้อเรื่อง

เมื่อปีงบประมาณ 2547 ข้าพเจ้าได้ไปดำเนินการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในท้องที่ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ข้าพเจ้าได้เข้าไปทำการรังวัดแปลงที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ 5 ตำบลดอนไฟ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ซึ่งมีทะเบียนที่สาธารณประโยชน์อยู่ประมาณ 67 ไร่ ข้าพเจ้าก็ได้ทำการังวัดตามที่ผู้ปกครองท้องที่และผู้นำองค์กรส่วนท้องถิ่นนำปักหลักเขตที่ดินและหลักเขตสาธารณประโยชน์ไว้ถูกต้องตามเขตที่เคยสงวนหวงห้ามไว้และถูกต้องตามทะเบียนที่สาธารณประโยชน์เสร็จแล้ว ปรากฏว่าต่อมามีราษฎรมายื่นคำขอคัดค้านต่อสำนักงานที่ดินสาขาแม่ทะ จังหวัดลำปาง โดยนำหลักฐานมาอ้างสิทธิ์ครอบครองเป็นใบแสดงสิทธิ์ทำกินในเขตป่าไม้นำมาขอยื่นคัดค้านเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่

จากนั้นสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาแม่ทะ ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบและได้นัดให้ราษฎร์ผู้ที่ขอคัดค้านมาพบกันกับ

เจ้าหน้าที่ที่ทำการรังวัด ขณะที่พบราษฎรดังกล่าวมีอารมณ์โกรธ พูดจาเสียงดังไม่พอใจการทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นอย่างมาก ข้าพเจ้าก็เริ่มต้นจากการแนะนำชื่อตำแหน่งให้ราษฎรรู้จักถึงสถานที่ทำงาน จุดประสงค์การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ราษฎรดังกล่าวเข้าใจว่าได้ทำการรังวัดตามขอบเขตที่เคยสงวนหวงห้ามไว้และตามหลักฐานของที่สาธารณประโยชน์ที่มีอยู่แล้วพร้อมสอบถามข้อมูลและปัญหาถึงการคัดค้านและได้ออกไปทำแผนที่คัดค้านและตรวจสอบในที่ดินว่าหลักฐานที่นำมาคัดค้านถูกต้องตรงตามตำแหน่งในที่ดินขอคัดค้านหรือไม่ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าหลักฐานที่นำมาคัดค้านไม่อยู่ในบริเวณที่ทำการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง จึงได้ค่อย ๆ อธิบายขั้นตอนการเนินการตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของทางราชการให้ทราบแต่ราษฎรรายดังกล่าวยังไม่ยอมยืนยันว่าจะคัดค้าน ข้าพเจ้าจึงได้ทำบันทึกคัดค้านพร้อมทำแผนที่ต่อหน้าผู้ปกครองท้องที่และพยานทราบไว้ต่อมาอีกประมาณ 10 วัน นับจากวันทำบันทึกคัดค้านราษฎรดังกล่าวได้ติดต่อมาขอฟังคำอธิบายถึงขั้นตอนการคัดค้านอีกครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้าจึงได้อธิบายโดยยึดระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยภาษาที่ฟังแล้วเข้าใจง่ายตอบทุกคำถามของผู้คัดค้านโดยใช้เหตุผลอย่างชัดเจนจนเป็นที่พอใจและเข้าใจเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกันราษฎรดังกล่าวจึงเปลี่ยนใจขอถอนคำขอคัดค้านต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาแม่ทะไว้ ณ วันนั้น

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. รับฟังปัญหาและศึกษาข้อมูล
2. ใช้ความสุภาพอ่อนน้อมอธิบายเพื่อแก้ปัญหา
3. เจรจาให้ผู้ขอคัดค้านยอมรับและปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
4. ดำเนินการตามระเบียบจนเป็นที่พึงพอใจแก่ผู้ขอคัดค้าน
5. ทำบันทึกข้อตกลงไว้เป็นหลักฐานสำคัญ

แก่นความรู้ (Core Competencies)

1. รับฟังปัญหาอย่างเป็นกลาง
2. สร้างในกฎระเบียบ
3. ประสานสัมพันธ์
4. ตกลงร่วมกัน
5. มุ่งมั่นเป้าหมาย
6. วาจาสุภาพ

กลยุทธ์ในการทำงาน

- นำหลักฐานกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาอธิบายให้ผู้ขอคัดค้านทราบและเข้าใจ
- วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา
- ปฏิบัติงานโดยยึดจรรยาบรรณของข้าราชการ

รายละเอียดของกลยุทธ์

ให้ประชาชนทราบถึงปัญหาและข้อกฎหมายขั้นตอนการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่จะดำเนินการให้ด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรมจนประชาชนเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยใช้วาจาสุภาพอ่อนน้อมและเข้าใจง่าย

กฎระเบียบ/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

กฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 45 (พ.ศ.2537) (ข้อ 1) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2537

ชื่อ – นามสกุล	นายฉันทวาท กังวาลวงศ์
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 4
ชื่อเรื่อง	นสล. จัดให้
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
สถานที่ – พ.ศ.	สำนักงานที่เกี่ยวข้อง ปี พ.ศ. 2540 – 2550

เนื้อเรื่อง

ในงานโครงการรังวัดของฝ่ายหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงขาดไม่ได้ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานทีดินท้องที่ ตั้งแต่เริ่มต้นจนสุดท้ายสิ้นสุดโครงการ ในครั้งนี้จะขอเล่าเรื่องการสร้างคำขอ เมื่อช่างโครงการฯ ได้รายงานตัวเป็นที่เรียบร้อยสิ่งที่ปฏิบัติต่อไปคือการตามหาคำขอรังวัดฯ อาจจะเป็นวัฒนธรรมของช่างรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ก็เป็นได้ที่ช่างรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแทบทุกท่านจะต้องเตรียมสร้างคำขอติดตัวไปด้วยตลอด เพราะเมื่อได้สอบถามถึงคำขอมักจะได้รับคำตอบว่ายังไม่ได้ทำ ไม่มี ไม่รู้ ฯลฯ แต่ก็ไม่ใช่ปัญหาอะไรมากมายเนื่องจากวัฒนธรรมเดิมได้สอนให้ช่างรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เตรียมตัวจัดทำคำขอไปด้วยอาจจะฝากให้เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปได้ หรือบางท่านก็นำเสนอเอง โดยบางครั้งคำขอได้เกิดแล้วแต่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องยังไม่รู้เลย จึงไม่ทราบแน่ชัดว่าการจัดสร้างคำขอรังวัดของช่างรังวัดออก

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ตามโครงการฯ จะเป็นหน้าที่ของใครกันแน่ ซึ่งในปัจจุบันกลายเป็นวัฒนธรรมของช่างโครงการไปแล้ว รุ่นพี่ก็สอนรุ่นน้องต่อกันไปเรื่อยก็ถือเป็นวัฒนธรรมที่ดี เนื่องจากได้ช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งทุกแห่งก็พอใจ (นสล. จัดให้)

อนึ่ง ปัจจุบันพวกเราชาวรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงมีวัฒนธรรมคำขอรังวัด ซึ่งได้ยึดถือปฏิบัติกันมาเนิ่นนานแสนนานหรือขอให้คงมีแค่วัฒนธรรมคำขอรังวัดเท่านี้ก็พอนะครับ เพราะได้ข่าวแว่วๆ มาว่า ตอนนี้ในบางท้องที่ได้เกิดวัฒนธรรมใหม่ชื่อว่าวัฒนธรรมประกาศ (นสล.จัดให้) อย่างไรเสียพี่น้องครับพยายามอย่าให้วัฒนธรรมใหม่นี้กลายเป็นวัฒนธรรมประจำอีกต่อไปนะครับพี่น้อง

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. มุ่งเป้าหมายมากกว่าวิธีดำเนินการ
2. มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน
3. มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน
4. มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติหน้าที่
5. มุ่งสัมฤทธิ์
6. มีปัญหาในการประสานงาน
7. มีความภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- ประสานงาน
- ยืดหยุ่น
- ทุนน้ำใจ
- บรรลุเป้า
- เข้าใจงาน
- การณ์สัมฤทธิ์
- มิตรมากมี

กลยุทธ์ในการทำงาน

- การประสานงานมองว่าจะทำอย่างไรให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานในความรับผิดชอบของเรา ให้ความร่วมมือเพื่อจะได้ขับเคลื่อนงานฯ ให้สำเร็จตรงตามเป้าหมายที่โครงการตั้งมา การจะขอแรงใครให้มาช่วยงานเราตรงๆ เฉยๆ โดยที่เขาก็มีงานในหน้าที่รับผิดชอบเต็มมือคงเป็นเรื่องยาก (ทั้งนี้งานนี้ก็เป็นงานในหน้าที่ของเขาเหมือนกัน) กลยุทธ์ในการทำงานนี้คือต้องเอาใจเขามาใส่ใจเรา หากอะไรสามารถช่วยเหลือเขาได้ ไม่เหนือบ่ากว่าแรงก็ให้ทำไปอย่าคิดมาก (นสล. จัดให้)

รายละเอียดของกลยุทธ์

- พูดคุยด้วยวาจาไพเราะ อ่อนน้อม ให้ความเคารพผู้อาวุโส เอาใจเขามาใส่ใจเรา พร้อมที่จะช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานโดยที่ไม่ทำให้เขาคิดว่าผิดหรือบกพร่องในหน้าที่

ชื่อ – นามสกุล	นายภูมิเกียรติ ภูมิสุวรรณ
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 6
ชื่อเรื่อง	เกือบไปแล้ว
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง
สถานที่	อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
	พ.ศ. 2535

เนื้อเรื่อง

เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2535-2536 ข้าพเจ้าได้รับคำสั่งจากกรมที่ดินให้ไปทำการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในท้องที่จังหวัดนครพนม ได้ไปทำการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลงป่าช้าสาธารณประโยชน์ ในวันทำการรังวัดผู้ปกครองท้องที่ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่า ที่สาธารณประโยชน์แปลงนี้ได้ให้ราษฎรรายหนึ่งเช่าทำประโยชน์เป็นที่นา เมื่อทำการรังวัดเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงได้ให้เจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงลงนามรับรองแนวเขตครบทุกด้าน แต่ไม่ได้บันทึกราษฎรที่เช่าที่สาธารณประโยชน์ไว้ในเรื่อง ต่อมาประมาณ 2-3 อาทิตย์ ข้าพเจ้าได้ทราบว่า ผู้ที่เช่าที่สาธารณประโยชน์แปลงนี้ได้ดำเนินการทางศาลกับข้าพเจ้า ทางสำนักงานที่ดินจังหวัดได้ส่งเรื่องให้อัยการจังหวัดดำเนินการ ต่อมาภายหลังข้าพเจ้าได้ทราบว่า ศาลได้ตัดสินว่าที่ดินแปลงนี้เป็นที่ดินสาธรณประโยชน์

ขุมความรู้ (Knowledge Assets)

- ❁ ชี้แจงราษฎรให้เข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติงาน
- ❁ ใช้หลักฐานที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์
- ❁ เพิ่มความละเอียดรอบคอบ
- ❁ อย่ามองข้ามปัญหาที่คิดว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย
- ❁ บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันที่ออกดำเนินการ

แก่นความรู้ (Core Competency)

- ❁ ชี้แจงและบันทึก
- ❁ ฝึกความรอบคอบ
- ❁ ชอบด้วยหลักฐาน
- ❁ ไม่มองข้ามปัญหา

กลยุทธ์ในการทำงาน

การทำงานทุกอย่างควรจะต้องมีบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทุกครั้งที่ปฏิบัติงาน

ภาพบนขณะกลุ่มกำลังนำเสนอผลงาน ส่วนภาพล่างบ่งบอกถึงอารมณ์ขณะฟังการนำเสนอ

สองภาพนี้บอกว่ากลุ่มไม่เกี่ยวขอโชว์เดี่ยวกับการนำเสนอผลงาน KM
โดยมีอาจารย์บูรชัยฯ วิทยากร นั่งฟังพร้อมที่จะให้ดาว (คะแนนการนำเสนอ)

บทที่ 5
องค์ความรู้ ด้านอื่นๆ

องค์ความรู้ เรื่อง การมอบอำนาจในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม/แบ่งแยก

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวสุรีย์ ตระกลกาญจน์
ตำแหน่ง	นักวิชาการที่ดิน 6ว
ชื่อเรื่อง	พบกันคนละครึ่งทาง
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	ใบมอบอำนาจ
สถานที่- พ.ศ.	สำนักงานที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา สาขาพนมสารคาม พ.ศ. 2546

เนื้อเรื่อง

เมื่อครั้งเป็นเจ้าหน้าที่สอบสวนสิทธิมีหน้าที่รับคำขอและสอบสวนการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมทุกประเภท มีราษฎรมายื่นคำขอแบ่งแยกที่ดิน (แบ่งในนามเดิม) โดยผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินไม่ได้มาดำเนินการด้วยตนเอง แต่ได้มอบอำนาจให้ผู้อื่นมาดำเนินการแทน เมื่อได้ตรวจสอบเอกสารที่ผู้ขอนำมาแสดงแล้วปรากฏว่า ลายมือชื่อของผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินในหนังสือมอบอำนาจ เมื่อเทียบกับลายมือชื่อในสารบบที่ดินแล้วไม่เหมือนเดิมคือเปลี่ยนแปลงไป จึงได้แจ้งให้ผู้รับมอบอำนาจทราบพร้อมทั้งได้ชี้แจงหลักเกณฑ์ในการมอบอำนาจให้ผู้รับมอบ

อำนาจทราบว่า หากผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินมีความประสงค์จะ มอบอำนาจให้ผู้อื่นมาดำเนินการทำนิติกรรมแทนลายมือชื่อในใบมอบอำนาจจะต้องเหมือนลายมือชื่อที่ได้เซ็นไว้เมื่อครั้งที่ได้มาทำนิติกรรมต่อสำนักงานที่ดินฯ ซึ่งผู้รับมอบอำนาจก็เข้าใจหลักเกณฑ์ในการมอบอำนาจดี แต่ก็ยืนยันว่าลายมือชื่อในใบมอบอำนาจนั้น เป็นลายมือชื่อของผู้ถือกรรมสิทธิ์และได้มอบอำนาจจริง จึงได้นำเรื่องไปปรึกษาหัวหน้าฝ่ายทะเบียน และได้ข้อสรุปว่าเนื่องจากคำขอแบ่งแยกเป็นงานที่ไม่สามารถทำให้แล้วเสร็จได้ในวันเดียวเหมือนนิติกรรมประเภทอื่น และเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้ขอ จึงเห็นควรอนุโลมให้ผู้ขอใช้ใบมอบอำนาจนี้ในการยื่นคำขอแบ่งแยกเท่านั้น ส่วนการดำเนินการนำรังวัดชี้แนวเขตและอื่นๆ เห็นควรให้ผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินมอบอำนาจมาใหม่ (ลายมือชื่อต้องเหมือนเดิม) หรือมาดำเนินการด้วยตนเอง ซึ่งผู้รับมอบอำนาจก็เข้าใจ จึงได้ดำเนินการรับคำขอแบ่งแยกให้ไป โดยผู้ขอเกิดความพึงพอใจ

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. รับฟังปัญหาจากผู้มาขอรับบริการ
2. ชี้แจงระเบียบและกฎหมายให้ผู้ขอรับบริการเกิดความเข้าใจ
3. ใช้ความยืดหยุ่นในการทำงานโดยไม่ขัดต่อระเบียบและกฎหมาย
4. ทำให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- เข้าใจปัญหา
- ศึกษากฎหมาย
- ใช้ความยืดหยุ่น
- อบอุ่นทั่วหน้า

2. **กลยุทธ์ในการทำงาน**

"พบกันคนละครึ่งทาง"

รายละเอียดของกลยุทธ์

เมื่อเกิดข้อขัดข้องในการให้บริการ ให้รับฟังปัญหาของผู้มาขอรับบริการ แล้วชี้แจงหลักการดำเนินงานตามระเบียบและกฎหมายโดยใช้ภาษาที่สุภาพอ่อนโยน ฟังแล้วเข้าใจง่าย และปรับใช้ระเบียบกฎหมายด้วยความยืดหยุ่นเพื่อแก้ไขปัญหาให้แก่ราษฎร ทำให้ราษฎรเกิดความพึงพอใจ

กฎระเบียบ

1. ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการมอบอำนาจให้ทำการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมหรือกิจการอื่นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.2547

2. ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการรับคำขอรังวัด การนัดรังวัด และเรียกค่าใช้จ่ายในการรังวัดเฉพาะราย พ.ศ.2547

3. ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการสอบเขต แบ่งแยก รวมโฉนด พ.ศ.2527

4. การสื่อสารและการให้บริการ

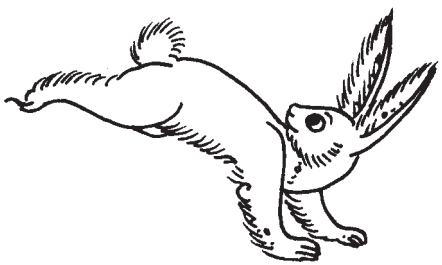

องค์ความรู้ เรื่อง การตรวจสอบโฉนดที่ดินปลอม

ชื่อ – นามสกุล	นางมณฑาทิพย์ แตมามุ
ตำแหน่ง	นักวิชาการที่ดิน 5
ชื่อเรื่อง	ปลอมคล้ายจริง
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	โฉนดที่ดินที่ถูกขโมย
สถานที่	สำนักงานที่ดินแห่งหนึ่ง ประมาณ 5 ปี ที่ผ่านมา

เนื้อเรื่อง

เมื่อครั้งปฏิบัติงานในสำนักงานที่ดิน ได้มีราษฎรมาติดต่อนำโฉนดที่ดินมาแสดง เมื่อได้เห็นโฉนดมีความรู้สึกว่า โฉนดที่ดินแปลงนี้ทำไมกระดาษหนากว่าปกติ และเมื่อตรวจสอบดูก็พบสิ่งผิดปกติหลายอย่าง จึงได้ขอเบิกโฉนดที่ดินฉบับสำนักงานที่ดินมาตรวจสอบปรากฏว่า มีข้อความตรงกันทุกอย่าง แต่เมื่อตรวจสอบหมายเลขแบบพิมพ์จะไม่ตรงกัน เมื่อตรวจสอบจนแน่ใจแล้วพบว่า โฉนดที่ดินที่ราษฎรนำมาเป็นโฉนดที่ดินปลอม ซึ่งราษฎรคนดังกล่าวเล่าให้ฟังว่า เมื่อ 2-3 วันก่อน ได้มีคนมาติดต่อบอกว่าสนใจที่ดินแปลงนี้มากและขอไปดูที่ดินแปลงดังกล่าว พร้อมขอดูโฉนดที่ดินด้วยจึงสันนิษฐานว่า โฉนดที่ดินฉบับจริงถูกสับเปลี่ยนไปขณะที่ขอดู จึงแนะนำให้ไปแจ้งความและ

ให้นำใบแจ้งความดังกล่าวพร้อมหลักฐาน พยาน ยื่นคำขอออกใบแทน โฉนดที่ดิน ทำให้ราษฎรคนดังกล่าวคลายความกังวล

ขุมความรู้ (Knowledge Assets)

- ❁ สังเกตเอกสาร หลักฐานที่ราษฎรนำมาประกอบคำขอ โดยอาศัยประสบการณ์
- ❁ สอบทานกับเอกสารหลักฐานที่เก็บรักษาไว้ที่สำนักงานที่ดิน
- ❁ ชี้แจง แนะนำ พร้อมหาแนวทางแก้ไขปัญหาให้กับราษฎร
- ❁ สร้างความพึงพอใจ และรักษาผลประโยชน์ให้แก่ประชาชน
- ❁ สร้างภาพพจน์ที่ดีแก่หน่วยงาน

แก่นความรู้ (Core Competency)

รับรู้ปัญหา ใช้ปัญญาแก้ไข ให้ประโยชน์แก่ราษฎร

กลยุทธ์ในการทำงาน

ใช้ทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน

รายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ

ในการทำงานจะต้องรู้จักสังเกตและใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมาซึ่งจะช่วยในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้

กฎระเบียบฯ

-กฎกระทรวงฉบับที่ 43 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497

-มาตรา 63 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

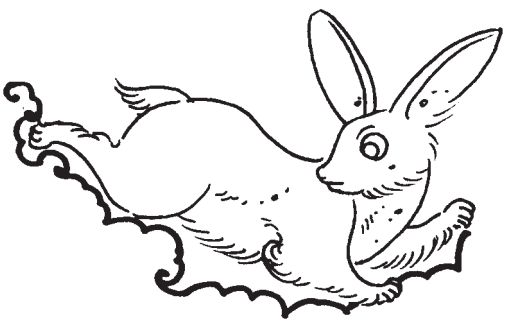

องค์ความรู้ เรื่อง การออกโฉนดที่ดินในเขต สปก.

ชื่อ – นามสกุล	ว่าที่ ร.ต. สนิท จันทร์กระจ่าง
ตำแหน่ง	นายช่างรังวัด 6
ชื่อเรื่อง	เขาไม่รู้
เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ	การไม่มีหลักฐาน ส.ค. 1
สถานที่ – พ.ศ.	ตำบลปากพระ อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย พ.ศ. 2540

เนื้อเรื่อง

เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายช่างรังวัด 4 ได้ปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่เดินสำรวจในการรังวัดออกโฉนดที่ดิน โดยพื้นที่ดำเนินการนั้น เป็นเขตประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งผู้ไม่มีหลักฐานทางที่ดินไม่สามารถนำรังวัดออกโฉนดที่ดินได้ ครั้งนั้น ผมได้ถ่ายสำเนา ส.ค. 1 ทุกใบ ในเขตตำบลปากพระ รวบรวมไปตรวจสอบในพื้นที่ด้วย มีราษฎรอยู่รายหนึ่งซึ่งไม่มี ส.ค. 1 และแจ้งว่า พ่อซื้อมาจากนายสน ข้าพเจ้าตรวจสอบหาผู้ครอบครองนายสนไม่พบ แต่สอบถามว่านายสนมีภรรยาชื่อนางเนียม ตรวจสอบนางเนียม ปรากฏว่าพบ ส.ค. 1 ดังกล่าว ซึ่งราษฎรรายนี้ดีใจมาก และได้รับโฉนดในโอกาสต่อไป

ทราบภายหลังว่า เขานำโฉนดใบนี้ไปกู้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ธ.ก.ส. นำเงินมาลงทุนในธุรกิจหล่อเสาปูนสร้างฐานะได้

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

1. มีความตั้งใจ และจริงใจ ในการปฏิบัติหน้าที่
2. ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการได้ถูกต้อง
3. ทำให้ราษฎรได้รับความพึงพอใจและมีโอกาสที่ดีขึ้น
4. ค้นหาเอกสาร และหลักฐานต่างๆ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ทำให้ก้อไม่เกิดความเสียหาย
5. รับฟังปัญหาของราษฎร และนำมาแก้ไขได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

แก่นความรู้ (Core Competencies)

กลยุทธ์ในการทำงาน

- รับทราบปัญหา
- หาทางแก้ไข
- ตั้งใจปฏิบัติ

รายละเอียดของกลยุทธ์

- วิเคราะห์ปัญหา
- ปรึกษาผู้ชำนาญ

- ศึกษาระเบียบกฎหมาย

กฎระเบียบ/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. บันทึกข้อตกลงระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกับกรมที่ดิน

2. กฎหมายที่ดิน

3. ระเบียบ การรังวัด ออกโฉนดที่ดินของสำนักหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

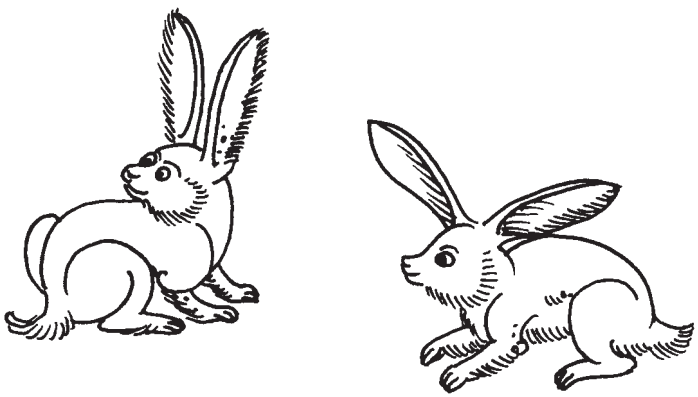

สามรส สามอารมณ์ ขณะฟังวิทยากรบรรยาย อาจารย์บูรชัย ศิริมหาสาคร
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ

ภาพกิจกรรมการประชุมกลุ่มขณะกำลังระดมสมองสกัดขุมความรู้

ภาพการประชุมกลุ่มเพื่อรวบรวมและสกัดองค์ความรู้ โดยมีวิทยากรประจำกลุ่มให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด

ภาพบรรยากาศภายในการประชุมกลุ่มที่แต่ละคนผลัดกันเล่าเรื่องประสบการณ์ความสำเร็จของตน
เพื่อช่วยกันสกัดเป็นองค์ความรู้

สามภาพนี้เป็นบรรยากาศกิจกรรมเสริมหลังจากการนำเสนอผลการประชุมกลุ่มเพื่อผ่อนคลาย และการมีส่วนร่วมของสมาชิกภายในกลุ่มด้วย บทเพลง KM บ้าง บทกลอน KM บ้าง

ภาพการนำเสนอผลการประชุมกลุ่มต่อที่ประชุมใหญ่ มีทั้งโชว์เดี่ยวและเป็นกลุ่ม

มากท่าหลากลีลาอารมณ์สมกับเป็นการทำ KM ของ สจร.

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 45 (พ.ศ. 2537)
ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน
พ.ศ. 2497

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 และมาตรา 8 ตรี วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 334 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 26 (พ.ศ. 2516) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ข้อ 2 เมื่อได้รับคำขอตามข้อ 1 ให้อธิบดีจัดให้มีการสอบสวนและรังวัดทำแผนที่ตามวิธีการรังวัด เพื่อออกหนังสือสำคัญแสดงสิทธิในที่ดิน และประกาศออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ประชาชนทราบกำหนดสามสิบวัน โดยปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขาหนึ่งฉบับ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่หรือที่ทำการเขตหนึ่งฉบับ ณ ที่ทำการกำนันหนึ่งฉบับ และบริเวณที่ดินนั้นหนึ่งฉบับ สำหรับในเขตเทศบาลให้ปิดไว้ ณ สำนักงานเทศบาลอีกหนึ่งฉบับด้วย ในประกาศดังกล่าวให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และกำหนดระยะเวลาที่ผู้มีส่วนได้เสียจะคัดค้านไว้ด้วย ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน นับแต่วันประกาศ ถ้าไม่มีผู้คัดค้านให้ดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงต่อไป

ในกรณีที่มีผู้คัดค้าน ให้อธิบดีรอการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไว้แล้วดำเนินการดังนี้

(1) ในกรณีที่ผู้คัดค้านไม่มีหลักฐานแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และไม่ไปใช้สิทธิทางศาลภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คัดค้าน ให้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้ หากผู้คัดค้านไปใช้สิทธิทางศาลให้รอการออกหนังสือ

สำคัญที่หลวงเฉพาะส่วนที่คัดค้าน จนกว่าจะได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลแสดงว่าผู้คัดค้านไม่มีสิทธิในที่ดินนั้น

(2) ในกรณีที่ผู้คัดค้านมีหลักฐานแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้รอการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเฉพาะส่วนที่คัดค้านไว้ก่อน และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบสิทธิในที่ดินของผู้คัดค้านว่าได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ถ้าปรากฏว่าได้มาโดยไม่ชอบ ให้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ทราบผลการตรวจสอบ และถ้าปรากฏว่าได้มาโดยชอบให้แจ้งผู้คัดค้านทราบโดยเร็ว แล้วระงับการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเฉพาะส่วนนั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2537

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
(ชวลิต ยงใจยุทธ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ระเบียบกรมที่ดิน
ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง
พ.ศ. 2517

- - - - - - - - - - - - - - - - - -

โดยที่ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 334 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 8 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ 26 (พ.ศ. 2516) ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2516 กำหนดแบบหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินไปตามกฎหมายดังกล่าว กรมที่ดินจึงได้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517

ข้อ 2. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ที่ดินที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ข้อ 3. ที่ดินที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง คือ

3.1 ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ทุ่งเลี้ยงสัตว์สาธารณะ หนองสาธารณะ บึงสาธารณะ เว้นแต่ที่สาธารณะโดยสภาพมีแนวเขตธรรมชาติอยู่แล้ว เช่น ที่ชายตลิ่ง ทางบก ทางน้ำ ลำกระโดง ลำราง สาธารณะ ทางระบายน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง ฯลฯ

3.2 ที่ดินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เช่น ที่ดินที่ได้สงวนหวงห้ามหรือขึ้นทะเบียนเป็นของทบวงการเมือง ที่ดินที่ถูกเวนคืนมาเป็นของรัฐ ที่ดินที่รัฐซื้อหรือมีผู้อุทิศให้รัฐ เป็นต้น

ผู้ขอและการยื่นคำขอ

ข้อ 4. เมื่อทบวงการเมืองผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ มีความประสงค์จะให้มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงสำหรับที่ดินแปลงใด ให้ทบวงการเมืองนั้นแสดงความประสงค์เป็นหนังสือราชการถึงอธิบดีกรมที่ดินแจ้งความ

ประสงค์และสภาพของที่ดินแปลงที่จะให้มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พร้อมด้วยหลักฐานของที่ดินแปลงนั้น เช่น สำเนาทะเบียนที่ดินสาธารณะ บัญชีสำรวจ หรือประกาศ หรือหลักฐานการสงวนหวงห้าม ฯลฯ โดยยื่นผ่านทางสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขา ซึ่งที่ดินแปลงนั้นอยู่ในเขต กรณีที่ที่ดินตั้งอยู่คาบเกี่ยวหลายจังหวัด ให้แสดงความประสงค์ผ่านทางสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขาที่มีที่ดินส่วนใหญ่ตั้งอยู่กรณีเช่นนี้ให้สำนักงานที่ได้รับแจ้งความประสงค์เป็นผู้พิจารณาดำเนินการต่อไป และเมื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้ว ให้จำลองรูปถ่ายส่งให้จังหวัดที่เกี่ยวข้องจังหวัดละ 1 ฉบับ

ข้อ 5. ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินสาขา แล้งแต่กรณีตรวจพิจารณาว่า ที่ดินแปลงที่ขอนั้นอยู่ในลักษณะที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ได้หรือไม่ ถ้าจะออกให้ไม่ได้ ก็ให้รายงานให้กรมที่ดินทราบเพื่อแจ้งให้ทบวงการเมืองนั้นทราบ ถ้าจะออกให้ได้ก็ให้สั่งเจ้าหน้าที่ลงบัญชีรายวันรับทำการ (บ.ท.ด. 2) และลงบัญชีเรื่องการรังวัด (บ.ท.ด. 11) แล้วพิจารณาสั่งให้ดำเนินการต่อไป

การรังวัด

ข้อ 6. การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ดำเนินการ ดังนี้

6.1 ที่ดินบริเวณที่มีระวางแผนที่แล้วให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการรังวัดและการลงรูปแผนที่ในระวางแผนที่ กรณีออกโฉนดที่ดินเฉพาะราย พ.ศ. 2527 ลงวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2527 โดยอนุโลม

6.2 ที่ดินซึ่งอยู่ห่างจากเส้นโครงงานหมุดหลักฐานแผนที่ของกรมที่ดินหรือกรมแผนที่ทหารไม่เกิน 2 กิโลเมตร ให้ทำการวางโครงหมุดหลักฐานแผนที่ออกจากหมุดหลักฐานแผนที่ดังกล่าว และให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการสร้างและซ่อมแซมหมุดหลักฐานโครงงานแผนที่ พ.ศ. 2526 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2526

6.3 ที่ดินซึ่งอยู่ห่างจากหมุดหลักฐานแผนที่เกินกว่า 2 กิโลเมตรให้ทำการวางโครงหมุดหลักฐานแผนที่บรรจบตัวเอง (รูปลอย) เพื่อทำการรังวัดโยงยึดหลักเขตโดยใช้กล้องธิโอโดไลท์และใช้หมุดหลักฐานแผนที่ตามแบบของกรมที่ดินเท่านั้น ที่ดินแปลงใดอยู่ใกล้กับสิ่งถาวรที่สังเกตุได้ง่าย เช่น เจดีย์ สะพาน หลักกิโลเมตร เสาไฟฟ้า เสาโทรเลข ให้ยึดโยงเข้ากับหลักเขตที่ดิน หรือหลักเขตที่สาธารณะประโยชน์ว่าตั้งอยู่ที่ใด

6.4 การเก็บหลักฐานแผนที่ให้ปฏิบัติ ดังนี้

6.4.1 กรณีระวางแผนที่ให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการควบคุมต้นร่างแผนที่ รายการรังวัด รายการคำนวณ และระวางแผนที่ในสำนักงานที่ดิน พ.ศ. 2523 และฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2525)

6.4.2 กรณีไม่มีระวางแผนที่ให้เก็บรวมไว้เป็นแปลง ๆ

6.5 ในบริเวณที่มีระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศสำหรับออกโฉนดที่ดินอยู่แล้ว ให้ใช้ระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้ โดยดำเนินการรังวัด เช่นเดียวกับการออกโฉนดที่ดิน

6.6 ถ้ามีระวางรูปถ่ายทางอากาศเพื่อออก น.ส. 3 ก ใช้อยู่ที่อำเภอนั้นๆ ให้นำรูปแผนที่การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงลงระวางรูปถ่ายทางอากาศด้วย

6.7 การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในบริเวณประกาศการเดินสำรวจและสอบเขตทั้งตำบล ให้เจ้าหน้าที่เดินสำรวจและสอบเขตทั้งตำบลเป็นผู้ดำเนินการตามระเบียบนี้โดยอนุโลม และให้ทำการรังวัดวิธีเดียวกันกับการรังวัดเดินสำรวจและสอบเขตทั้งตำบล

6.8 บริเวณที่ดำเนินการออกโฉนดที่ดิน โดยนำหลักฐานเกี่ยวกับระวางรูปถ่ายทางอากาศที่ใช้กับหนังสือรับรองการทำประโยชน์มาปรับแก้ตามหลักวิชาการแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ โดยไม่ต้องทำการสำรวจรังวัด ให้นำรูปแปลงหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ได้ลงระวางรูปถ่ายทางอากาศไว้แล้วมาลงในระวางแผนที่ด้วย

6.9 ให้ช่างรังวัดส่งเรื่องที่ทำการรังวัดแล้วเสร็จ พร้อมกับใบสำคัญค่าใช้จ่ายต่อผู้ควบคุมสายรังวัด ผู้มีหน้าที่ควบคุมการรังวัดตามระเบียบนี้ในท้องที่นั้น ๆ ทุก ๆ เดือน ถ้าไม่มีผู้ควบคุมสายรังวัดให้ส่งต่อหัวหน้าฝ่ายรังวัดสำนักงานที่ดินหรือสาขาเพื่อเสนอต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาดำเนินการต่อไปเป็นประจำทุก ๆ เดือน ห้ามเก็บรอไว้เป็นอันขาด

6.10 กรณีกรมที่ดินส่งช่างรังวัดจากส่วนกลางไปทำการรังวัดให้ดำเนินการในสนามให้แล้วเสร็จก่อนวันเดินทางกลับพอสมควร เพื่อจะได้มีเวลาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของเรื่องราวการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้เรียบร้อย

(ความในมาตรา 6 เดิมถูกยกเลิกโดยระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2530 ประกาศ ณ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2530)

ข้อ 7. การปักหลักหมายเขตที่ดินและแผ่นป้ายบอกชื่อที่สาธารณะ

7.1 ให้ใช้หลักเขตที่ดินตามแบบที่กรมที่ดินกำหนด แต่ถ้าทบวงการเมืองที่ขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงจะหาหลักเขตมาเองก็ให้ทำได้ แต่หลักเขตนั้นต้องเป็นไปตามแบบของกรมที่ดิน และให้มีเลขหมายประจำหลักเขตด้วย โดยขอเลขหมายจากกรมที่ดิน

7.2 สำหรับที่ดินสาธารณประโยชน์ให้ปักหลักเขตที่สาธารณะ

ด้วยการปักหลักเขตที่สาธารณะ ให้ปักเฉพาะมุมเขตที่สำคัญ ๆ เท่านั้น มุมย่อยอื่นให้ใช้หลักเขตที่ดินปัก การเขียนหรือแสดงหลักเขตที่สาธารณะให้เขียนวงกลมหลักเขตที่ดินไว้แล้วครอบด้วยรูปสี่เหลี่ยม (แทนหลักเขตที่ดินสาธารณประโยชน์)

7.3 หลักเขตที่สาธารณประโยชน์เป็นหลักคอนกรีตเสริมเหล็ก ลักษณะสี่เหลี่ยมขนาด 12x12 ซม.ยาว 1 เมตร ปลายแหลมเป็นรูปจั่วมีฐานหนา 10 ซม. ออกไปรอบข้าง ๆ ละ 12 ซม. ส่วนบนของหลักด้านหนึ่งเขียนด้วยอักษรสีเขียวลึกลงไปในเนื้อหลักว่า " เขตที่สาธารณะ " ตามแบบท้ายระเบียบนี้

(ความในข้อ 7.3 เดิม ถูกยกเลิกโดยระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2530) ประกาศ ณ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2520)

7.4 แผ่นป้ายบอกชื่อที่สาธารณประโยชน์ให้ทำด้วยไม้บุสังกะสีนาด 0.80 x 2.00 เมตร พื้นทาสีเขียว ตัวอักษรทาสีขาว บอกชื่อที่สาธารณะ ตำบล อำเภอ เช่น หนองยาวสาธารณประโยชน์ ตำบลดำตาเสา อำเภอวังน้อย หรือจะใช้อลูมิเนียมฉลุเป็นตัวอักษรตรึงติดกับแผ่นป้ายก็ได้ เสาป้ายมี 2 เสา ใช้ไม้ขนาด 7.50 x 7.50 ซม. ยาว 3 เมตร ทาสีขาวปักดินให้ลึกประมาณ 70 ซม. และใช้ไม้ขนาด 2.50 + 7.50 ซม. ยาว 3 เมตร 2 ท่อน เป็นเสาค้ำกันป้ายเอน

(ความในข้อ 7.4 ใช้ข้อความเพิ่มเติม ตามระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2522) ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ประกาศ ณ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2522

7.5 แผนป้ายบอกชื่อที่สาธารณประโยชน์ ให้จัดทำขึ้นอีกแบบหนึ่งมีลักษณะ ดังนี้

7.5.1 แผ่นป้ายใช้แผ่นเหล็กหนา 1/16 นิ้ว (1.58 มม.) ขนาด 1.20 x 0.60 เมตร ทาสีกันสนิมรองพื้นทั้งด้านหน้าและด้านหลังทับ 2 ครั้ง เฉพาะด้านหน้าทาสีเขียวทับ และที่ขอบทาสีขาวโดยรอบ ขนาด 2.5 ซม. เขียนชื่อที่สาธารณประโยชน์ด้วยสีขาวตัวอักษรขนาดสูง 8 ซม. ส่วนชื่อตำบลและอำเภอตัวอักษรขนาดสูง 6 ซม. และเจาะรูสำหรับน็อตยึดไม่น้อยกว่า 2 รู ขนาด 9 มม. ยาวตามความหนาของเสาป้ายแต่ละแบบ

7.5.2 เสาป้ายทาสีขาวปักลึกลงไปในดินประมาณ 70 ซม. มี 2 แบบ คือ

แบบที่ 1 ใช้เสาคอนกรีตอัดแรงสำเร็จรูป คุณภาพเทียบของ CPAC ขนาด 0.08 x 0.08 x 2.70 เมตร มีรูสำหรับยึดป้าย ขนาด 9 มม. ไม่น้อยกว่า 2 รูตามแบบ

แบบที่ 2 ใช้เสาคอนกรีตเสริมเหล็กขนาด 0.10 x 0.10 x 2.70 เมตร เสริมเหล็ก เส้นผ่าศูนย์กลาง 6 มม.จำนวน 4 เส้น เหล็กปลอก เส้นผ่าศูนย์กลาง 6 มม. ระยะ 0.15 เมตร ส่วนผสมคอนกรีต 1/2/4 (โดยปริมาตร) เจาะรูปิดแผนป้ายต้นละ 2 รู ขนาด 9 มม. ตามแบบท้ายระเบียบนี้

ข้อ 8. การเขียนรูปแผนที่ลงในหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ให้ย่อหรือขยายรูปแผนที่ลงให้พอเหมาะกับเนื้อที่สำหรับลงรูปแผนทีในหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และให้เขียนมาตราส่วนซึ่งย่อหรือขยายนั้นไว้ด้วย กรณีรูปแผนที่ซึ่งสามารถย่อให้เล็กลงได้ที่สุดแล้วนั้น ยังใหญ่และไม่สามารถจำลองลงในเนื้อที่สำหรับลงรูปแผนที่ก็ให้จำลองรูปแผนที่นั้นในใบต่อได้ โดยให้หมายเหตุด้วยอักษรสีแดงไว้ในที่สำหรับลงรูปแผนที่ว่า “ รูปแผนที่ที่อยู่ในใบต่อ “ และถ้าหากใบต่อมีหลายแผ่นให้บอกแผ่นที่ไว้ที่มุมบนขวามือของแต่ละแผ่น โดยเรียงลำดับแผ่นตามลักษณะรูปแผนที่แล้วให้เย็บรูปแผนที่ใบต่อกับหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเรียงตามลำดับจากแผ่นน้อยไปหามาก

ข้อ 9. การรังวัดให้ถือเขตตามที่ปรากฏในหลักฐานหรือทะเบียบเดิมของทางราชการ แต่ถ้าเขต ระยะ และข้างเคียงเปลี่ยนแปลงไปจากหลักฐานหรือทะเบียนเดิม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการรัดสอบสวนบันทึกถ้อยคำผู้นำทำการรังวัด ผู้ปกครองท้องที่ และผู้สูงอายุที่เชื่อถือได้ในท้องถิ่นนั้นดี และเคยใช้ประโยชน์ร่วมกันสัก 3-4 คน ถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงไว้เป็นหลักฐาน หากปรากฏว่าได้เนื้อที่น้อยกว่าหลักฐานหรือทะเบียนเดิมมากและข้างเคียงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม หรือไม่อาจทราบได้ว่าเขตและเนื้อที่ควรจะอยู่แค่ไหน เพียงใด หรือผู้นำทำการรังวัดหรือผู้ขอไม่สามารถชี้เขตได้ถูกต้อง ให้เจ้าพนักงานที่ดินแจ้งให้นายอำเภอทราบเพื่อให้สภาตำบลพิจารณาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการมอบหมายให้สภาตำบลมีส่วนช่วยเหลือควบคุมการดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2519 ต่อไป

ในการรังวัดหากมีผู้คัดค้าน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการรังวัด รังวัดทำแผนที่โดยสังเขป แสดงเขตเป็นเส้นประและเนื้อที่ที่มีการคัดค้านแต่ละรายไว้ในแผนที่ต้นร่างและกระดาษบาง โดยให้จดแจ้งข้อความไว้ในแปลงที่มีการคัดค้านว่า “ (ชื่อผู้คัดค้าน) คัดค้าน” และให้ดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่เฉพาะส่วนไม่มีผู้คัดค้านไปก่อน การรับรองเขตด้านที่มีการคัดค้านให้บันทึกถ้อยคำผู้นำทำการรังวัดหรือผู้นำชี้เขตไว้เป็นหลักฐาน โดยไม่ต้องให้ผู้คัดค้านลงชื่อรับรองเขต หากมีผู้บุกรุกแต่ไม่คัดค้าน หรือ

ยอมรับว่าเป็นที่สาธารณประโยชน์ให้บันทึกถ้อยคำผู้บุกรุก ว่าได้เข้าทำประโยชน์อะไร แต่เมื่อใด เป็นจำนวนเนื้อที่เท่าใด โดยไม่ต้องรังวัดแสดงรายละเอียด เช่น กรณีที่มีการคัดค้าน

(ความในข้อ 9 เดิม ถูกยกเลิกโดยระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2520) ประกาศ ณ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2520)

ข้อ 10 กรณีที่มีทางสาธารณประโยชน์ที่รถยนต์เดินไม่ได้ หรือมีห้วย ลำน้ำ ซึ่งอยู่ในความดูแลรักษาของนายอำเภอ อยู่ในบริเวณที่ดินที่ขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง จะพิจารณาออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเป็นแปลงเดียวก็ได้ ทั้งนี้ต้องบันทึกคำยินยอมของผู้ดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์นั้น ๆ ไว้ และบันทึกคำรับรองของผู้ขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไว้ด้วยว่าจะไม่ทำให้เสียหายแก่การใช้ที่สาธารณประโยชน์นั้น ๆ และให้แสดงเขตทางหรือ ห้วย ลำน้ำ นั้น ๆ เป็นเส้นประไว้ในรูปแผนที่

ถ้ามีคลองสาธารณประโยชน์อยู่ในบริเวณที่ดินที่ขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้กันเขตคลองสาธารณประโยชน์ออก และออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเป็นแปลง ๆ

(ความในข้อ 10 เดิม ถูกยกเลิกโดยระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2530) ประกาศ ณ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2530

การสอบสวน

ข้อ 11. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการสอบสวนผู้ขอหรือตัวแทนซึ่งได้นำเจ้าพนักงานทำการรังวัดถึงที่ตั้ง จำนวนเนื้อที่ ประวัติและอาณาเขตของที่ดินแปลงที่ขอตามแบบบันทึกการสอบสวนเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (แบบ ส.ธ.2)

การประกาศ

ข้อ 12. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดและสอบสวนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด หรือเจ้าพนักงานที่ดินสาขา ประกาศออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ประชาชนทราบมีกำหนด 30 วัน โดยปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขา 1 ฉบับ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอท้องที่หรือที่ทำการเขต 1 ฉบับ ที่ทำการกำนัน 1 ฉบับ และในบริเวณที่ดินนั้น 1 ฉบับ ในเขตเทศบาลให้ปิดไว้ ณ สำนักงานเทศบาล หรือในเขตกรุงเทพมหานครให้ปิดไว้ ณ ศาลาว่าการอีก 1 ฉบับ ในประกาศดังกล่าวให้ลงตำแหน่งที่ตั้งและประเภทของที่ดินให้ทราบด้วยว่า อยู่ในความดูแลรักษาของทบวงการเมืองใดและให้มีรูปแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินที่จะออกหนังสือ

สำคัญสำหรับที่หลวง และกำหนดระยะเวลาให้ผู้มีส่วนได้เสียคัดค้านภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันประกาศ

ข้อ 13 เมื่อประกาศครบกำหนด ไม่มีผู้คัดค้าน ให้สร้างหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินสาขา ตรวจสอบเอกสารและความเรียบร้อยพร้อมกับลงชื่อในบรรทัดเจ้าพนักงานที่ดิน ด้านหลังหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้วส่งเรื่องไปกรมที่ดินเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบและเสนอออิบดีลงนามประทับตราประจำตำแหน่งและต่อเลขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงต่อไป

ข้อ 14 เมื่ออธิบดีกรมที่ดินลงนามประทับตราประจำตำแหน่ง และต่อเลขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้ว ให้เจ้าหน้าที่จำลองหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงรูปถ่ายตามจำนวนที่จำเป็นตามระเบียบนี้ แล้วส่งเรื่องราวทั้งหมดพร้อมกับหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงทั้งต้นฉบับและฉบับจำลองเป็นรูปถ่ายเท่าที่จำเป็นต้องเก็บรักษาไปยังจังหวัดเจ้าของเรื่อง เพื่อสั่งให้เจ้าหน้าที่เก็บเอกสารและแจกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้แก่ผู้ขอและผู้เกี่ยวข้องต่อไปโดยให้ผู้ขอลงชื่อรับไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อ 15 ในระหว่างประกาศถ้ามีผู้คัดค้านทั้งแปลงให้รอการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไว้จนกว่าจะได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลแสดงว่าผู้คัดค้านไม่มีสิทธิในที่ดินนั้น หรือพิจารณาดำเนินการไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลต่อไป หากเป็นการคัดค้านเพียงบางส่วนให้ดำเนินการตามข้อ 9 วรรค 2

(ความในข้อ 15 เดิม ถูกยกเลิกโดยระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2520) ประกาศ ณ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2520

การจัดทำทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์

ข้อ 16 แบบพิมพ์ทะเบียนให้ใช้แบบพิมพ์ที่กรมที่ดินจัดพิมพ์ขึ้น โดยใช้อำเภอหรือกิ่งอำเภอละ 1 เล่ม แยกเป็นตำบล แปลงหนึ่ง ๆ ให้เว้น 6 บรรทัด ถ้าที่ดินแปลงใดมีอาณาเขตคาบเกี่ยวหลายตำบลให้ลงไว้ทุกตำบลที่ที่ดินตั้งอยู่ แล้วให้หมายเหตุไว้ในช่องหมายเหตุด้วยว่า ที่แปลงนั้นตั้งอยู่คาบเกี่ยวกับตำบลใดบ้าง ถ้าตั้งอยู่ในท้องที่หลายอำเภอก็ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับคาบเกี่ยวตำบล การกรอกรายการลงในแบบพิมพ์ให้กรอกให้ครบถ้วนทุกช่อง โดยคัดรายการจากหลักฐานเดิมกรอกลงในแบบพิมพ์ทะเบียนอย่างใหม่เสียก่อน เมื่อปรากฏว่ารายการใดที่คัดมากรอกไว้นี้ผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากการรังวัดใหม่ก็ให้ขีดฆ่ารายการที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนนั้นด้วยหมึกแดง ลงนามกำกับไว้ตามระเบียบราชการ แล้วกรอกรายการที่ถูกต้องลงไปและหมายเหตุการแก้ไขให้ทราบในช่องหมายเหตุด้วย ช่อง " สภาพและประวัติความเป็นมา" ให้ลงให้ชัดเจนว่า ได้คัดลอกมาจากหลักฐาน

ใด เช่น บัญชีสำรวจที่ดินหวงห้าม บัญชีสำรวจหนองสาธารณประโยชน์ หรือทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ ฯลฯ ลำดับแปลงที่เท่าใดได้นำขึ้นทะเบียนไว้ตั้งแต่เมื่อใด ผู้ใดเป็นผู้หวงห้าม เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใด ประชาชนได้ใช้ประโยชน์อย่างใด แต่เมื่อใด ถ้าเป็นที่สาธารณประโยชน์ซึ่งได้สำรวจรังวัดขึ้นทะเบียนใหม่ ยังไม่มีทะเบียนหรือบัญชีเดิม ให้ลงให้ชัดเจนว่า ได้สำรวจเมื่อใด อาศัยหลักฐานอย่างใดมีการใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างใด ตั้งแต่เมื่อใดในการจัดทำทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอจัดทำขึ้น 3 ชุด เก็บไว้ที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอและจังหวัดแห่งละ 1 ชุด ส่งกรมที่ดิน 1 ชุด

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ข้อ 17 หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ใช้แบบ สธ. 1

ข้อ 18 หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ทำขึ้น 1 ฉบับ แล้วส่งไปให้กรมที่ดินจำลองเป็นรูปถ่ายอีก 2 ฉบับ โดยให้ถือเสมือนเป็นต้นฉบับ ต้นฉบับมอบให้ผู้ดูแลรักษาถือไว้ที่จำลองเป็นรูปถ่ายให้เก็บไว้ ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขา 1 ฉบับ และเก็บไว้ ณ กรมที่ดิน 1 ฉบับ กรณีที่ดินตั้งอยู่คาบเกี่ยวหลายจังหวัดให้จำลองรูปถ่ายเพิ่มขึ้นตามจำนวนจังหวัดที่เกี่ยวข้อง

ใบแทนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ข้อ 19 ถ้าหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงฉบับผู้ดูแลรักษาชำรุดหรือสูญหายให้ผู้ดูแลรักษาแจ้งความประสงค์ขอรับใบแทนต่ออธิบดีกรมที่ดิน โดยยื่นผ่านสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขา

ข้อ 20 เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินได้รับคำขอแล้ว ให้ทำการสอบสวนตามควรแก่กรณีโดยไม่ต้องประกาศ

ข้อ 21 เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ 13 ไม่มีการขัดข้องแล้ว ให้เจ้าพนักงานที่ดินสร้างใบแทนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงขึ้นใหม่ตามจำนวนที่ชำรุดสูญหาย และส่งเรื่องทั้งหมดไปกรมที่ดินเพื่อให้อธิบดีลงนามในใบแทน

ข้อ 22 แบบใบแทนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ให้ใช้แบบ สธ 1 โดยประทับตราสีแดงว่า “ ใบแทน” ไว้ที่ด้านหน้าหน้าคำว่า “หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง” ด้านหลังใต้รูปแผนที่ให้หมายเหตุด้วยอักษรสีแดงว่า “หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้ออกให้เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....” และให้เจ้าพนักงานที่ดินลงลายมือชื่อพร้อมวันเดือน ปี กำกับไว้ด้วย

ข้อ 23 ถ้าหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงฉบับที่เก็บไว้ ณ สำนักงานที่ดินหรือกรมที่ดินชำรุดหรือสูญหายให้เจ้าพนักงานที่ดินเรียกเก็บหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงฉบับใดฉบับหนึ่งมาจำลองเป็นรูปถ่ายเก็บไว้เป็นหลักฐานได้

การเก็บเอกสาร

ข้อ 24 การเก็บหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ให้ใช้ปกหรือแฟ้มเก็บเช่นเดียวกับโฉนดที่ดิน โดยเก็บเป็นเล่ม ๆ ละ 50 ฉบับ เรียงตามลำดับเลขที่จากน้อยไปหามาก

ข้อ 25 การเก็บเอกสารเกี่ยวกับการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับการเก็บสารบบที่ดิน โดยแยกไว้เป็นอำเภอและให้เก็บไว้ต่างหากไม่รวมกับสารบบโฉนดที่ดิน

ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย

ข้อ 26 ในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้อ 27 ค่าใช้จ่ายให้วางไว้เป็นเงินมัดจำได้แก่

27.1 ค่าหลักเขตที่ดิน ในกรณีที่ผู้ขอไม่นำหลักเขตมา

27.2 ค่าพาหนะเดินทางของพนักงานเจ้าหน้าที่ และคนงานที่ไปทำการรังวัดให้จ่ายเท่าที่จำเป็นและจ่ายไปจริง

27.3 ค่าเบี้ยเลี้ยงของพนักงานเจ้าหน้าที่ ค่าเช่าที่พัก และค่าจ้างคนงานที่จ้างไปทำการรังวัด ให้เรียกตามระเบียบและอัตราของทางราชการที่ใช้อยู่ในขณะนั้น

27.4 ค่าป่วยการของเจ้าพนักงานผู้ปกครองท้องที่ให้เป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด คนหนึ่งวันละ 30 บาท

การเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ผู้ดูแลรักษา

ข้อ 28 ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไปแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่ผู้ดูแลรักษาจากทบวงการเมืองหนึ่งไปยังอีกทบวงการเมืองหนึ่งให้มอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงกันได้ โดยไม่ต้องแก้ไขชื่อและทำการรังวัดใหม่

การเปลี่ยนหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์เป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ข้อ 29 ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการแปลงใดหากปรากฏว่าได้มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ยึดถืออยู่และผู้ดูแลรักษาประสงค์จะเปลี่ยนเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงก็ให้ดำเนินการได้ โดยเมื่อออกให้ไปแล้วให้เรียกโฉนดเดินมา หมายเหตุด้วยตัวอักษรสีแดงว่าที่ดินแปลงนี้ได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ไปแล้วตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่.....แล้วให้เจ้าพนักงานที่ดินลงชื่อวัน เดือน ปี กำกับไว้เป็นหลักฐาน แล้วเก็บเข้าสารบบของที่ดินแปลงนั้น สำหรับโฉนดของสำนักงานที่ดินให้ตัดออกจากเล่มและดำเนินการเช่นเดียวกัน

การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงกรณีเปลี่ยนประเภทที่ดิน

ข้อ 30 ที่ดินที่ได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ไปแล้ว หากภายหลังมีการเปลี่ยนประเภทที่ดินและผู้ดูแลรักษาประสงค์จะขอเปลี่ยนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงใหม่ เพื่อให้ตรงกับสภาพที่ดินก็ให้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ใหม่ได้ โดยไม่ต้องประกาศและทำการรังวัดใหม่ เมื่อออกให้แล้วให้เรียกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเดิมมาหมายเหตุด้วยตัวอักษรสีแดงว่า "ได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ใหม่แล้วตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่....." แล้วให้เจ้าพนักงานที่ดินลงชื่อและวันเดือนปี กำกับไว้เป็นหลักฐาน แล้วเก็บเข้าสารบบของที่ดินแปลงนั้น สำหรับฉบับที่เก็บไว้ ณ จังหวัดและกรมที่ดินก็ให้ดำเนินการเช่นเดียวกัน

ข้อ 31 ให้ยกเลิกคำสั่งหรือระเบียบการอื่นใด เฉพาะในส่วนที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้เสียทั้งสิ้น

ประกาศ ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2517

(ลงชื่อ) อ. วิสูตรโยธาภาบาล

(นายอรรถ วิสูตรโยธาภิบาล)

อธิบดีกรมที่ดิน

ระเบียบกรมที่ดิน
ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2520)

ตามที่กรมที่ดินได้วางระเบียบ ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ไว้เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2517 นั้น ปรากฏว่า ในทางปฏิบัติยังมีอุปสรรคอยู่บางประการทำให้การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงต้องล่าช้า นอกจากนั้นระเบียบฉบับนี้ยังมีข้อความขัดกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการมอบหมายให้สภาตำบลมีส่วนช่วยเหลือควบคุมการดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2519 ซึ่งออกมาภายหลัง

ฉะนั้น เพื่อให้การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้เป็นไปโดยรวดเร็ว อธิบดีกรมที่ดินจึงวางระเบียบเพิ่มเติมไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2520) ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง"

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2520 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ 9 แห่งระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ข้อ 9 การรังวัดให้ถือเขตตามที่ปรากฏในหลักฐานหรือทะเบียนเดิมของทางราชการ แต่ถ้าเขต ระยะ และข้างเคียงเปลี่ยนแปลงไปจากหลักฐานหรือทะเบียนเดิม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการรังวัดสอบสวนบันทึกถ้อยคำผู้นำทำการรังวัด ผู้ปกครองท้องที่และผู้สูงอายุที่เชื่อถือได้ในท้องถิ่นนั้นดี และเคยใช้ประโยชน์ร่วมกันสัก 3-4 คน ถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงไว้เป็นหลักฐาน หากปรากฏว่าได้เนื้อที่น้อยกว่าหลักฐานหรือทะเบียนเดิมมาก และข้างเคียงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม หรือไม่อาจทราบได้ว่าเขตและเนื้อที่ควรจะอยู่แค่ไหน เพียงใด หรือผู้นำทำการรังวัดหรือผู้ขอไม่สามารถชี้เขตได้ถูกต้อง ให้เจ้าพนักงานที่ดินแจ้งให้นายอำเภอทราบเพื่อให้สภาตำบลพิจารณาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการมอบหมายให้สภาตำบลมีส่วนช่วยเหลือควบคุมการดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2519 ต่อไป

ในการรังวัดหากมีผู้คัดค้าน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการรังวัด รังวัดทำแผนที่โดยสังเขป แสดงเขตเป็นเส้นประและเนื้อที่ที่มีการคัดค้านแต่ละรายไว้ในแผนที่ต้นร่างและกระดาษบางโดยให้จดแจ้งข้อความไว้ในแปลงที่มีการคัดค้านว่า " (เชื่อผู้คัดค้าน) คัดค้าน" และให้ดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเฉพาะส่วนไม่มีผู้คัดค้านไปก่อน การรับรองเขตด้านที่มีการคัดค้าน ให้บันทึกถ้อยคำผู้นำทำการรังวัดหรือผู้นำชี้เขตไว้เป็นหลักฐาน โดยไม่ต้องให้ผู้คัดค้านลงชื่อรับรองเขต หากมีผู้บุกรุกแต่ไม่คัดค้าน หรือยอมรับว่าเป็นที่สาธารณประโยชน์ให้บันทึกถ้อยคำผู้บุกรุก ว่าได้เข้าทำประโยชน์อะไร แต่เมื่อใด เป็นจำนวนเนื้อที่เท่าใด โดยไม่ต้องรังวัดแสดงรายละเอียด เช่น กรณีที่มีการคัดค้าน"

ข้อ 4 ให้ยกเลิกความในข้อ 15 แห่งระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ข้อ 15 ในระหว่างประกาศถ้ามีผู้คัดค้านทั้งแปลงให้รอการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไว้จนกว่าจะได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดของศาล แสดงว่าผู้คัดค้านไม่มีสิทธิในที่ดินนั้น หรือพิจารณาดำเนินการไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลต่อไป หากเป็นการคัดค้านเพียงบางส่วน ให้ดำเนินการตามข้อ 9 วรรค 2

ประกาศ ณ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2520

(ลงชื่อ) ระดม มหาศรานนท์
(ร.ต.ท. ระดม มหาศรานนท์)
อธิบดีกรมที่ดิน

ระเบียบกรมที่ดิน
ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2520)
ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ด้วยระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517 ข้อ 6 เกี่ยวกับระเบียบการรังวัด มีปัญหาและข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน และระเบียบ ข้อ 7.3 กำหนดขนาดของหลักเขตที่สาธารณประโยชน์ไว้ใหญ่เกินควรและมีน้ำหนักมากไม่สะดวกในการขนย้าย

ฉะนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาขัดขัดข้องและเพื่อให้การดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้เป็นไปโดยสะดวกรวดเร็วขึ้นกว่าเดิม อธิบดีกรมที่ดินวางระเบียบเพิ่มเติมไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ 3 พ.ศ. (2520) ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2520 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ 6 แห่งระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ข้อ 6 การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ดำเนินการ ดังนี้

6.1 ที่ดินบริเวณที่มีระวางแผนที่แล้วให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยวิธีการรังวัด และการลงรูปแผนที่ในระวางแผนที่กรณีออกโฉนดที่ดินเฉพาะราย พ.ศ. 2517 โดยอนุโลม

6.2 ที่ดินซึ่งอยู่ห่างจากเส้นโครงงานหมุดหลักฐานแผนที่ของกรมที่ดินหรือกรมแผนที่ทหารไม่เกิน 2 กิโลเมตร ให้ทำการวางโครงหมุดหลักฐานแผนที่ออกจากหมุดหลักฐานแผนที่ดังกล่าว และให้ปฏิบัติตามคำสั่งกรมที่ดิน ที่ 62/2513 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2513 เรื่อง ระเบียบเกี่ยวกับการสร้างและซ่อมแซมหมุดหลักฐานโครงงานแผนที่ เพื่อทำการโยงยึดหลักเขตที่ดินลงที่หมายรูปแผนที่ในระวางแผนที่ซึ่งมีอยู่เดิม หรือขอสร้างขึ้นใหม่

6.3 ที่ดินซึ่งอยู่ห่างจากหมุดหลักฐานแผนที่ตามข้อ 6.2 เกินกว่า 2 กิโลเมตร ให้ดำเนินการ ดังนี้

6.3.1 ทำการวางโครงหมุดหลักฐานแผนที่บรรจบตัวเอง (รูปลอย) เพื่อทำการรังวัดโยงยึดหลักเขต โดยใช้กล้องธิโอโดไลท์ และใช้หมุดหลักฐานแผนที่ตาม

แบบของกรมที่ดิน ห้ามใช้หลักเขตที่ดิน หลักไม้ หรือวัสดุอื่นๆ

6.3.2 ที่ดินแปลงใดอยู่ใกล้กับสิ่งถาวรที่สังเกตุได้ง่าย เช่น เจดีย์ สะพาน หลัก ก.ม. เสาไฟฟ้า เสาโทรเลข ให้โยงยึดเข้ากับหลักเขตที่ดิน หรือหลักเขตที่สาธารณประโยชน์ อย่างน้อย 1 หลัก และให้แสดงระยะไว้ในแผนที่ต้นร่างด้วย เพื่อให้ทราบตำแหน่งของที่สาธารณประโยชน์ว่าตั้งอยู่ที่ใด

6.4 ให้เก็บรายการรังวัดทุกชนิดไว้รวมกับแผนที่ต้นร่างและรายการคำนวณทุกๆ แปลง

6.5 ในบริเวณที่มีระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศสำหรับออกโฉนดที่ดินอยู่แล้ว ให้ใช้ระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง โดยดำเนินการรังวัดเช่นเดียวกับการออกโฉนดที่ดิน

6.6 ในกรณีที่มีระวางรูปถ่ายทางอากาศเพื่อออก น.ส.3 ก ใช้อยู่ที่อำเภอนั้นๆ ให้นำรูปแผนที่การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงลงระวางรูปถ่ายด้วย

6.7 ให้ช่างรังวัดส่งเรื่องที่ทำการรังวัดแล้วเสร็จในเดือนหนึ่งๆ พร้อมกับใบสำคัญค่าใช้จ่าย ต่อผู้ควบคุมสายรังวัด ซึ่งกรมที่ดินส่งมาทำการควบคุมการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในท้องที่จังหวัดนั้นๆ ในกรณีที่ไม่มีผู้ควบคุมสายรังวัดให้ส่งต่อหัวหน้างานรังวัดสำนักงานที่ดินเพื่อเสนอต่อเจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการต่อไป เป็นประจำทุกๆ เดือน ห้ามเก็บรอไว้เป็นอันขาด

6.8 ในกรณีที่กรมที่ดินส่งช่างรังวัดจากส่วนกลางไปทำการรังวัด ให้ดำเนินการในสนามให้แล้วเสร็จก่อนวันเดินทางกลับพอสมควร เพื่อจะได้มีเวลาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของเรื่องการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้เรียบร้อย

ข้อ 4 ให้ยกเลิกความในข้อ 7.3 แห่งระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

7.3 หลักเขตที่สาธารณประโยชน์เป็นหลักคอนกรีตเสริมเหล็ก ลักษณะสี่เหลี่ยมขนาด 12 × 12 ซม. ยาว 1 เมตร ปลายแหลมเป็นรูปจั่วมีฐานหนา 10 ซม. ออกไปรองข้างๆ ละ 12 ซม. ส่วนบนของหลักด้านหนึ่งเขียนด้วยอักษรสีเขียวลึกลงไปในเนื้อหลักว่า “เขตที่สาธารณะ” ตามแนบท้ายระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2520

ระดม มหาศรานนท์
(ร.ต.ท. ระดม มหาศรานนท์)
อธิบดีกรมที่ดิน

ระเบียบกรมที่ดิน
ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2522)
ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ด้วยระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517 ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2517 ข้อ 7.4 ได้กำหนดแผ่นป้ายบอกชื่อที่สาธารณประโยชน์ไว้ มีลักษณะไม่เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบันที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

ฉะนั้น เพื่อความเหมาะสมและสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน อธิบดีกรมที่ดินจึงวางระเบียบเพิ่มเติมไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2522) ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง"

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2522 เป็นต้นไป

ข้อ 3 แผ่นป้ายบอกชื่อที่สาธารณะประโยชน์ ให้จัดทำขึ้นอีกแบบหนึ่งมีลักษณะดังนี้

แผ่นป้าย ใช้แผ่นเหล็กหนา 1/16 นิ้ว (1.58 มม.) ขนาด 1.20 x 0.60 เมตร ทาสีกันสนิมรองพื้นทั้งด้านหน้าและด้านหลังทับ 2 ครั้ง เฉพาะด้านหน้าทาสีเขียวทับ และที่ขอบทาสีขาวโดยรอบ ขนาด 2.5 ซม. เขียนชื่อที่สาธารณประโยชน์ด้วยสีขาวตัวอักษรขนาดสูง 8 ซม. ส่วนชื่อตำบลและอำเภอตัวอักษรขนาดสูง 6 ซม. และเจาะรูสำหรับน็อตยึดไม่น้อยกว่า 2 รู ขนาด 9 มม. ยาวตามความหนาของเสาป้ายแต่ละแบบ

เสาป้าย ทาสีขาวปักลึกลงไปในดินประมาณ 70 เซ็นติเมตร มี 2 แบบคือ

แบบที่ 1 ใช้เสาคอนกรีตอัดแรงสำเร็จรูป คุณภาพเทียบของ CPAC ขนาด 0.08 x 0.08 x 2.70 เมตร มีรูสำหรับยึดป้าย ขนาด 9 มม. ไม้น้อยกว่า 2 รู ตามแบบ

แบบที่ 2 ใช้เสาคอนกรีตเสริมเหล็กขนาด 0.10 x 0.10 x 2.70 เมตร เสริมเหล็ก เส้นผ่าศูนย์กลาง 6 มม. จำนวน 4 เส้น เหล็กปลอกเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 มม. ระยะ 0.15 เมตร ส่วนผสมคอนกรีต 1/2/4 (โดยปริมาตร) เจาะรูปิดแผ่นป้ายต้นละ 2 รู ขนาด 9 มม. ตามแบบท้ายระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 18 ตุลาคม 2522

(ลงนาม) นิรุต ไชยกูล
(นายนิรุต ไชยกูล)
รักษาการในตำแหน่งอธิบดีกรมที่ดิน

ระเบียบกรมที่ดิน
ว่าด้วยการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง
(ฉบับที่ 5)
พ.ศ. 2530

.....

โดยที่เห็นเป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น กรมที่ดินจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2530 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ 6 แห่งระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2520) ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" ข้อ 6 การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ดำเนินการ ดังนี้

6.1 ที่ดินบริเวณที่มีระวางแผนที่แล้วให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการรังวัดและการลงรูปแผนที่ในระวางแผนที่ กรณีออกโฉนดที่ดินเฉพาะราย พ.ศ. 2527 ลงวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2527 โดยอนุโลม

6.2 ที่ดินซึ่งอยู่ห่างจากเส้นโครงงานหมุดหลักฐานแผนที่ของกรมที่ดิน หรือกรมแผนที่ทหารไม่เกิน 2 กิโลเมตร ให้ทำการวางโครงหมุดหลักฐานแผนที่ออกจากหมุดหลักฐานแผนที่ดังกล่าว และให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการสร้างและซ่อมแซมหมุดหลักฐานโครงงานแผนที่ พ.ศ. 2526 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2526

6.3 ที่ดินซึ่งอยู่ห่างจากหมุดหลักฐานแผนที่เกินกว่า 2 กิโลเมตร ให้ทำการวางโครงหมุดหลักฐานแผนที่บรรจบตัวเอง (รูปลอย) เพื่อทำการรังวัดโยงยึดหลักเขต โดยใช้กล้องธิโอโดไลท์และใช้หมุดหลักฐานแผนที่ตามแบบของกรมที่ดินเท่านั้น ที่ดินแปลงใดอยู่ใกล้กับสิ่งถาวรที่สังเกตได้ง่าย เช่น เจดีย์ สะพาน หลักกิโลเมตร เสาไฟฟ้า เสาโทรเลข ให้ยึดโยงเข้ากับหลักเขตที่ดิน หรือหลักเขตที่สาธารณประโยชน์ว่าตั้งอยู่ที่ใด

6.4 การเก็บหลักฐานแผนที่ให้ปฏิบัติ ดังนี้

6.4.1 กรณีมีระวางแผนที่ให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการควบคุมต้นร่างแผนที่ รายการรังวัด รายการคำนวณ และระวางแผนที่ในสำนักงานที่ดิน พ.ศ. 2523 และฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2525)

6.4.2 กรณีไม่มีระวางแผนที่ให้เก็บรวมไว้เป็นแปลงๆ

6.5 ในบริเวณที่มีระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศสำหรับออกโฉนดที่ดินอยู่แล้ว ให้ใช้ระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้โดยดำเนินการรังวัด เช่นเดียวกับการออกโฉนดที่ดิน

6.6 ถ้ามีระวางรูปถ่ายทางอากาศเพื่อออก น.ส. 3 ก ใช้อยู่ที่อำเภอนั้น ๆ ให้นำรูปแผนที่การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงลงระวางรูปถ่ายทางอากาศด้วย

6.7 การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในบริเวณประกาศการเดินสำรวจและสอบเขตทั้งตำบล ให้เจ้าหน้าที่เดินสำรวจและสอบเขตทั้งตำบลเป็นผู้ดำเนินการตามระเบียบนี้โดยอนุโลม และให้ทำการรังวัดวิธีเดียวกันกับการรังวัดเดินสำรวจและสอบเขตทั้งตำบล

6.8 บริเวณที่ดำเนินการออกโฉนดที่ดิน โดยนำหลักฐานเกี่ยวกับระวางรูปถ่ายทางอากาศที่ใช้กับหนังสือรับรองการทำประโยชน์มาปรับแก้ตามหลักวิชาการแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ โดยไม่ต้องทำการสำรวจรังวัด ให้นำรูปแปลงหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ได้ลงระวางรูปถ่ายทางอากาศไว้แล้วมาลงในระวางแผนที่ด้วย

6.9 ให้ช่างรังวัดส่งเรื่องที่ทำการรังวัดแล้วเสร็จ พร้อมกับใบสำคัญค่าใช้จ่ายต่อผู้ควบคุมสายรังวัดผู้มีหน้าที่ควบคุมการรังวัดตามระเบียบนี้ในท้องที่นั้น ๆ ทุก ๆ เดือน ถ้าไม่มีผู้ควบคุมสายรังวัดให้ส่งต่อหัวหน้าฝ่ายรังวัดสำนักงานที่ดิน เพื่อเสนอต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด หรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาดำเนินการต่อไปเป็นประจำทุก ๆ เดือน ห้ามเก็บรอไว้เป็นอันขาด

6.10 กรณีกรมที่ดินส่งช่างรังวัดจากส่วนกลางไปทำการรังวัดให้ดำเนินการในสนามให้แล้วเสร็จก่อนวันเดินทางกลับพอสมควร เพื่อจะได้มีเวลาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของเรื่องราวการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้เรียบร้อย"

ข้อ 5 ให้ยกเลิกความในข้อ 10 แห่งระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 10 กรณีที่มีทางสาธารณประโยชน์ที่รถยนต์เดินไม่ได้ หรือมีห้วย ลำน้ำ ซึ่งอยู่ในความดูแลรักษาของนายอำเภอ อยู่ในบริเวณที่ดินที่ขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงจะพิจารณาออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเป็นแปลงเดียวก็ได้ ทั้งนี้ต้องบันทึกคำยินยอมของผู้ดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์นั้น ๆ ไว้ และบันทึกคำรับรองของผู้ขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไว้ด้วยว่า จะไม่ทำให้เสียหายแก่การใช้ที่สาธารณประโยชน์นั้น ๆ และให้แสดงเขตทาง หรือห้วย ลำน้ำ นั้น ๆ เป็นเส้นประไว้ในรูปแผนที่

ถ้ามีคลองสาธารณประโยชน์อยู่ในบริเวณที่ดินที่ขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงกันเขตคลองสาธารณประโยชน์ออก และออกหนังสือสำหรับสำหรับที่หลวงเป็นแปลง ๆ

ข้อ 6 ให้ผู้อำนวยการกองสำรวจและควบคุมที่ดินของรัฐ และผู้อำนวยการกองหนังสือสำคัญรักษาการตามระเบียบนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกอง

ประกาศ ณ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2530

(ลงชื่อ) ศิริ เกวลินสฤษดิ์
(นายศิริ เกวลินสฤษดิ์)
อธิบดีกรมที่ดิน

ระเบียบกรมที่ดิน
ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง
ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2539)

.....

ด้วยการจัดทำหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517 ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2517 ในทางปฏิบัติยังมีอุปสรรคอยู่บางประการทำให้การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเป็นไปด้วยความล่าช้า

ฉะนั้น เพื่อให้การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้เป็นไปโดยรวดเร็วขึ้นกว่าเดิม อธิบดีกรมที่ดินจึงแก้ไขระเบียบดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2539)"

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2539 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ 18 แห่งระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" ข้อ 18 หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ทำขึ้น 3 ฉบับ มอบให้ผู้ดูแลรักษาถือไว้ 1 ฉบับ เก็บไว้ ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา 1 ฉบับ และเก็บไว้ ณ กรมที่ดิน 1 ฉบับ กรณีที่ดินตั้งอยู่คาบเกี่ยวหลายจังหวัดให้จัดทำเพิ่มขึ้นตามจังหวัดที่เกี่ยวข้อง"

ประกาศ ณ วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539

(ลงชื่อ)

(นายวิเชียร รัตนะพีระพงศ์)
อธิบดีกรมที่ดิน

ระเบียบกรมที่ดิน
ว่าด้วยการการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง
พ.ศ. 2529

- - - - - - - - - - - - - - -

โดยที่ในขณะนี้ยังไม่มีระเบียบเกี่ยวกับการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ออกไปโดยผิดพลาดคลาดเคลื่อน ฉะนั้น จึงกำหนดวิธีการเพิกถอนหรือแก้ไขไว้ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2529"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 เมื่อปรากฏว่าได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ออกไปโดยผิดพลาดคลาดเคลื่อน เป็นต้นว่า

(1) ออกไปผิดแปลงหรือทับที่บุคคลอื่น

(2) แนวเขตผิดพลาดคลาดเคลื่อน เช่น เดิมรังวัดตามทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ ต่อมาพบประกาศหวงห้ามและปรากฏว่าอาณาเขตไม่ตรงกัน

(3) จำลองรูปแผนที่หรือคำนวณเนื้อที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อน

ให้จังหวัดสอบสวนพยานหลักฐาน สรุปชี้แจงเหตุที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อน พร้อมส่งหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงฉบับที่เก็บไว้ ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินจังหวัด สาขา และฉบับผู้ดูแลรักษา ไปยังกรมที่ดิน

ถ้าจะต้องมีการรังวัดตรวจสอบเพื่อให้ทราบว่า รูปแผนที่หรือเนื้อที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนหรือไม่ ให้อธิบดีกรมที่ดินสั่งรังวัดตรวจสอบ หรือให้ทบวงการเมืองผู้ดูแลรักษาที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น แสดงความประสงค์ขอรังวัดตรวจสอบต่ออธิบดีกรมที่ดินโดยยื่นผ่านสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินจังหวัด สาขา ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ในเขต ส่วนวิธีการรังวัดให้อนุโลมปฏิบัติ เช่นเดียวกับการรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดิน

ข้อ 4 ถ้าอธิบดีกรมที่ดินพิจารณาแล้ว เห็นสมควรว่าจะต้องเพิกถอนหรือแก้ไขก่อนมีคำสั่งให้ดำเนินการดังนี้

(1) ให้อธิบดีกรมที่ดินแจ้งให้ทบวงการเมืองหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้นทราบ เพื่อให้คัดค้านภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

(2) การเพิกถอนหรือแก้ไขรูปแผนที่ นอกจากจะต้องดำเนินการตาม (1) แล้ว ให้อธิบดีกรมที่ดินสั่งไปยังเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด สาขา ประกาศการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ประชาชนทราบ มีกำหนด 30 วัน โดยปิดไว้ที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินจังหวัด สาขา 1 ฉบับ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่หรือที่ว่าการเขต 1 ฉบับ ที่ทำการกำนัน 1 ฉบับ ในบริเวณที่ดินนั้น 1 ฉบับ ในเขตเทศบาลให้ปิดไว้ ณ สำนักงานเทศบาลหรือในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ปิดไว้ ณ ศาลาว่าการอีก 1 ฉบับ ถ้าเป็นการแก้ไขรูปแผนที่ ให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินเดิม และที่จะแก้ไขใหม่ท้ายประกาศด้วย

(3) ถ้ามีการคัดค้าน ให้อธิบดีกรมที่ดินเสนอเรื่องให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งการ

ข้อ 5 เมื่ออธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งให้แก้ไขหรือเพิกถอนแล้ว ให้ผู้อำนวยการกองสำรวจและควบคุมที่ดินของรัฐ กรมที่ดิน เป็นผู้หมายเหตุการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ทั้งสามฉบับให้ถูกต้องตรงกัน โดยปฏิบัติดังนี้

(1) กรณีเพิกถอน ให้หมายเหตุด้วยวิธีขีดเส้นคู่ขนานด้วยหมึกสีแดงบนด้านหน้าของหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง แล้วเขียนด้วยอักษรสีแดงว่า “หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงฉบับนี้ ได้เพิกถอนตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....” แล้วลงนามพร้อมวัน เดือน ปี กำกับไว้

(2) กรณีแก้ไข ให้ขีดฆ่าส่วนที่คลาดเคลื่อนออกด้วยหมึกสีแดง แล้วแก้ไขให้ถูกต้องตามคำสั่ง และหมายเหตุด้วยอักษรสีแดงว่า “ได้แก้ไขตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....” แล้วลงนามพร้อมวัน เดือน ปี กำกับไว้

ข้อ 6 ให้เจ้าหน้าที่หมายเหตุการเพิกถอนหรือแก้ไขในทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ ให้สอดคล้องกับการเพิกถอน หรือการแก้ไข ตามข้อ 5 โดยให้ลงนามพร้อมวัน เดือน ปี กำกับไว้

ข้อ 7 เมื่อได้มีการเพิกถอนหรือแก้ไขแล้ว ให้อธิบดีกรมที่ดินแจ้งให้ทบวงการเมืองหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้นทราบอีกครั้งหนึ่ง

ข้อ 8 หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ได้ดำเนินการเพิกถอนแล้ว ให้เก็บไว้ที่กรมที่ดิน

ข้อ 9 การแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเนื่องจากเขียนหรือพิมพ์ข้อความผิดพลาดคลาดเคลื่อนโดยมีหลักฐานชัดแจ้ง รวมทั้งการแก้ไขรายละเอียดในหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งมิใช่เป็นการแก้ไขรูปแผนที่หรือเนื้อที่ เป็นต้นว่า เครื่องหมายที่ดิน ข้างเคียง เมื่อทบวงการเมืองหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้นยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรให้แก้ไข ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด สาขา มีอำนาจแก้ไขได้และเมื่อแก้ไขแล้วให้รายงานไปยังกรมที่ดินเพื่อแก้ไขหลักฐานให้ถูกต้องตรงกัน

สำหรับการหมายเหตุการแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงฉบับเก็บไว้ ณ กรมที่ดิน ให้ผู้อำนวยการกองสำรวจและควบคุมที่ดินของรัฐ กรมที่ดิน เป็นผู้ดำเนินการ

ข้อ 10 ให้ผู้อำนวยการกองสำรวจและควบคุมที่ดินของรัฐ รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 2 ตุลาคม 2529

(ลงชื่อ) ศิริ เกวลินสฤษดิ์
(นายศิริ เกวลินสฤษดิ์)
อธิบดีกรมที่ดิน